Sak til bystyret
Oslo kommune

Oslo

# Byrådssak 209/26

## Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 - Tilleggsinnstilling

**Innhold**


Innledning og sammendrag ..... 2
Frie inntekter ..... 7
Resultatgrad og gjeldsgrad ..... 10
Felles for alle virksomheter ..... 12
Klimabudsjett ..... 15
Kommunens tjenesteområder ..... 16
Bydelene (HLS, SET og UTD) ..... 16
Helse (HLS) ..... 22
Sosiale tjenester (SET) ..... 30
Utdanning (UTD) ..... 38
Byutvikling (BYU) ..... 45
Kommunale foretak ..... 49
Miljø og samferdsel - miljø (MOS) ..... 58
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS) ..... 65
Kultur og næring (KON) ..... 75
Byrådslederens kontor (BLK) ..... 80
Finans (FIN) ..... 82
Bystyrets virksomheter (BYS) ..... 85
Avsetningskapitler (FIN) ..... 87
Finansposter (FIN) ..... 88
Endringer i økonomireglementet ..... 91
Innstilling til vedtak Tilleggsinnstillingen B2027 ..... 92


**Saksnr:** 26/2 -25

# INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Byrådet legger med dette frem Tilleggsinnstillingen til årsbudsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030. Saken omfatter endringer sammenlignet med budsjettforslaget i Sak 1/2027 som ble lagt frem av byrådet 23. september i år.

Samtidig med Tilleggsinnstillingen legger byrådet også frem en ny budsjettjusteringssak for 2026.

I denne Tilleggsinnstillingen foreslås bl.a. endringer som følge av regjeringens forslag til statsbudsjett 2027, konsekvensene av ny budsjettjusteringssak for 2026, justering av kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst basert på nye anslag i statsbudsjettet, samt nye forhold avdekket etter at Sak 1/2027 ble lagt frem.

Byrådet la frem sitt budsjettforslag før Regjeringen la fram statsbudsjett 7. oktober. Nivået på frie inntekter i 2027 og resten av økonomiplanperioden i Sak 1/2027 var derfor basert på signaler gitt i kommuneproposisjonen for 2027, og vurderinger av utviklingen i skatteinngangen mm. I Sak 1/2027 var det blant annet innarbeidet forventet vekst i frie inntekter fra 2026 til 2027, varslede oppgaveendringer og forventet lønns- og prisvekst. Forslaget til statsbudsjett har i hovedtrekk fulgt opp signalene som ble gitt i kommune-proposisjonen, og veksten i frie inntekter ble lagt i nederste del av intervallet fra kommuneproposisjonen.

I Tilleggsinnstillingen er det samlet innarbeidet en økning i frie inntekter i 2027 på 241 mill., og en økning på 186 mill. hvert av de påfølgende årene.

I statsbudsjettet foreslår regjeringen å avvikle plikten til leksehjelp. Rammetilskuddet fra staten til kommunen er som en følge av dette redusert med 38 mill. i 2027 og med 91 mill. årlig i 2028-2030. Byrådet foreslår i Tilleggsinnstillingen at Utdanningsetatens driftsbudsjett reduseres tilsvarende. Samtidig foreslår byrådet at Utdanningsetaten får tilført 38 mill. årlig for å opprettholde leksehjelp.

Byrådet foreslår å øke gebyrinntektene for vann- og avløp med 153 mill. i 2027, økende til 170 mill. i 2030 sammenlignet med Sak 1/2027. Dette skyldes økt rentenivå i beregning av selvkost for vann- og avløp. I Sak 1/2027 ble det foreslått en økning i vann- og avløpsgebyret med 28,9 % i 2027. I Tilleggsinnstillingen foreslås økningen i vann -og avløpsgebyret i 2027 økt med 32,8 %.

Byrådet foreslår å fordele 157,7 mill. til IKT-utgifter i forbindelse med bydelsreformen hvorav 71,7 mill. til Digitaliseringsetaten, 66,5 mill. til Helseetaten og 19,5 mill. til Økonomi- og forvaltningsetaten.

Regjeringen foreslår i statsbudsjett for 2027 å øke innslagspunktet for refusjon til kommunene for særlig ressurskrevende tjenester. Bydelenes refusjon fra staten vil bli redusert med ca. 41,9 mill. årlig i økonomiplanperioden. Byrådet foreslår å kompensere bydelene for inntektstapet.

Det er til Tilleggsinnstillingen gjort en oppdatert vurdering av lønns- og prisvekst for 2026 og 2027 basert på oppdaterte anslag i statsbudsjettet. Sammenlignet med Sak 1/2027 foreslås

det å øke lønns- og prisvekstkompenasjonen til virksomhetene med ca. 104 mill.
Byrådet foreslår å øke basistilskuddet til fastlegene med 33 mill. årlig.

Byrådet foreslår å kompensere Utdanningsetaten med 14,6 mill. årlig for å videreføre nominell maksimalpris i barnehagene. Det foreslås også å kompensere Utdanningsetaten med 13 mill. årlig pga. økt tilskudd til pensjon i private barnehager. I tillegg foreslås rammen for elever med særskilt behov i grunnskolen økt med 10 mill. årlig. Basert på ny elevtelling pr. 1. oktober får Utdanningsetaten tilført mellom 15 og 40 mill. årlig i demografikompensasjon.

For å finansiere deler av utgiftsøkningene foreslås det bl.a. å løse opp/ inndra noen sentrale avsetninger, bl.a. avsetning til IKT-utgifter for bydelsreformen med 150 mill. og avsetning på 26 mill. til drift av nye sykehjem.

Byrådet foreslår å øke inntekter og redusere utgifter i driftsbudsjettet med mellom ca. 584 og 812 mill. årlig sammenlignet med Sak1/2027. Disse er fremstilt i tabellen under.

Tall i mill.

| kap. | Økte inntekter og reduserte utgifter - driftsbudsjettet | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|---|
| 800/840 | Økte frie inntekter (skatt på inntekt og formue+rammetilskudd) | -241,2 | -186,2 | -186,2 | -186,2 |
| 620 | Økte gebyrinntekter vann- og avløp | -153,2 | -166,7 | -166,5 | -170,2 |
| 192 | Løse opp IKT-avsetning bydelsreformen | -150,0 | | | |
| 210 | Avvikling av plikt til leksehjelp | -38,0 | -91,0 | -91,0 | -91,0 |
| 950 | Redusert avsetning selvkostfond for renovasjon | -48,2 | -40,9 | -45,3 | -46,9 |
| 648 | Økte inntekter fra levert avfall til materialgjenvinning | -39,5 | -31,5 | -31,5 | -31,5 |
| 192 | Løse opp avset. statlige øremerk. midler innlemmet i rammetilskuddet | -26,1 | -26,1 | -26,1 | -26,1 |
| 192 | Løse opp avset. drift nye sykehjem | -26,0 | | | |
| 900/910 | Reduserte netto finansutgifter | -33,6 | | -3,1 | -9,4 |
| 270 | Redusert tilskudd til private barnehager | -19,5 | -19,5 | -19,5 | -19,5 |
| 711 | Effektiviseringsuttak | -10,0 | -10,0 | -10,0 | -10,0 |
| 898 | Oslobygg - økt overføringskrav pga bruk av usikkerhetsavsetning | -8,3 | -8,3 | -8,3 | -8,3 |
| bydelene | Reduserte husleieutgifter i kommunale barnehager (F02A) | -3,4 | -3,4 | -3,4 | -3,4 |
| | Sum diverse øvrige justeringer | -15,3 | -0,4 | -0,4 | -0,4 |
| | **Sum økte inntekter og reduserte utgifter** | **-812,4** | **-584,0** | **-591,2** | **-602,9** |

Det økte handlingsrommet foreslås disponert på følgende måte:

Tall i mill.

| kap. | Økte utgifter og reduserte inntekter | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|---|
| div. | Kompensasjon for økt anslag på lønns- og prisvekst 2026 og 2027 | 104,0 | 104,0 | 104,0 | 104,0 |
| 128 | IKT-utgifter bydelsreformen | 71,7 | | | |
| 314 | IKT-utgifter bydelsreformen | 66,5 | | | |
| 127 | IKT-utgifter bydelsreformen | 19,5 | | | |
| 648 | Reduserte gebyrinntekter renovasjon | 59,6 | 59,5 | 60,4 | 60,4 |
| bydelene | Kompensere redusert statstilskudd ressurskrevende tjenester (FO3) | 41,9 | 41,9 | 41,9 | 41,9 |
| 210 | Opprettholde leksehjelp | 38,0 | 38,0 | 38,0 | 38,0 |
| 317 | Økt fastlegetilskudd | 33,0 | 33,0 | 33,0 | 33,0 |
| 650 | Styrke beredskapen i Brann- og redningsetaten | 16,0 | 16,0 | 16,0 | 16,0 |
| UDE | Økt demografikompensasjon skole (ny elevtelling pr 1. oktober) | 15,4 | 16,1 | 25,6 | 40,1 |
| 270 | Nominell videreføring av maksimalpris i barnehage | 14,6 | 14,6 | 14,6 | 14,6 |
| 270 | Økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager | 13,0 | 13,0 | 13,0 | 13,0 |
| 502 | Bydelsreform - Delprosjekt byarkivet, dokumentasjon og arkiv | 13,4 | | | |

| kap. | Økte utgifter og reduserte inntekter | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|---|
| 210 | Økt ramme for elever med særskilte behov i grunnskolen | 10,0 | 10,0 | 10,0 | 10,0 |
| 372 | Etablere tilsynsordning for omsorgstjenester | 10,0 | 5,0 | 5,0 | 5,0 |
| bydelene | Kompensere avvikling stønader til enslig mor/far-økte utg, sos.hjelp | 9,8 | 9,8 | 9,8 | 9,8 |
| 360 | Styrking av akuttinstitusjonene i barnevernet | 8,7 | 8,7 | 8,7 | 8,7 |
| 305 | Økt antall barn i barnehage | 8,0 | 8,0 | 8,0 | 8,0 |
| 898 | Kompensere Oslobygg for bortfall av leieinntekter | 8,0 | 8,0 | 8,0 | 8,0 |
| 210 | Tøyenbadet flerbrukshall - leie | 6,4 | 6,4 | 6,4 | 6,4 |
| 210 | Oppsal/Vetland skole - arealutvidelse | 5,8 | 5,8 | 5,8 | 5,8 |
| 210 | Dælenenga flerbrukshall – leie | 5,1 | 5,1 | 5,1 | 5,1 |
| 314 | Styrket bemanning ved legevaktsentralen | 5,0 | 5,0 | 5,0 | 5,0 |
| 372 | Kvinnehelsehus | 5,0 | 5,0 | 5,0 | 5,0 |
| 400 | Overtakelse av forvalteransvar (bygg fra Oslobygg) | 6,0 | 2,0 | 2,0 | 2,0 |
| 210 | Leie Furuset bad | 3,0 | | | |
| 502 | Oslo som arrangementsby – én dør inn for bylivsaktører | 3,0 | 3,0 | 3,0 | 3,0 |
| 210 | Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet | 3,0 | 3,0 | 3,0 | 3,0 |
| 314 | Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet | 2,9 | 2,9 | 2,9 | 2,9 |
| 294 | Oslo voksenopplæring Hovinbyen – utvidelse | 2,8 | 2,8 | 2,8 | 2,8 |
| 210 | Bygdøy skole - festeavgift | 2,7 | 2,7 | 2,7 | 2,7 |
| 505 | Bibliotek Hovinområdet | | 2,5 | 2,5 | 2,5 |
| 211 | Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet | 2,2 | 2,2 | 2,2 | 2,2 |
| 120 | Koordinering samfunnsfloker i budsjettarbeidet | 2,0 | 2,0 | 2,0 | 2,0 |
| 360 | Lovendring - bedre vern av barn i insitusjon | 1,8 | 1,8 | 1,8 | 1,8 |
| 900/910 | Økte netto finansutgifter | | 41,2 | | |
| 980 | Økt overføring fra drift til investering-generell | 152,5 | 67,9 | 108,4 | 44,9 |
| | Sum diverse øvrige justeringer | 42,4 | 37,3 | 34,8 | 95,5 |
| | **Sum økte utgifter og reduserte inntekter** | **812,4** | **584,0** | **591,2** | **602,9** |

Tabellen under viser hvordan justeringene i denne saken påvirker bykassens budsjetterte netto driftsresultat og disponeringen av netto driftsresultat sammenlignet med Sak 1/2027:

| **Tilleggsinnstillingen bud 2027-2030-drift** | **Endringer fra Sak 1 - mill.** | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Bykassens driftsbudsjett** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
| Skatt på inntekt og formue + rammetilskudd | -241 | -186 | -186 | -186 |
| Eiendomsskatt | - | - | - | - |
| Andre generelle statstilskudd | 33 | 84 | 123 | 150 |
| Netto driftsutgifter i virksomhetene (inkl. sentrale avsetninger) | 127 | 34 | 3 | 48 |
| Netto finansutgifter | -34 | 41 | -3 | -9 |
| **Netto driftsresultat** | **-114** | **-27** | **-63** | **2** |
| Overføringer fra drift til investeringer-generell | 152 | 68 | 108 | 45 |
| Overføringer fra drift til investeringer-fondsmidler | 10 | - | - | - |
| Bruk av fond | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Avsetning til fond | -48 | -41 | -45 | -47 |
| **Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk** | **0** | **0** | **0** | **0** |

Frie inntekter (skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten) øker med 241 mill. i 2027 og med 186 mill. årlig fra 2028 sammenlignet med Sak 1/2027.

Andre generelle statstilskudd reduseres med mellom 33 mill. og 150 mill. årlig i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2027. Dette skyldes i hovedsak lavere integreringstilskudd fra staten da det forventes mottak av færre flyktninger i økonomiplanperioden enn forutsatt i Sak 1/2027. I tillegg er inntekter fra den statlige rentekompensasjonsordningen for investeringer i skoler, sykehjem etc. noe lavere enn forutsatt i Sak 1/2027.

Virksomhetens netto driftsrammer (inkl. sentrale avsetninger) øker med mellom 3 og 127 mill. i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2027. Økningen er lavere i 2028-2030 og skyldes i hovedsak økte gebyrinntekter for vann- og avløp og reduserte utgifter til mottak av flyktninger.

Netto driftsresultat øker med mellom 27 og 114 mill. i 2027-2029 men reduseres med 2 mill. i 2030 sammenlignet med Sak 1/2027. Det innebærer en resultatgrad på 0,9 % i 2027 og mellom 1,5 og 1,6 % for årene 2028-2030.

Overføringer fra drift til investeringer øker med mellom 45 og 152 mill. årlig i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2027.

Generell overføring fra drift til investering blir etter dette:

| **Bykassen** | | | | **Tall i mill.** |
|---|---|---|---|---|
| **Overføring fra drift til investeringer-generell** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
| Sak 1 | 135 | 100 | 218 | 501 |
| Tilleggsinnstillingen | 288 | 167 | 326 | 546 |
| **Endring** | **152** | **68** | **189** | **45** |

Avsetning til selvkostfondet for renovasjon reduseres med mellom 41 og 48 mill. årlig i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak1/2027.

Samlet foreslås det følgende endringer i bykassens investeringsbudsjett sammenlignet med Sak 1/2027:

| **Tilleggsinnstilling bud 2027-2030-investering** | **Endringer fra Sak 1 - mill. kroner** | | | | **Sum** |
|---|---|---|---|---|---|
| **Bykassens investeringsbudsjett** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** | **2027-2030** |
| Investeringer i varige driftsmidler | 763 | -328 | 238 | 566 | **1 239** |
| Investeringstilskudd til KF | 226 | 0 | 32 | 378 | **637** |
| Utlån (videreutlånsordningen) | 200 | | | | **200** |
| Avsetning til bundet investeringsfond | 0 | -17 | -8 | 0 | **-25** |
| **Sum finansieringsbehov** | **1 190** | **-345** | **262** | **944** | **2 051** |
| Bruk av lån | -772 | 439 | 38 | -397 | **-692** |
| Bruk av lån (Husbanken-viderutlånsordningen) | -200 | | | | **-200** |
| Eksterne tilskudd | -9 | -19 | -177 | -427 | **-632** |
| Momsrefusjon | -46 | -7 | -30 | -68 | **-151** |
| Bruk av bundet investeringsfond | 0 | 0 | 15 | -7 | **8** |
| Overføring fra drift til inv.-bruk av fondsmidler | -10 | 0 | 0 | 0 | **-10** |
| Overføring fra drift til inv.-generell | -152 | -68 | -108 | -45 | **-374** |
| **Sum finansiering** | **-1 190** | **345** | **-262** | **-944** | **-2 051** |

Bykassens investeringer i varige driftsmidler foreslås økt med til sammen i 1 239 mill. i økonomiplanperioden hvorav med 763 mill. i 2027 sammenlignet med Sak 1/2027. Økningen i 2027 skyldes bl.a. reperiodisering av investeringsmidler hvorav 493 mill. gjelder Ny vannforsyning til Oslo.

Det foreslås også noen nye bevilgninger i bykassens investeringsbudsjett, bl.a. til ny elektronisk pasientjournal i helse- og omsorgssektoren, midler til gjenoppbygging av Bomveien ved Store Tryvannet, midler til sikringstiltak langs Akerselva ved Frysja og midler til sentralisert livsyklusforvaltning av PC-er i bydelene. I tillegg foreslås det en styrings- og kostnadsramme for Bryn kollektivterminal med hhv. 863 mill. og 1 001 mill. Dette prosjektet finansieres med statlige midler og midler fra Oslopakke 3.

Det foreslås et investeringstilskudd fra bykassen til Oslobygg på 226 mill. i 2027. Dette gjelder i hovedsak overføring av prosjekteringsmidler til formålsbygg fra bykassa.

Videreutlånsordningen foreslås økt med 200 mill. til 2 250 mill. i 2027. Økningen gjelder midler til førstegangsetablererordningen og finansieres med et tilsvarende økt låneopptak i Husbanken.

Samlet sett foreslås det følgende endringer i eiendomsforetakenes investeringsbudsjett sammenlignet med Sak 1/2027:

| **Tilleggsinnstilling bud 2027-2030** | **Endringer fra Sak 1 - mill. kroner** | | | | **Sum** |
|---|---|---|---|---|---|
| **KF- investeringsbudsjett** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** | **2027-2030** |
| Investeringer i varige driftsmidler | 898 | -356 | -129 | 1 027 | **1 439** |
| **Finansieringsbehov** | **898** | **-356** | **-129** | **1 027** | **1 439** |
| Bruk av lån | -591 | 299 | 136 | -485 | **-641** |
| Momsrefusjon | -80 | 57 | 26 | -163 | **-161** |
| Tilskudd fra bykassen | -226 | 0 | -32 | -378 | **-637** |
| **Sum finansiering** | **-898** | **356** | **129** | **-1 027** | **-1 439** |

Endringer i investeringsbudsjettet for KF gjelder Oslobygg og Boligbygg. Sammenlignet med Sak1/2027 øker investeringsutgiftene i økonomiplanperioden med 1 439 mill.

Investeringene i Boligbygg øker med 210 mill. i 2027 og gjelder reperiodisering av midler fra 2026 til boligkjøp.

Oslobyggs investeringsramme øker med 1 229 mill. i økonomiplanperioden. En andel av endringene i investeringsutgiftene skyldes bl.a. rebevilgning av midler inndratt i budsjettet for 2026 og prosjekteringsmidler til formålsbygg overført fra bykassa.

I Tilleggsinnstillingen foreslås det bl.a. styrings- og kostnadsramme for Midtstuen skole med hhv. 1,475 mrd. (P50) og 1,785 mrd. (P85). Det foreslås også styrings- og kostnadsramme for felt 10 på Mortensrud med hhv 4,3 mrd. (P50) og 5,1 mrd. (P85). Dette prosjektet omfatter bygging av sykehjem med 140 plasser, 40 omsorg+-boliger, fritidsklubb, frivillighetssentral, bibliotek og parkeringsplasser under terreng. I 2027 foreslås det avsatt 540 mill. til prosjektet.

Samlet budsjett for investeringer i varige driftsmidler i økonomiplanperioden 2027-2030 for Oslo kommune (bykassen + kommunale foretak) er 48,6 mrd. i Sak 1. Inklusiv foreslåtte endringer i Tilleggsinnstillingen er samlet investeringsbudsjett i økonomiplanperioden 51,3 mrd. hvorav 20,7 mrd. i 2027.

# FRIE INNTEKTER

## SKATT OG RAMMETILSKUDD

### Endring frie inntekter fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 840 | Rammetilskudd fra staten (FIN) | Rammetilskudd | -241 200 | -186 200 | -186 200 | -186 200 |
| **Totalsum** | | | **-241 200** | **-186 200** | **-186 200** | **-186 200** |

På grunnlag av ny informasjon er anslaget på de frie inntektene til Sak 1/2027 gjennomgått basert på forslag til statsbudsjett for 2027 som bl.a. inneholder:

- Skatteanslag for hele landet
- Endring av maksimalsatsene for skattøre (til kommunene og fylkeskommunene)
- Vekst i frie inntekter for kommunesektoren samlet
- Regjeringens anslag på kommunal deflator
- Oppdaterte kriteriedata og andre beregningstekniske forutsetninger
- Oppgaveendringer, regelendringer mv.
- Grønt hefte fra Kommunal- og distriktsdepartementet som beregner tilskudd gjennom inntektssystemet i 2027 (Grønt hefte - regjeringen.no)

I tillegg er skatteinngang til Oslo til og med oktober 2026, samt foreløpig informasjon fra Skatteetaten om skatteoppgjøret for inntektsåret 2025, vurdert. Anslagene er sammenlignet med prognosemodellen fra KS (kommunesektorens organisasjon).

Samlet justeres frie inntekter opp med 241 mill. i 2027 og 186 mill. i resten av økonomiplanen. Justeringen legges i sin helhet inn som økt rammetilskudd.

### Endringer i frie inntekter knyttet til oppgaveendringer m.v.

I forslag til statsbudsjett foreslås det en rekke endringer i frie inntekter for kommuner og fylkeskommuner som følge av endringer i oppgavefordelingen. Flere av sakene har vært kjent tidligere og var allerede innarbeidet i Sak 1/2027, mens nye saker innarbeides nå.

Oppgaveendringer m.m. vil som hovedregel medføre endrede kostnader og/eller reduserte inntekter for kommunen, og disse påvirker derfor handlingsrommet i liten grad.

Frie inntekter er justert for følgene oppgaveendringer m.m. som ble kjent etter at Sak 1 ble lagt fram:

- Som følge av økt antall elever i statlige og private skoler reduseres frie inntekter til kommunene og fylkeskommunene. Oslos relative andel av elevene i private skoler har imidlertid gått ned, noe som gjør at Oslo trekkes mindre i korreksjonsordningen. Samlet reduseres Oslo kommunes frie inntekter med 12 mill. som følge av nye tall for antall barn i statlig og privat skole.
- Øremerket tilskudd til TT-transport var forutsatt innlemmet i Sak 1 2027, men ble ikke innlemmet. Oslos frie inntekter reduseres med 12 mill. som følge av dette.
- Stortinget vedtok i juni endringer som skal gi bedre vern av barn i institusjon. Endringene forventes å gi en økning i antall saker som behandles i Barneverns- og helsenemnda, og eventuelt i tingretten som også innebærer økt ressursbruk for kommunene og Oslo som ansvarlig for institusjonsbarnevernet i Oslo. Frie inntekter til Oslo er økt med 2 mill. som følge av endringen.
- Maksimal foreldrebetaling for barnehageplass i 2027 videreføres på samme nominelle nivå som i 2026. Som kompensasjon for inntektsbortfallet dette medfører er Oslo kommunes frie inntekter økt med 13 mill.
- Maksimal foreldrebetaling i barnehagen ble videreført nominelt i 2026. Da dette antas å øke etterspørselen etter barnehageplasser er frie inntekter for Oslo økt med 2 mill.
- Kunnskapsdepartementet foreslår å oppheve plikten til å tilby leksehjelp på 1.–4. trinn med virkning fra høsten 2027. Oslos frie inntekter reduseres med 38 mill. i 2027 økende til 91 mill. fra 2028 som følge av lovendringen.
- Tjenesten Tryggere digital læring, som ble lansert i mai 2026, skal hjelpe skoleeiere med å etterleve regelverket for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming. Oslos rammetilskudd reduseres med 0,3 mill. som følge av endringen.
- Andelen som basistilskuddet utgjør av finansieringen av fastlegene ble økt fra 1. juli 2026. Oslos frie inntekter økes med 33 mill. som følge av endringen.
- Fra 1. juli 2026 er overgangsstønaden og stønad til barnetilsyn til enslige i arbeid begrenset til enslig mor eller far som har aleneomsorg for barn opp til 14 måneder eller for særlig tilsynskrevende barn. For andre enslige er stønadene avviklet. Endringene gjelder for nye tilfeller fra 1. juli 2026. Som følge av utfasingen er det lagt til grunn at utgiftene til økonomisk sosialhjelp vil øke. Oslos frie inntekter er økt med 10 mill. som følge av endringen.
- I dag krever Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet kommunal refusjon for forsterkningstiltak i institusjon. Regjeringen legger opp til å avvikle refusjonsordningen fra 1. januar 2027. For Oslo, som selv har ansvar for institusjonsbarnevernet, er denne endringen nøytral da Oslos særskilte trekk i rammetilskuddet er justert.
- Med etableringen av fagskoleutdanning ved Brann- og redningsskolen har staten fått et større ansvar for opplæring av brann- og redningspersonell enn tidligere. Kommunenes innsparinger som følge av omleggingen er trukket fra kommunerammen. Oslos andel av trekket er 1 mill. i 2027, og øker til 3 mill. i 2028 og resten av økonomiplanperioden.
- Arbeidet til Direktoratet for byggkvalitet med digitalisering av plan- og byggesaksprosesser er anslått å gi innsparinger for kommunene. Rammetilskuddet til Oslo reduseres med 0,5 mill. som følge av endringen.
- Regjeringen foreslår å etablere nye ordninger for frivillige kommunesammenslåinger. Opprettingen av tilskuddet finansieres ved et trekk i kommunerammen. Oslos frie inntekter reduseres med 9 mill.  som følge av dette.

- Datafangsten for KOSTRA skal gå over til en skybasert løsning. Regjeringen foreslås å delfinansiere overgangen gjennom trekk fra kommunerammen. Oslos frie inntekter reduseres med 1 mill. som følge av endringen.
- Regjeringen foreslår å øke $CO_2$-avgiften med 12,9 prosent utover prisjustering i 2027. Fylkeskommunene kompenseres for økte kostnader i kontrakter for hurtigbåter, ferjer og busser. Samtidig reduseres veibruksavgiften slik at endringene samlet gir en reduksjon i Oslos frie inntekter på 7 mill.

## Endringer knyttet til endringer i deflator og vekst

Byrådet la i Sak 1 til grunn at veksten i frie inntekter for kommunesektoren ville ligge i midten av intervallet som ble varslet i kommuneproposisjonen, altså 3,75 mrd. Regjeringen har nå foreslått en vekst på 3,2 mrd. Isolert trekker dette de frie inntektene ned. Oslos frie inntekter er justert ned med 60 mill. som følge av at veksten ble lavere enn antatt.

I Sak 1 2027 lå det inne et anslag på kommunal deflator på 3,4 % i 2027. I statsbudsjettet er kommunal deflator anslått til 3,8 %, noe som gjør at frie inntekter blir høyere enn lagt til grunn i Sak 1 2027. Oslos frie inntekter økes med 272 mill. som følge av endret deflator.

## Skattegrunnlag, skatteinntekter og skattøre

I statsbudsjettet for 2027 foreslås det å sette opp skattøren for kommuner på alminnelig inntekt fra 11,35 % i 2026 til 13,4 % for inntektsåret 2027. Skattøren for fylkeskommuner er foreslått satt opp fra 2,4 % i 2026 til 2,85 % i 2027. Skattøren er som varslet satt på det nivået som antas å gi kommunesektoren 40% av samlede inntekter fra skatt. Oppjusteringen i 2027 må sees i lys av at arbeidsgivers skattetrekk i 2026 ble lagt om og at skattøren i 2026 var satt ned for å justere bort effekten av at kommunesektoren i 2026 får skatt for flere måneder.

## Øvrige forhold som påvirker kommunens frie inntekter

Oppdatering av kriteriedata og sektorenes vekt i kostnadsnøkkelen for kommuner og fylkeskommuner er oppdatert i forbindelse med statsbudsjettet. Oslo kommunes andel av kommunenes totale utgiftsbehov er noe justert, og dette gir grunn til å justere frie inntekter noe. Samtidig er omfordelingen av midler som følge av elever i statlige og private skoler noe rimeligere for Oslo i 2027 enn forutsatt, og trekket for å finansiere inntektsgarantiordningen noe lavere enn forventet. Samlet justeres frie inntekter opp med 50 mill. i 2027 og resten av økonomiplanperioden som følge av dette.

## Regjeringens anslag for frie inntekter til Oslo i 2027

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har i vedlegg til statsbudsjettet anslått Oslos frie inntekter i 2027 til 71 431 mill. Dette er høyere enn Oslos anslag og avviket knytter seg til skatteanslaget. For å anslå skatteinntekter tar KDD utgangspunkt i den enkelte kommune og fylkeskommunes skatteinntekter i 2025 for deretter å justere for antatt virkning av nedjusteringen av formuesskatten i 2026.

Oslo kommune fikk i 2025 et uvanlig høyt tillegg som gjaldt avregningen for skatteåret 2024. Denne avregningen omhandlet et skatteår med eierinntekter og full formuesskatt for kommunen. På denne bakgrunn antas skattenivået i 2025 å være et for høyt utgangspunkt.

Oslo har dermed lagt til grunn lavere skatteinntekter enn KDD, men også lavere trekk gjennom skatteutjevningen. Budsjettet for Oslos frie inntekter foreslås i tilleggsinnstillingen til 71 004 mill. Dette er 427 mill. lavere enn KDD sitt anslag. Det er vanlig at det er avvik mellom KDDs anslag og kommunens egne beregninger og for 2026 hadde avviket motsatt fortegn.

Endringene i skattegrunnlaget til kommunene som ble vedtatt i forbindelse med revideringen av inntektssystemet er fullt innfaset fra 2026. Når den faktiske fordelingen av skatt mellom kommuner og fylkeskommuner for 2026 er kjent vil både KDD og Oslo kommune ha et bedre og mer stabilt anslag å beregne forventede skatteinntekter på for årene framover.

# RESULTATGRAD OG GJELDSGRAD

## RESULTATGRAD

Tall i mill.

| | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| Netto driftsresultat bykassen | -586 | -1 126 | -1 208 | -1 117 |
| Netto driftsresultat KFene | -234 | -246 | -251 | -251 |
| **Samlet netto driftsresultat Oslo kommune** | **-820** | **-1 372** | **-1 459** | **-1 368** |
| Resultatgrad Tilleggsinnstillingen | 0,9 % | 1,5 % | 1,6 % | 1,5 % |
| Resultatgrad Sak 1 | 0,8 % | 1,5 % | 1,5 % | 1,5 % |

Resultatgraden viser netto driftsresultat som andel av driftsinntektene. Netto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter og netto finansutgifter.

Sammenlignet med Sak 1/2027 er resultatgraden økt med 0,1 prosentpoeng i 2027 og 2029. I Tilleggsinnstillingen ligger kommunens samlede netto driftsresultat på mellom ca. 0,82 mrd. og 1,46 mrd. i økonomiplanperioden. Det vises for øvrig til omtale av resultatgraden i Sak 1/2027.

## GJELDSGRAD

Gjeldsgraden viser brutto korrigert lånegjeld som andel av driftsinntektene. Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av kommunens gjeldsgrad. Det ses bl.a. bort fra pensjonsforpliktelsene som ikke er en rentebærende lånegjeld. Videre ses det bort fra lån for å finansiere investeringer til vann, avløp og renovasjon (finanskostnadene dekkes av VAR-gebyrer), og lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens låntagere betaler det samme til kommunen som kommunen må betale til Husbanken).

Basert på årsprognoser i byrådets rapport for 2. tertial 2026, ny budsjettjusteringssak for

2026 og Tilleggsinnstillingen for budsjett 2027-2030, fremkommer følgende oppdatert beregning av gjeldsgraden i kommende økonomiplanperiode:

| | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| Tilleggsinnstilling/2027 | | | | |
| Gjeldsgrad | 70 % | 73 % | 74 % | 75 % |
| **Sum korr. lånegjeld - mrd. kr** | **65,4** | **70,4** | **74,6** | **78,5** |

I Sak 1/2027 er beregnet gjeldsgrad 72 % i 2027, 74 % i 2028 og 76 % i 2029 og 2030. Det vises for øvrig til omtale av gjeldsgraden i Sak 1/2027.

## LÅNEFONDET

Lånefondets investeringsbudsjett for 2027 endres til følgende:

| Gruppe | Tall i mill. |
|---|---|
| 520-529 Utlån | 12 281,3 |
| **Sum interne lån** | **12 281,3** |
| 910-919 Bruk av lån | 12 281,3 |
| **Sum bruk av lån** | **12 281,3** |

| 520-529 Utlån (tall i mill.) | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| Utlån Bykassen | 7 345,8 | 3 344,7 | 3 142,9 | 2 891,0 |
| Utlån Boligbygg Oslo KF | 602,0 | 437,0 | 436,0 | 351,5 |
| Utlån Oslobygg KF | 4 333,5 | 3 585,3 | 3 014,2 | 2 162,8 |
| **Sum interne utlån** | **12 281,3** | **7 367,1** | **6 593,1** | **5 405,3** |
| 910-919 Bruk av lån | 12 281,3 | 7 367,1 | 6 593,1 | 5 405,3 |
| **Sum bruk av lån** | **12 281,3** | **7 367,1** | **6 593,1** | **5 405,3** |

# FELLES FOR ALLE VIRKSOMHETER

## EGENANDEL FOR TIDLIGPENSJONERING

Virksomheter med mer enn 50 ansatte betaler egenandel for førtidspensjonister (AFP 62-64 år). Ordningen med egenandeler for tidligpensjonering ble innført i 2005. Denne ordningen gjelder for de som er født til og med 1962. Ny AFP-ordning for ansatte i offentlig sektor som er født i 1963 eller senere ble innført med virkning fra 01.01.2025.

I Sak 1/2027 er det forutsatt en årlig pensjonskostnadssats på 18,9 %. Virksomheter med over 50 ansatte får i Tilleggsinnstillingen redusert kostnadssatsen til 18,6 %.

Virksomhetene med over 50 ansatte er allerede kompensert for en økning på 0,8 % prosentpoeng etter ny brutto pensjonskostnadssats for 2027 i Sak1/27 til 17,9 %, hvilket innebærer en ytterligere økning på 0,7 % som virksomhetene kompenseres med i Tilleggsinnstillingen. Samtidig reduseres egenandelsrammene for AFP 62-64 etter hvert som kullene på gammel AFP-ordning og overgangskullene utfases. Dette har vært varslet i Sak1 i mange år, og følgelig trekkes rammen inn.

Hver enkelt virksomhet med mere enn 50 ansatte vil derfor få en netto budsjetteffekt, økt kompensasjon for høyere netto pensjonskostnadssats og reduserte egenandelsrammer etter hvert som det blir færre ansatte i ordningen.

Virksomhetenes driftsramme foreslås endret etter følgende fordeling:

| | Ramme for AFP 62-64* | | | Kompensasjon for økning pensjonssats til 18,6 % (inkl. aga) | Netto effekt 2027 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Kapittel** | **Sak 1/2027 redusert** | **Ramme 2027** | **Endring 2027** | | |
| 001 Bydel Gamle Oslo | 11 492 | 4 292 | -7 200 | 8 579 | 1 379 |
| 002 Bydel Grünerløkka | 9 429 | 3 028 | -6 401 | 7 060 | 659 |
| 003 Bydel Sagene | 7 522 | 3 064 | -4 458 | 5 630 | 1 172 |
| 004 Bydel St.Hanshaugen | 5 131 | 1 365 | -3 766 | 3 856 | 90 |
| 005 Bydel Frogner | 6 981 | 2 171 | -4 810 | 5 246 | 436 |
| 006 Bydel Ullern | 5 707 | 2 162 | -3 545 | 4 274 | 729 |
| 007 Bydel Vestre Aker | 6 826 | 2 213 | -4 612 | 5 135 | 523 |
| 008 Bydel Nordre Aker | 9 009 | 2 860 | -6 149 | 6 770 | 621 |
| 009 Bydel Bjerke | 8 036 | 3 015 | -5 021 | 6 027 | 1 006 |
| 010 Bydel Grorud | 7 015 | 2 435 | -4 580 | 5 260 | 680 |
| 011 Bydel Stovner | 8 330 | 2 704 | -5 626 | 6 237 | 611 |
| 012 Bydel Alna | 9 909 | 4 129 | -5 780 | 7 451 | 1 671 |
| 013 Bydel Østensjø | 10 278 | 3 772 | -6 506 | 7 705 | 1 199 |
| 014 Bydel Nordstrand | 9 126 | 2 793 | -6 333 | 6 832 | 499 |
| 015 Bydel Søndre Nordstrand | 8 167 | 4 194 | -3 973 | 6 113 | 2 140 |
| **Sum bydeler** | **122 959** | **44 197** | **-78 760** | **92 176** | **13 416** |

| Kapittel | Ramme for AFP 62-64* | | | Kompensasjon for økning pensjonssats til 18,6 % (inkl. aga) | Netto effekt 2027 |
|---|---|---|---|---|---|
| | Ramme 2026 | Ramme 2027 | Endring 2027 | | |
| 100 Bystyrets sekretariat | 751 | 217 | -534 | 410 | -124 |
| 120 Byrådsavdelingene | 5 052 | 2 131 | -2 921 | 3 141 | 220 |
| 150 Rådhusets forvaltningstjeneste | 702 | 308 | -394 | 488 | 94 |
| 127 Økonomi- og forvaltningsetaten | 5 447 | 1 530 | -3 917 | 2 777 | -1 140 |
| 128 Digitaliseringsetaten | 0 | 2 | 2 | 2 282 | 2 284 |
| 200 Utdanningsetaten | 33 749 | 12 030 | -21 719 | 26 212 | 4 493 |
| 313 Sykehjemsetaten | 29 347 | 9 560 | -19 787 | 16 549 | -3 238 |
| 314 Helseetaten | 7 672 | 2 608 | -5 064 | 6 361 | 1 297 |
| 315 Velferdsetaten | 8 043 | 2 981 | -5 062 | 5 323 | 261 |
| 360 Barne- og familieetaten | 4 637 | 1 522 | -3 115 | 3 658 | 543 |
| 400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten | 1 311 | 525 | -786 | 1 028 | 242 |
| 459 Næringsetaten | 337 | 108 | -230 | 323 | 93 |
| 502 Kulturetaten | 3 414 | 1 177 | -2 238 | 2 076 | -162 |
| 504 Munch-museet | 651 | 322 | -329 | 1 355 | 1 026 |
| 505 Deichman bibliotek | 2 317 | 805 | -1 512 | 1 709 | 197 |
| 542 Bymiljøetaten | 2 895 | 223 | -2 673 | 4 811 | 2 138 |
| 545 Idrett (17,5% lønn av sum BYM) | 614 | 47 | -567 | 1 020 | 453 |
| 590 Gravferdsetaten | 2 643 | 861 | -1 783 | 833 | -950 |
| 609 Plan- og bygningsetaten | 3 950 | 1 349 | -2 600 | 3 156 | 556 |
| 620 Vann- og avløpsetaten | 5 730 | 2 167 | -3 563 | 4 283 | 720 |
| 648 Renovasjons- og gjennvinningsetaten | 5 997 | 2 409 | -3 588 | 3 454 | -134 |
| 650 Brann- og redningsetaten | 1 147 | 553 | -594 | 3 123 | 2 529 |
| 771 Klimaetaten | 40 | 40 | 0 | 359 | 359 |
| **Sum etater** | **126 447** | **43 473** | **-82 974** | **94 731** | **11 757** |
| **Sum alle virksomheter** | **249 406** | **87 670** | **- 161 734** | **186 907** | **25 173** |

## PRIS- OG LØNNSJUSTERING I TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Forventet lønns- og prisvekst 2026

I byrådets forslag til budsjett 2027, økonomiplan 2027-2030, Sak 1/2027, ble det lagt til grunn en forventet kommunal deflator for vekst fra 2025 til 2026 på 4,5 %. Noe som var en økning fra det som var kompensert for 2026 i vedtatt økonomiplan. Ny forventet kommunal deflator for 2026 er nå på 4,6 %, altså 0,1 prosentpoeng høyere enn den som ble lagt til grunn i Sak 1/2027.

| | Kommunale lønnsutgifter | KPI | Kommunale driftsutgifter | Kommunal deflator | Deflator med 80 % lønnsandel |
|---|---|---|---|---|---|
| Forventet vekst i 2026 i vedtatt økonomiplan | 4,0 % | 2,5 % | 2,8 % | 3,5 % | 3,76 % |
| Forventet vekst i 2026 innarbeidet i Sak 1/2027 | 4,5 % | 3,2 % | 4,6 % | 4,5 % | 4,52 % |
| Forventet vekst i Tilleggsinnstillingen B2027 | 4,4 % | 3,1 % | 4,8 % | 4,6 % | 4,48 % |
| **Endring fra Sak 1/2027** | **-0,1 %** | **-0,1 %** | **0,2 %** | **0,1 %** | **-0,04 %** |
| **Endring fra vedtatt økonomiplan** | **0,4 %** | **0,6 %** | **2,0 %** | **1,1 %** | **0,72 %** |

### Forventet lønns- og prisvekst 2027

I byrådets forslag til budsjett 2027, økonomiplan 2027-2030, Sak 1/2027, ble det lagt til grunn en forventet kommunal deflator for vekst fra 2026 til 2027 på 3,4 %. Ny forventet kommunal deflator for 2027 er nå på 3,5 %, altså 0,1 prosentpoeng høyere enn den som ble lagt til grunn i Sak 1/2027.

| | Kommunale lønnsutgifter | KPI | Kommunale driftsutgifter | Kommunal deflator | Deflator med 80 % lønnsandel |
|---|---|---|---|---|---|
| Forventet vekst innarbeidet i Sak 1/2027 | 3,9 % | 2,5 % | 2,8 % | 3,4 % | 3,68 % |
| Forventet vekst 2027, etter statsbudsjettet | 4,0 % | 2,8 % | 2,9 % | 3,5 % | 3,78 % |
| **Endring fra Sak 1/2027** | **0,1 %** | **0,3 %** | **0,1 %** | **0,1 %** | **0,1 %** |

### Samlet prisvekst innarbeidet i budsjett 2027, økonomiplan 2027-2030

| | Kommunale lønnsutgifter | KPI | Kommunale driftsutgifter | Kommunal deflator | Deflator med 80 % lønnsandel |
|---|---|---|---|---|---|
| Forventet vekst 2027 | 4,0 % | 2,8 % | 2,9 % | 3,5 % | 3,78 % |
| Korrigert forventet vekst 2026 | 0,4 % | 0,6 % | 2,0 % | 1,1 % | 0,72 % |
| **Vekst i 2027, inkl. korrigert for 2026** | **4,4 %** | **3,4 %** | **4,9 %** | **4,6 %** | **4,50 %** |

Det er foreslått innarbeidet effekten av hva endret pris- og lønnsvekst i 2026 og 2027 fra statsbudsjettet 2027 utgjør for kommunens virksomheter. Samlet må virksomhetenes og bydelenes rammer oppjusteres med 104 mill. i 2027, hvorav 3,8 mill. gjelder VAR-sektor. Beløpet fordeler seg slik per sektor:

| Sektor | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|
| Bydelene (HLS, SET og UTD) | 18 535 | 18 535 | 18 535 | 18 535 |
| Helse (HLS) | 6 142 | 6 142 | 6 142 | 6 142 |
| Sosiale tjenester (SET) | 4 711 | 4 711 | 4 711 | 4 711 |
| Utdanning (UTD) | 46 436 | 46 436 | 46 436 | 46 436 |
| Byutvikling (BYU) | 1 362 | 1 362 | 1 362 | 1 362 |
| Miljø og samferdsel - miljø (MOS) | 11 733 | 11 733 | 11 733 | 11 733 |
| Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS) | 3 823 | 3 823 | 3 823 | 3 823 |
| Kultur og næring (KON) | 6 280 | 6 280 | 6 280 | 6 280 |
| Byrådslederens kontor (BLK) | 1 647 | 1 647 | 1 647 | 1 647 |
| Finans (FIN) | 2 796 | 2 796 | 2 796 | 2 796 |
| Bystyrets virksomheter (BYS) | 520 | 520 | 520 | 520 |
| **Totalt** | **103 985** | **103 985** | **103 985** | **103 985** |

# KLIMABUDSJETT

**Endring i tabell som viser forslag til virkemidler for reduksjon av direkte utslipp (utslipp som skjer innenfor Oslos grenser)**

KLI legges inn som delansvarlig for virkemiddel 16 i tabellen over byrådets forslag til virkemidler på direkte utslipp. I tabellen over byrådets forslag til virkemidler på sirkulær økonomi og indirekte utslipp utgår teksten "Dette kan gi årlige besparelser på om lag 120 mill." under virkemiddel 14. Videre erstatter EBY BYU som rapporteringsansvarlig for virkemiddel 2 i tabellen over byrådets forslag til virkemidler på energi. Virkemiddel 4 og 15 får noe justert effekt. REG legges inn som rapporteringsansvarlig og virkemiddelteksten justeres noe, slik at det fremgår at også REG skal installere solceller.

# KOMMUNENS TJENESTEOMRÅDER

# BYDELENE (HLS, SET OG UTD)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 302 | Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET) | Bosetting av flyktninger - tilskuddssatser og redusert bosetting | -29 608 | -81 640 | -120 989 | -136 763 |
| 302 | Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET) | Bosettingstilskudd flyktninger årgang 2-5 Utdanningsetaten | -37 403 | 0 | 0 | 0 |
| 302 | Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET) | Integreringstilskudd årgang 2-5 | -19 614 | 0 | 0 | 0 |
| 305 | Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 109 | 109 | 109 | 109 |
| 305 | Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD) | Midler til nye barnehageplasser | 8 000 | 8 000 | 8 000 | 8 000 |
| 306 | Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 24 | 24 | 24 | 24 |
| 307 | Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 29 | 29 | 29 | 29 |
| 307 | Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET) | Styrket barnevern - fosterhjem og beredskapshjem | -2 000 | -2 000 | -2 000 | -2 000 |
| 307 | Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET) | Ungt utenforskap - Fellesfunksjon ferie- og deltidsjobber unge | -1 500 | -1 500 | -1 500 | -1 500 |
| 308 | Bydelene - avsetning helse (HLS) | Bydelsreformen (kap. 308) | 7 000 | 0 | 0 | 0 |
| 308 | Bydelene - avsetning helse (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 17 | 17 | 17 | 17 |
| 308 | Bydelene - avsetning helse (HLS) | Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov (Kap. 308) | -790 | -790 | -790 | -790 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Avvikling av stønader til enslig mor eller enslig far - økte utgifter sosialhjelp | 9 800 | 9 800 | 9 800 | 9 800 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Endring egenandel AFP | -78 760 | -78 760 | -78 760 | -78 760 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 18 356 | 18 356 | 18 356 | 18 356 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Endring pensjon OPF økt sats | 92 176 | 92 176 | 92 176 | 92 176 |

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Integreringstilskudd årgang 2-5 | 19 614 | 0 | 0 | 0 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Redusert avsetning til husleie i kommunale barnehager | -3 436 | -3 436 | -3 436 | -3 436 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Statlig tilskudd for brukere med særlig ressurskrevende tjenester (FO3) | 41 900 | 41 900 | 41 900 | 41 900 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Styrket barnevern - beredskapshjem | 1 000 | 1 000 | 1 000 | 1 000 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Styrket barnevern - godtgjøring tilsynspersoner i fosterhjem | 1 000 | 1 000 | 1 000 | 1 000 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Ungt utenforskap - Fellesfunksjon ferie og deltidsjobber unge, Bydel Gamle Oslo | 1 500 | 1 500 | 1 500 | 1 500 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov | 16 390 | 16 390 | 16 390 | 16 390 |
| A01 | Ufordelte midler for sektor - HLSB | Voldskoordinatorer – nye stillinger i bydelene | 5 000 | 10 000 | 10 000 | 10 000 |
| **Totalsum** | | | **48 804** | **32 175** | **-7 174** | **-22 948** |

## Bosetting av flyktninger - tilskuddssatser og redusert bosetting

Avsetning til utgifter i forbindelse med bosetting av flyktninger reduseres som følge av at Oslo anmodes om å bosette færre enn lagt grunn i Sak 1. Integreringstilskudd mottas fra staten og fordeles til bydelene og Utdanningsetaten i fem år. Inntil videre legges til grunn at Oslo skal bosette 390 flyktninger i 2027. For år 1 fordeles 160 000 kr til bydelene pr. bosatt fordelt med 100 000 kr til drift og 60 000 kr til økonomisk sosialhjelp som er en økning på 5 000 kr pr. bosatt. Det fordeles 20 000 kr til Utdanningsetaten pr. bosatt flyktning utover 350 bosatte som det er tatt høyde for i driftsrammen. Midler for år 2 -5 fordeles bydelene som en særskilt tildeling i Grønt Hefte og innarbeides i driftsrammen til Utdanningsetaten hvert år. Forventet integreringstilskudd på kap. 850 reduseres tilsvarende.

## Bosettingstilskudd flyktninger årgang 2-5 Utdanningsetaten

Det fordeles 37,403 mill. til Utdanningsetaten for bosatte flyktninger årgang 2-5.

## Integreringstilskudd årgang 2-5

Bosettingstilskudd for årgang 2-5 fordeles til bydelene som en særskilt tildeling. Satsene for integreringstilskudd er foreslått prisjustert i statsbudsjettet. Bydelene tilføres 19,6 mill. med inndekking fra midler satt av til bosetting og integrering av flyktninger på kap. 302.

## Midler til nye barnehageplasser

Foreløpige tall fra barnehageopptaket i 2026 indikerer en økning i antall barn under tre år i barnehage fra i fjor. Det er derfor behov for å øke avsetningen til nye barnehageplasser på kap. 305 med 8 mill. årlig fra 2027.

## Styrket barnevern - fosterhjem og beredskapshjem

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når behov oppstår og at barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Byrådet styrker mulighetene for å rekruttere og

beholde kvalifiserte tilsynspersoner og øker satsen for tilsynsoppdrag i fosterhjem. I tillegg styrkes de økonomiske rammevilkårene for beredskapshjem. Bydelene kompenseres for merutgiftene med 2 mill. årlig fra 2027.

## Ungt utenforskap - Fellesfunksjon ferie- og deltidsjobber unge

Ferie- og deltidsjobber til ungdom er en viktig satsning for byrådet som styrkes i 2027. Fellesfunksjonen i Bydel Gamle Oslo bidrar til en godt koordinert og standardisert prosess på tvers av bydelene slik at flere ungdommer får sin første jobberfaring gjennom ferie- og deltidsjobber. Fellesfunksjonen foreslås etablert på varig basis. Det fordeles 1,5 mill. til bydelen som en øremerket særskilt tildeling fra og med 2027. Midlene overføres fra kap. 307.

## Bydelsreformen (kap. 308)

Byrådet foreslår å sette av 7 mill. i 2027 til gjennomføring av bydelsreformen. Dette dekker eksternt tilsatte bydelsdirektører, frikjøp tillitsvalgte og konsulentbistand i forbindelse med oppgaveoverføringen. Dette kommer i tillegg til den foreslått avsetningen i Sak 1 på 46,8 mill., som dekker sentral prosjektledelse og ekstern bistand til sentral og lokal prosjektledelse.

## Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov (Kap. 308)

I 2027 blir det innført to ordninger som gir varig reduksjon i leieutgifter for næringslivet. Det er felles kommunale retningslinjer for utleie, og innføring av Oslometer. I bydelsrammen etableres det en særskilt tildeling på 16,39 mill. årlig som kompensasjon for varig reduksjon i leieinntekter. Bevilgingen dekkes gjennom omdisponering av midler som er avsatt til formålet på kapitlene 455, 542, samt ufordelte midler på kapittel 308.

## Avvikling av stønader til enslig mor eller enslig far - økte utgifter sosialhjelp

Bydelene kompenseres for økte utgifter til økonomisk sosialhjelp som følge av avvikling og begrensning i statlige stønader til enslig mor eller far fra 1.7.2026.

## Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Redusert avsetning til husleie i kommunale barnehager

Den særskilte husleietildelingen til bydelene i grønt hefte i sak 1/2027 for husleie i kommunale barnehager inkluderte midler til en barnehage som ble lagt ned 01.08.2026. Tildelingen reduseres derfor med om lag 3,4 mill.

## Statlig tilskudd for brukere med særlig ressurskrevende tjenester (FO3)

I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027 foreslås det å øke innslagspunktene (egenandelskravet) i det statlige tilskuddet for brukere med særlig ressurskrevende tjenester betydelig over forventet lønnsøkning. Dette er en klar innstramming for kommunesektoren, som får varig virkning fra 2026.

Det er behov for å kompensere bydelene i 2026 og fra 2027 med 41,9 mill. Midlene fordeles i 2026 på FO3 Helse og omsorg og basert på estimert inntektseffekt pr. bydel. Fra 2027

fordeles midlene basert på kostnadsnøklene i kriteriesettet for FO3 Helse og omsorg.

## Styrket barnevern - beredskapshjem

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når behov oppstår. Beredskapshjem er en viktig del av kommunens akuttberedskap for barn som har behov for å flytte raskt ut av hjemmet. Byrådet styrker innsatsen knyttet til å rekruttere og beholde beredskapshjem. Bydelene kompenseres for merutgifter knyttet til styrking av de økonomiske rammevilkårene for beredskapshjem.

## Styrket barnevern - godtgjøring tilsynspersoner i fosterhjem

Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Byrådet styrker mulighetene for å rekruttere og beholde kvalifiserte tilsynspersoner og øker satsen for tilsynsoppdrag i fosterhjem til 5 000 kr pr. tilsynsoppdrag pr. barn. Bydelene kompenseres for merutgiftene ut fra dagens aktivitetsnivå.

## Ungt utenforskap - Fellesfunksjon ferie og deltidsjobber unge, Bydel Gamle Oslo

Ferie- og deltidsjobber til ungdom er en viktig satsning for byrådet og den styrkes i 2027. Fellesfunksjonen i Bydel Gamle Oslo bidrar til en godt koordinert og standardisert prosess på tvers av bydelene slik at flere ungdommer får sin første jobberfaring gjennom ferie- og deltidsjobber. Fellesfunksjonen foreslås etablert på varig basis. Det fordeles 1,5 mill. som en øremerket særskilt tildeling til bydelen fra og med 2027.

## Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov

Fem sentrumsbydeler har årlig brutto leieinntekter på til sammen 29,2 mill. for utleie av gategrunn. På kapittel 455 Næringsutvikling er det etablert en varig kompensasjonsordning på 6 mill. for å sikre at lokalt næringsliv får subsidiert leie.

I 2027 blir det innført to ordninger som gir varig reduksjon i leieutgifter for næringslivet. Det er felles kommunale retningslinjer for utleie, og innføring av Oslometer. I bydelsrammen etableres det en særskilt tildeling på 16,39 mill. årlig som kompensasjon for varig reduksjon i leieinntekter. Bevilgingen dekkes gjennom omdisponering av midler som er avsatt til formålet på kapitlene 455, 542, samt ufordelte midler på kapittel 308.

Kompensasjonen legges til Funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester og fordeles slik:

Beløp i 1 000 kr

| Bydel | Kompensasjon redusert leieinntekt gategrunn |
|---|---|
| 001 Gamle Oslo | 1 010 |
| 002 Grünerløkka | 5 150 |
| 003 Sagene | 1 650 |
| 004 St. Hanshaugen | 4 750 |
| 005 Frogner | 3 830 |
| **SUM** | **16 390** |

### Voldskoordinatorer – nye stillinger i bydelene

I handlingsplanen mot vold, overgrep og negativ sosial kontroll 2026–2036 er ett av tiltakene at Oslo kommune skal ha regionvise voldskoordinatorer med likt mandat som skal legge til rette for en helhetlig oppfølging av innbyggere utsatt for vold i nære relasjoner. Byrådet foreslår å styrke bydelsrammen med 5 mill. i 2027 og 10 mill. årlig fra 2028 for å opprette én voldskoordinatorstilling i hver av de åtte nye bydelene. I 2027 fordeles midlene til bydelene Vestre Aker, Frogner, Sagene, Gamle Oslo, Bjerke, Stovner, Østensjø og Nordstrand. Fordelingen tar utgangspunkt i bydeler som i liten grad blir berørt av grensejusteringene i bydelsreformen. Midlene øremerkes og tildeles særskilt i 2027 for å sikre kontinuitet i arbeidet og at ressursene videreføres til de nye bydelene ved etableringen av ny bydelsstruktur.

## ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 307 | 122082 | Boliger til flyktninger | Nybygg | 90 000 | 0 | 0 | 0 |
| 307 | 124022 | Fremskaffelse av boliger til flyktninger | Nybygg | 45 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 307** | | | | **135 000** | **0** | **0** | **0** |
| 308 | 116019 | Digitalisering - generell avsetning | Nybygg | -19 812 | -19 812 | -19 812 | -19 812 |
| 308 | 116019 | Digitalisering - generell avsetning | Kompensasjon for merverdiavgift | 3 962 | 3 962 | 3 962 | 3 962 |
| **Sum 308** | | | | **-15 850** | **-15 850** | **-15 850** | **-15 850** |
| **Totalsum** | | | | **119 150** | **-15 850** | **-15 850** | **-15 850** |

### Boliger til flyktninger

Basert på forventet fremdrift foreslår byrådet å flytte totalt 135 mill. fra 2026 til 2027 til fremskaffelse av boliger til flyktninger.

### Fremskaffelse av boliger til flyktninger

Basert på forventet fremdrift foreslår byrådet å flytte totalt 135 mill. fra 2026 til 2027 til fremskaffelse av boliger til flyktninger.

### Digitalisering - generell avsetning

Finansiering av fast rammeoverføring til Helseetaten for aktiviteter knyttet til informasjonsforvaltning og nødvendig utvikling av fagsystemer med tilhørende systemstøttefunksjoner for virksomhetene i HLS-sektor.

# ANNET

**Øremerkede midler:**
Følgende prosjekter i driftsbudsjettet foreslås som øremerket

| Kapittel | Kapittelnavn | Øremerkede prosjekter | Inntil (Beløp i 1 000) |
|---|---|---|---|
| A01 | Bydelene | Voldskoordinatorer - nye stillinger i bydelene | 5 000 |
| A01 | Bydelene | Ungt utenforskap - Fellesfunksjon ferie- og deltidsjobber unge, Gamle Oslo | 1 500 |

# HELSE (HLS)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | Endring egenandel AFP | -19 787 | -19 787 | -19 787 | -19 787 |
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 062 | 1 062 | 1 062 | 1 062 |
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | Endring pensjon OPF økt sats | 16 549 | 16 549 | 16 549 | 16 549 |
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | Husleie Steinerudhjemmet/Vålerenga (kap. 328/Sykehjemsetaten) | -3 800 | 39 900 | 39 900 | 39 900 |
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | Styrking av samtaletilbud i sykehjem (kap. 372/Sykehjemsetaten) | 1 500 | 1 500 | 1 500 | 1 500 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Endring egenandel AFP | -5 064 | -5 064 | -5 064 | -5 064 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 2 627 | 2 627 | 2 627 | 2 627 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Endring pensjon OPF økt sats | 6 361 | 6 361 | 6 361 | 6 361 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Forskyving av gevinstrealisering ved modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD (Helseetaten) | 1 000 | 0 | 0 | 0 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | IKT bydelsreformen | 66 500 | 0 | 0 | 0 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Innlemming av lønnstilskudd til utdanning i avansert klinisk allmennsykepleie (Helseetaten) | 1 720 | 1 720 | 1 720 | 1 720 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Innlemming av tilskudd til sekretariatsfunksjoner i helsefellesskapene (Helseetaten) | 1 200 | 1 200 | 1 200 | 1 200 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Legevaktsentralen – behov for styrket bemanning (Helseetaten) | 5 000 | 5 000 | 5 000 | 5 000 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten - endring i finansieringsform (Helseetaten) | -20 000 | 0 | 0 | 0 |
| 316 | Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 10 | 10 | 10 | 10 |
| 317 | Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 429 | 1 429 | 1 429 | 1 429 |
| 317 | Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS) | Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (kap. 317) | 33 000 | 33 000 | 33 000 | 33 000 |
| 328 | Avsetning husleier sykehjem mv (HLS) | Husleie Steinerudhjemmet/Vålerenga (kap. 328/Sykehjemsetaten) | -5 500 | -39 900 | -39 900 | -39 900 |

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | Voldskoordinatorer – finansiering av nye stillinger i bydelene (kap. 372) | -5 000 | -10 000 | -10 000 | -10 000 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 915 | 915 | 915 | 915 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | Omsorgsbarometer – kvalitetssatsing i helse- og omsorgstjenesten | 10 000 | 5 000 | 5 000 | 5 000 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | Kvinnehelsehus (kap. 372) | 5 000 | 5 000 | 5 000 | 5 000 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | Styrking av samtaletilbud i sykehjem (kap. 372/Sykehjemsetaten) | -1 500 | -1 500 | -1 500 | -1 500 |
| 374 | Prosjekteringsmidler helse (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 4 | 4 | 4 | 4 |
| 384 | Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 95 | 95 | 95 | 95 |
| **Totalsum** | | | **93 321** | **45 121** | **45 121** | **45 121** |

## Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Husleie Steinerudhjemmet/Vålerenga (kap. 328/Sykehjemsetaten)

På kap. 328 Avsetning husleier sykehjem mv. er det satt midler til husleie (FDV, kapital og eiendomsskatt) for tre ideelt drevne langtidshjem som åpner i økonomiplanperioden. Dette er Steinerudhjemmet (2027), Rikke Nissen-senteret (2028) og Vålerenga bo- og servicesenter (2029). Midlene overføres til Sykehjemsetaten det årete langtidshjemmet åpner, og husleie påløper.

Steinerudhjemmet har forventet åpning i november 2027, og midler overføres med delårsvirkning i 2027 og helårsvirkning fra 2028. Samtidig avvikles Vålerengahjemmet inneværende år. Dette gir en netto husleieeffekt for Sykehjemsetaten på -3,8 mill. i 2027 og 39,9 mill. årlig fra 2028. Avsatte midler på kap. 328 i 2027 trekkes inn.

## Styrking av samtaletilbud i sykehjem (kap. 372/Sykehjemsetaten)

Sykehjemsetaten styrkes med 1,5 mill. årlig for å sikre at beboere og pasienter ved langtidshjem og helsehus får tilgang til samtaler om tro, livssyn og eksistensielle spørsmål, samt for å støtte ansatte i etisk refleksjon og krevende beslutningssituasjoner. Midlene overføres fra kap. 372. Bevilgningen kommer i tillegg til den årlige overføringen på 5,5 mill. til Oslo bispedømmeråd for sykehjemsprestetjenesten, som legger til rette for og bistår beboere og pasienter i utøvelsen av egen tro og eget livssyn.

## Forskyving av gevinstrealisering ved modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD (Helseetaten)

I budsjettvedtaket for 2026 ble det lagt inn en forutsetning om at implementering av nytt fagsystem (EPJ) ved legevakten og KAD gir en effektiviseringsgevinst på 1 mill. i 2027. for

Helseetaten. Gjennom anskaffelsesprosessen ble det klart at leverandørene har undervurdert kompleksiteten ved legevakten og dermed funksjonskravene til ny EPJ. Dette har ført til en forlenget etableringsperiode enn opprinnelig planlagt for. Innføring av nytt system er derfor utsatt med ett år, og det tilbakeføres 1 mill. i 2027.

## IKT bydelsreformen

Det forslås avsatt 66,5 mill. i 2027 for dekning av IKT-relaterte kostnader for Helseetaten i forbindelse med bydelsreformen og pukkelkostnad ved å gå fra 15 til 8 bydeler.

## Innlemming av lønnstilskudd til utdanning i avansert klinisk allmennsykepleie (Helseetaten)

Lønnstilskudd til utdanning i avansert klinisk allmennsykepleie innlemmes i rammetilskuddet fra 2027. Dette utgjør 1,72 mill. for Oslo og tilføres Helseetaten som forvalter ordningen.

## Innlemming av tilskudd til sekretariatsfunksjoner i helsefellesskapene (Helseetaten)

Tilskudd til sekretariatsfunksjoner i helsefellesskapene innlemmes i rammetilskuddet fra 2027. Dette utgjør 1,2 mill. for Oslo og tilføres Helseetaten som har sekretariatsfunksjon for Helsefellesskap Oslo.

## Legevaktsentralen – behov for styrket bemanning (Helseetaten)

Legevakten foreslås styrket med ytterligere 5 mill. årlig til økt bemanning ved legevaktsentralen. Satsingen skal bidra til at legevakten kommer nærmere forskriftskravet om at 80 % av samtalene normalt skal besvares i løpet av 2 minutter. Styrkingen skal rettes særlig mot kveld, natt og helg, der avviket fra forskriftskravet er størst.

## Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten - endring i finansieringsform (Helseetaten)

I Sak 1/27 er det innarbeidet 20 mill. i Helseetatens driftsbudsjett for å starte arbeidet med anskaffelse av ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten.

Det er behov for å sette av til sammen 91,5 mill. i økonomiplanperioden for arbeidet med anskaffelse og etablering av systemet. Midlene er foreslått innarbeidet i Helseetatens investeringsbudsjett.

Midlene for 2027, som er avsatt i driftsbudsjettet, overføres til investeringsbudsjettet.

## Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (kap. 317)

I forslaget til statsbudsjett (2026-2027) økes basistilskuddets andel av finansieringen av fastlegene fra 1. juli 2026. Basert på beregninger for Oslo er det behov for å avsette 16,4 mill. for 2026 og 33 mill. fra 2027 på kap. 317.

## Voldskoordinatorer – finansiering av nye stillinger i bydelene (kap. 372)

Finansiering av én voldskoordinatorstillinger i hver av de nye bydelene. Se beskrivelse av tiltaket under bydelene.

## Omsorgsbarometer – kvalitetssatsing i helse- og omsorgstjenesten

Byrådet foreslår å opprette et kvalitetssenter for helse- og omsorgstjenester. Senterets formål er kvalitetssikring og kvalitetsforbedring i sykehjem, helsehus, hjemmetjenester, omsorgsboliger og tilrettelagte boliger, i kommunal og privat drift. Arbeidet skal omfatte systematisk tilbakemelding fra og dialog med brukere, pårørende, ledere og ansatte. Senteret skal prioritere innsats etter risiko, og identifisere forbedringsområder, bla for å styrke pasientsikkerheten og bidra til å forebygge uønskede hendelser. Senteret skal utvikle et felles kvalitetsrammeverk, og sentrale kvalitetsindikatorer skal offentliggjøres i et omsorgsbarometer der innbyggere, pårørende og folkevalgte kan følge og sammenligne kvaliteten. Omsorgsbarometeret skal gjøre det mulig for bydelsutvalg og bydeler å følge opp kvaliteten på kommunale helse- og omsorgstjenester bedre i egen bydel.

Byrådet foreslår å sette av 10 mill. kroner i 2027 for å utrede og etablere kvalitetssenteret, og deretter 5 mill. kroner årlig til drift i resten av økonomiplanperioden.

## Kvinnehelsehus (kap. 372)

Byrådet foreslår å avsette 5 mill. årlig fra 2027 til etablering av et samarbeid om kvinnehelsehus. Målgruppen er kvinner med lav helsekompetanse, voldsutsatte kvinner og kvinner som opplever psykiske belastninger. Midlene avsettes sentralt i 2027 for å utrede hvordan de kan benyttes gjennom et offentlig-privat samarbeid.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 314 | 115059 | Velferdsteknologi (HEL) | Nybygg | 11 600 | 11 600 | 11 600 | 11 600 |
| 314 | 120005 | Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker | Nybygg | 35 500 | -35 500 | 0 | 0 |
| 314 | 127030 | Digitalisering Helseetaten | Nybygg | 15 850 | 15 850 | 15 850 | 15 850 |
| 314 | 127031 | Elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten | Nybygg | 21 700 | 18 600 | 29 950 | 21 250 |
| 314 | 127036 | Ny digital løsning (DIPS) for samspill for individuell plan | Nybygg | 15 000 | 3 800 | 0 | 0 |
| 314 | 120005 | Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker | Kompensasjon for merverdiavgift | -7 100 | 7 100 | 0 | 0 |
| **Sum 314** | | | | **92 550** | **21 450** | **57 400** | **48 700** |
| 372 | 115030 | Velferdsteknologi | Nybygg | -14 500 | -14 500 | -14 500 | -14 500 |
| 372 | 115030 | Velferdsteknologi | Kompensasjon for merverdiavgift | 2 900 | 2 900 | 2 900 | 2 900 |
| **Sum 372** | | | | **-11 600** | **-11 600** | **-11 600** | **-11 600** |
| 374 | 125051 | Prosjekteringsmidler helse | Nybygg | -57 714 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 374** | | | | **-57 714** | **0** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **23 236** | **9 850** | **45 800** | **37 100** |

### Velferdsteknologi (HEL)

Helseetaten opprettet 10 årsverk i 2023 til ressurser og aktiviteter som skal ivareta og understøtte arbeidet med velferdsteknologi i bydeler og etater, finansiert av midler avsatt til formålet på kap. 372. Fra 2027 legges 11,6 mill. eks. mva. inn i Helseetatens investeringsramme med varig virkning. Helseetaten får føringer for arbeidet i de årlige tildelingsbrevene.

### Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker

I Sak 1 er det foreslått investeringsmidler i 2027 og 2028 til dekning for to nye tannklinikker, én i Oslo vest i 2027 og én i Oslo øst i 2028. Det er raskere framdrift i arbeidet med etablering av tannklinikken i Oslo øst enn forutsatt, og byrådet foreslår å framskynde investeringen i 2028 på 35,5 mill. til 2027.

## Digitalisering Helseetaten

Helseetaten opprettet 14 årsverk i perioden 2022–2025 til ressurser og aktiviteter for informasjonsforvaltning og nødvendig utvikling av fagsystemer med tilhørende systemstøttefunksjoner for virksomhetene i HLS-sektor. Aktivitetene er finansiert av midler avsatt til formålet på kap. 308. Fra 2027 legges 15,85 mill. eks. mva. inn i Helseetatens investeringsramme med varig virkning. Helseetaten får føringer for arbeidet i de årlige tildelingsbrevene.

## Elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten

Byrådet foreslår å sette av til sammen 91,5 mill. i 2028–2030 i investeringsmidler til arbeidet med anskaffelse og implementering av ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten. Dette kommer innbefatter 20 mill. i driftsmidler som er innarbeidet i Sak 1/27, og som foreslås omdisponert fra drift til investering.

## Ny digital løsning (DIPS) for samspill for individuell plan

Byrået foreslår å sette av til sammen 18,8 mill. i 2027 og 2028 for å etablere en ny digital løsning for samhandling knyttet til individuell plan, koordinator/barnekoordinator og tverrfaglig oppfølging av innbyggere med sammensatte behov. Dagens løsning, DIPS Samspill, vil bli faset ut og må erstattes senest i løpet av første kvartal 2028.

## Velferdsteknologi

Finansiering av fast rammeoverføring til Helseetaten for aktiviteter som skal ivareta og understøtte arbeidet med velferdsteknologi i bydeler og etater.

## Prosjekteringsmidler helse

Investeringsvedtak for Stovner omsorg+ er utsatt til 2027 og byrådet foreslår å sette av 3 mill. i utredningsmidler. Midlene skal dekke omregulering for å ta ned risiko i prosjektet knyttet til rekkefølgekonsekvenser.

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 60,714 mill. som har vært innarbeidet på kap. 374 Prosjekteringsmidler (HLS) til kap. 063 Oslobygg KF.

# ANNET

## Priser på institusjonsplasser

Priser på institusjonsplasser som fremkom i Sak1/2027 under Helse (HLS) - Sykehjemsetaten endres til:

| Priser institusjonsplasser | Tilleggsinnstillingen budsjett 2027 |
|---|---|
| **Langtidsplasser** | |
| Ordinær langtidsplass | 1 233 915 |
| Skjermet langtidsplass demenssykdom | 1 233 915 |
| Forsterket, skjermet plass demenssykdom | 1 233 915 |
| Ekstra forsterket, skjermet plass demenssykdom og/eller psykiatri | 1 233 915 |
| Forsterket plass - MRSA | 1 233 915 |
| Forsterket plass - rusavhengighet | 1 233 915 |
| Ekstra forsterket plass - rusavhengighet | 1 233 915 |
| **Andre typer plasser** | |
| Avklaringsplass helsehus 1) 2) | 1 147 541 |
| Skjermet plass demenssykdom helsehus 1) 2) | 1 147 541 |
| Rehabiliteringsplass helsehus 1) 2) | 1 147 541 |
| Avlastningsplass 1) | 1 147 541 |
| Forsterket plass - lindrende behandling | 1 085 845 |
| Aldershjemsplass | 826 723 |
| Dagsenterplass - ordinær | 172 748 |
| Dagsenterplass - skjermet | 172 748 |

*1)Bydelene forhåndsbestiller et bestemt antall korttidsplasser "en bloc" med mulighet for å justere antallet plasser hvert halvår. Kjøp av plasser utover dette gis et prispåslag på 10%.*
*2)For opphold i helsehus som sammenhengende vedvarer mer enn 40 døgn gis et prispåslag på 10 % per døgn etter dette tidspunktet.*

## Forslag til verbalvedtak som erstatter bystyrevedtak

Bystyrets vedtak i sak 25/26 Privat forslag fra Siavash Mobasheri (R), Julianne Ofstad (F) og Attia Mirza Mehmood (SV) av 06.10.2025 - Kommunal bostøtte i Omsorg+ - (25/2015 - 3)

*1. Bystyret ber byrådet fremme en ferdig utarbeidet sak i forbindelse med revidert budsjett for 2026 om å innlemme beboere i Omsorg+ i Forskrift om kommunale bostøtter, slik at både Oslobostøtta og kommunal behovsprøvd bostøtte (BKB) gjelder for denne gruppen. Saken skal være fullstendig utredet og utformet slik at bystyret kan fatte endelig vedtak. Den skal:*
*a) fremme nødvendige forskriftsendringer*
*b) legge fram beregninger av budsjettkonsekvenser, fordelingsvirkninger og målgruppe, samt samordning med statlig bostøtte, og på bakgrunn av dette fremme forslag til finansiering basert på tidligere utredning justert etter oppdaterte tall*
*c) foreslå overgangsordning og plan for informasjon til beboerne*

*2. Bystyret ber byrådet årlig rapportere nøkkeltall fordelt på bydel for Omsorg+: søknader, tildelinger, avslag, husleienivå, bostøttebruk, botid og frafall, samt gjennomføre en evaluering etter to år av effekten av ordningen.*

*3. Bystyret ber byrådet sikre at Omsorg+ forblir et reelt tilbud for eldre med lav inntekt, og at ingen eldre skal måtte avstå fra eller miste bolig i Omsorg+ på grunn av husleienivået.*

Det foreslås at ovennevnte bystyrevedtak oppheves og erstattes med følgende verbalvedtak

1. Det innføres kommunal behovsprøvd bostøtte for beboere i Omsorg+
2. Byrådet fremmer nødvendige forskriftsendringer og gjennomfører nødvendige tekniske tilpasninger i systemet for bostøtte
3. Overgangsordningen som ble innført fra 1. juli 2026 gjelder inntil ny og permanent bostøtteordning er innført
4. I byrådets budsjettforslag for 2027 er det avsatt 21,1 mill. til bostøtteordning. Den forutsettes å dekke både
   videreføring av overgangsordning og ny bostøtteordning.

Den behovsprøvde bostøtteordningen skal sikre at fellesskapets midler brukes der behovet er størst. Behovsprøvd bostøtteordning målretter tilgjengelige midler mot beboere med størst økonomisk behov. Husleien videreføres på samme nivå som gjengs leie, mens bostøtten varierer basert på den enkelte beboers inntekt og husleie.

**Øremerkede overførbare midler:**
Følgende prosjekter i driftsbudsjettet foreslås som øremerket og overførbare:

| Kapittel nr. | Kapittelnavn | Øremerkede og overførbare prosjekter | Inntil (beløp i tusen) |
|---|---|---|---|
| 314 | Helseetaten | Modernisering av fagsystem ved legevakten | 41 760 |

I 2027 er det bevilget 41,76 mill. til modernisering av fagsystem ved legevakten. Midlene forutsettes bruk i samsvar med planlagt fremdrift. Midlene er overførbare til påfølgende budsjettår.

# SOSIALE TJENESTER (SET)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 315 | Velferdsetaten (SET) | Endring egenandel AFP | -5 062 | -5 062 | -5 062 | -5 062 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 804 | 1 804 | 1 804 | 1 804 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | Endring pensjon OPF økt sats | 5 323 | 5 323 | 5 323 | 5 323 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | Styrket oppfølging på mangfoldsfeltet | 1 500 | 1 500 | 1 500 | 1 500 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | Oppfølging av eiendomstrategi - tidligfaseutgifter | 2 000 | 2 000 | 0 | 0 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | Styrket rettssikkerhet og raskere saksbehandling for vanskeligstilte | 1 500 | 1 500 | 0 | 0 |
| 319 | Tilskudd til helse-, sosial og mangfold og krim.forebygging (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 382 | 382 | 382 | 382 |
| 319 | Tilskudd til helse-, sosial og mangfold og krim.forebygging (SET) | Fritidskort - endring kapittel | 116 000 | 116 000 | 116 000 | 116 000 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | Endring egenandel AFP | -3 115 | -3 115 | -3 115 | -3 115 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 788 | 788 | 788 | 788 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | Endring pensjon OPF økt sats | 3 658 | 3 658 | 3 658 | 3 658 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | Lovendring - bedre vern av barn i institusjon | 1 775 | 1 775 | 1 775 | 1 775 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | Lovendring - godkjenningsmyndighet kommunale botiltak barnevern | 1 500 | 1 500 | 1 500 | 1 500 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | Styrking av akuttinstitusjonene i barnevernet | 8 700 | 8 700 | 8 700 | 8 700 |
| 362 | Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 14 | 14 | 14 | 14 |
| 371 | Byomf. - sosiale tjenester (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 335 | 335 | 335 | 335 |
| 371 | Byomf. - sosiale tjenester (SET) | Fritidskort - endring kapittel | -116 000 | -116 000 | -116 000 | -116 000 |
| 371 | Byomf. - sosiale tjenester (SET) | Innsats på byrådsområdet sosiale tjenester | -6 500 | -6 500 | -3 000 | -3 000 |
| 375 | Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 4 | 4 | 4 | 4 |
| 417 | Tilrettelagt transport for personer med | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 106 | 106 | 106 | 106 |

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | forflytningsvansker (TT-transport) (SET) | | | | | |
| 428 | Bostøtte og boligtilskudd (SET) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 278 | 1 278 | 1 278 | 1 278 |
| **Totalsum** | | | **15 990** | **15 990** | **15 990** | **15 990** |

## Endring egenandel AFP
Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring pensjon OPF økt sats
Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Styrket oppfølging på mangfoldsfeltet
Velferdsetaten er kommunens fagetat på flere områder. Gjennom de siste årene har etaten fått nye oppgaver. Etaten styrkes med midler tilsvarende ett årsverk for blant annet å følge opp byrådets satsinger på mangfoldsfeltet og sørge for oppfølging av handlingsplanene *Ord betyr noe og Stolt og fri.*

## Oppfølging av eiendomsstrategi - tidligfaseutgifter
Det innarbeides i alt 4 mill. fordelt med 2 mill. i 2027 og 2028 til dekning av tidligfaseutgifter knyttet til utbedringer og rehabilitering av rusinstitusjoner. Midlene er øremerket og overførbare.

## Styrket rettssikkerhet og raskere saksbehandling for vanskeligstilte
Oslo skal være en tilgjengelig og effektivt drevet kommune. Saksbehandlingstiden for kommunens innbyggere skal være så kort som mulig. Byrådet styrker kapasiteten i Klagenemda ut 2028.

## Fritidskort - endring kapittel
Årlig bevilgning på 116 mill. til Fritidskortet flyttes fra kap. 371 Avsetninger - byomfattende tiltak (SET) til kap. 319 Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging. Kap. 319 endrer samtidig navn til Tilskuddsordninger sosiale tjenester og fritidskort.

## Lovendring - bedre vern av barn i institusjon
Fra 1.1.2027 innføres lovendringer som skal styrke institusjonenes mulighet til å ivareta barn med alvorlige og sammensatte utfordringer, herunder alvorlig eller gjentatt kriminalitet. Lovendringene innebærer blant annet økt adgang til grensesetting og inngrep knyttet til bevegelsesfrihet, besøk, mobiltelefon og internettbruk, samt lettere adgang til å forlenge institusjonsopphold når det er nødvendig av hensyn til barnets utvikling og sikkerhet. Barne- og familieetaten styrkes med 1,775 mill. årlig fra og med 2027.

## Lovendring - godkjenningsmyndighet kommunale botiltak barnevern
Lovendringer knyttet til kommunale botiltak innebærer at flere botiltak som tidligere ikke var underlagt samme grad av offentlig kontroll og godkjenning, nå omfattes av strengere krav til kvalitet, forsvarlighet og oppfølging. For å sikre forsvarlig saksbehandling, god kvalitet i

godkjenningene og tilstrekkelig kontroll med risiko for velferdskriminalitet styrkes etaten med midler tilsvarende ett årsverk.

## Styrking av akuttinstitusjonene i barnevernet

Byrådet er opptatt av at barn og unge i akutte og krevende livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og beskyttelse når behovet oppstår. Byrådet styrker derfor akuttilbudet for å sikre et mer robust og tilgjengelig tilbud. Barne- og familieetaten foreslås tilført 8,7 mill. årlig fra 2027. I tillegg settes det av 1 mill. av til bygningsmessige tilpassinger i investeringsbudsjettet i 2027.

## Innsats på byrådsområdet sosiale tjenester

Omfordeling av midler til tiltak på byrådsområdet sosiale tjenester i Barne- og familieetaten og i Velferdsetaten.

## Innlemming av Omsorg+-boliger i kommunale bostøtteordninger

I Sak 1 foreslo byrådet å sette av 21,1 mill. årlig fra 2027 til slik at beboere som er kvalifisert kan motta behovsprøvd bostøtte. Samtidig varslet byrådet at de til Tilleggsinnstillingen for budsjett 2027 ville komme tilbake til hvordan den fremtidige modellen for bostøtte i Omsorg+ boliger skal se ut.

I 2027 dekker bevilgningen:

- videreføring av overgangsordningen som ble vedtatt i revidert budsjett fram til ny forskrift er vedtatt
- kommunal behovsprøvd bostøtte for beboere i Omsorg+ fra det tidspunkt ordningen iverksettes

Fra 2028 dekker bevilgningen kommunal behovsprøvd bostøtte for beboere i Omsorg+.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 360 | 127037 | Ringen akuttinstitusjon - bygningsmessige tilpasninger | Nybygg | 1 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 360** | | | | **1 000** | **0** | **0** | **0** |
| 375 | 126018 | Prosjekteringsmidler ROP boliger | Nybygg | -9 375 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 375** | | | | **-9 375** | **0** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **-8 375** | **0** | **0** | **0** |

### Ringen akuttinstitusjon - bygningsmessige tilpasninger

Det foreslås å sette av 1,0 mill. til bygningsmessige tilpasninger ved Ringen akuttinstitusjon.

### Prosjekteringsmidler ROP boliger

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 9,375 mill., som foreslått i Sak 1/2027, på kap. 375 Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET) i 2027 til kap. 063 Oslobygg KF.

# ANNET

Med utgangpunkt i forslag til statsbudsjett for 2027 bes særlig bydelene merke seg følgende:

**Én-til-én oppfølging - forebygging av kriminalitet blant barn og unge**

Tett individuell tilpasset oppfølging til barn og unge som har begått lovbrudd eller som man er alvorlig bekymret for, har gitt gode resultater. I byrådets forslag til budsjett for 2027 (Sak 1) opprettholdes innsatsen som gjennomføres i tett samarbeid mellom bydel, skole og politi. I alt 39,5 mill. fordeles som en øremerket særskilt tildeling til bydelene. I forslaget til statsbudsjett forslås en samlet bevilgning på 89,5 mill. Oslo ble tildelt 26,4 mill. i 2026.

**Flere skal gis muligheter til arbeid - økt sysselsetting**

Byrådet er opptatt av flere kan delta i arbeidslivet og foreslår derfor å styrke kommunens innsats for å gi flere mulighet til arbeid både i Sak 1 og i Tilleggsinnstillingen. Innsats for å få flere i arbeid, særlig unge, personer med helseutfordringer og innvandrere styrkes også i forslag til statsbudsjett for 2027. Bydelene oppfordres til å benytte de statlige arbeids- og kvalifiseringsordningene, slik at flere gis muligheter til å komme i arbeid, utdanning og inkluderes i arbeidslivet.

**Områdesatsingene i Oslo (SET)**
Byrådet arbeider med å etablere en ny tiårig områdesatsing fra 2027 med sikte på å legge frem en sak for bystyret innen utgangen av 2026. I statsbudsjettet for 2027 foreslås å videreføre tilskudd fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) med i alt 103,94 mill. Tilskuddet forutsetter at det inngås en ny samarbeidsavtale mellom staten og Oslo kommune. Foreslått i statsbudsjettet gir grunnlag for å videreføre samarbeidet, mens endelig innretning og økonomiske rammer avklares i den videre prosessen. Dette er arbeid som pågår.

**Øvrig**
Ungdomsjobber i eldreomsorgen
Byrådet har foreslått å sette av 10 mill. årlig til en ny satsing med ungdomsjobber i eldreomsorgen – Unge hjelper eldre. Det vil i fremtiden være behov for flere ansatte innen tjenester for eldre, derfor er det viktig å gi ungdom motivasjon og innsikt i arbeid med eldre. Jobbene kobles på den eksisterende ferie- og deltidsjobbordningen for ungdom i bydelene og skal tilbys på sykehjem, seniorsentre og i Omsorg+ boliger i utvalgte bydeler.

Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse, sosial, integrerings og mangfoldfeltet - endret revisjonsgrense for tilskuddsordninger
Som følge av foreslåtte endringer i revisjonsgrensen i Sak 1, gjøres justeringer i den planlagte tilskuddsfordelingen på helse-, sosial-, integrerings- og mangfoldsfeltet for 2027. Justert plan for fordeling av tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse, sosial, integrerings og mangfoldsfeltet følger som vedlegg til Tilleggsinnstillingen.

Fritidskortet
Midlene i ordningen med fritidskort utgjør 116 mill. årlig og flyttes fra kap. 371 Avsetninger - byomfattende tiltak (SET) til kap. 319 Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging. Fra og med 2027 endres navnet på kapittel 319 til: Tilskuddsordninger sosiale tjenester og fritidskort.

**Øremerkede overførbare midler:**
Følgende prosjekter i driftsbudsjettet foreslås som øremerket og overførbare:

| Kapittel nr. | Kapittelnavn | Øremerkede og overførbare prosjekter | Inntil (beløp i tusen) |
|---|---|---|---|
| 315 | Velferdsetaten | Eiendomsstrategi - tidligfaseutgifter (VEL) | 2 000 |

**Øremerkede ikke overførbare midler:**

| Kapittel nr. | Kapittelnavn | Øremerkede ikke overførbare prosjekter | Inntil (beløp i tusen) |
|---|---|---|---|
| 319 | Tilskuddsordninger sosiale tjenester og fritidskort | Fritidskortet | 116 000 |
| 315 | Velferdsetaten | Styrket rettsikkerhet og raskere klagesaksbehandling vanskeligstilte (VEL) | 1 500 |

## Forslag til nye takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser

Forslag nr. 12.16 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold endres til:
Veiledende norm for økonomisk sosialhjelp til livsopphold prisjusteres med 3,5 % (kommunal deflator) og fastsettes slik fra 1.1.2027:

| | **2027** |
|---|---|
| Enslig aleneboende | 9 735 |
| Ektepar/samboere | 15 277 |
| Enslig forsørgere | 11 361 |
| Mottakere i bofellesskap | 7 385 |
| Barn 0-5 år | 7 521 |
| Barn 6-10 år | 4 416 |
| Barn 11-17 år | 5 848 |
| Unge hjemmeboende 18-23 år | 5 848 |

Forslag nr. 12.17 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i rus-institusjoner/botiltak i rusomsorgen under Velferdsetaten endres til:
1. Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner/botiltak under Velferdsetaten prisjusteres med 4,6% og utgjør kr 1 305 pr. døgn pr. beboer.

2. For Svingen, Lassonløkken, Adamstuen, Bjørnerud og i forsterket bolig er bydelsbetalingen kr 2 264 pr. døgn pr. beboer.

3. Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer

Forslag nr. 12.18 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for øvrige institusjoner og botilbud under Velferdsetaten endres til:
Bydelsbetalingen justeres med 4,6 %.

Forslag nr. 12.19 Egenbetaling ved rusinstitusjoner og botilbud under Velferdsetaten endres til:
1. For opphold i omsorgsinstitusjoner under Velferdsetaten med full forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Egenbetalingen kan maksimalt utgjøre kr. 10 580 pr. måned.

2. For opphold i øvrige institusjoner under Velferdsetaten med redusert forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (unntatt for akuttplasser og plasser ved Kirkens Bymisjon Holmen). Det er bydelene som beregner og krever inn egenbetalingen. Hvor mye egenbetaling som kan kreves vil variere som følge av ulik forpleining ved de ulike rehabiliteringsinstitusjonene.

Egenbetalingen ved den enkelte institusjon er prisjustert med 3,5 % og kan maksimalt utgjøre:

| | **Maks egenbetaling pr måned** |
|---|---|
| Bjørnerud | 7 600 |

| | |
|---|---|
| Bygdøy | 6 362 |
| Dalsbergstiens hus | 6 362 |
| Frelsesarmeen Fagerborg | 6 362 |
| Karlsborg | 7 929 |
| Lassonløkken | 8 094 |
| Liakollen | 7 600 |
| Marcus Thranes hus | 6 362 |
| Østensjøveien hus | 6 362 |
| Østensjøveien Svingen | 8 837 |

3. Byrådet gis fullmakt til å fastsette husleie for beboere i private og kommunale boligtiltak under Velferdsetaten

Forslag nr. 12.20 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud i Velferdsetaten endres til:
Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud i Velferdsetaten justeres med 4,6 % og settes til kr 1 570 pr. døgn.

Forslag nr. 12.21 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner endres til:
1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner justeres med 4,6 %.

2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

Forslag nr. 12.22 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud endres til:
1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud justeres med 4,6 %.

2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

Forslag nr. 12.23 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for hjelpetiltaket MST i Barne- og familieetaten endres til:
Bydelsbetaling for hjelpetiltaket MST justeres med 4,6 % og settes til kr 595 pr. døgn.

Forslag nr. 12.24 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for opphold ved Aline og Frydenberg familieavdeling endres til:
Bydelsbetaling for opphold ved Aline og Frydenberg familieavdeling justeres med 4,6 %.

Forslag nr. 12.26 Tilrettelagt transport: Egenandel for TT-reiser i Oslo endres til:
Egenandel for TT-reiser innenfor Oslos grenser prisjusteres med 3,5 % og settes til kr 60 for voksne og kr 30 for barn under 18 år.

## Verbalforslag

Følgende verbalvedtak foreslås i Tilleggsinnstillingen:

**Sosiale tjenester**
**Godtgjøring til tilsynspersoner i fosterhjem**

1. Minstesats for tilsynsoppdrag i fosterhjem settes til kr 5 000 pr. barn pr. oppdrag fra 1.1 2027
2. Godtgjøring til tilsynspersoner i fosterhjem prisjusteres årlig

**Beredskapshjem barnevern – utgiftsdekning og søskentillegg**

1. Utgiftsdekningen for beredskapshjem utgjør kr 11 441 pr. mnd. fra 1.1.2027
2. Søskentillegget utgjør kr 1 076 pr. barn pr. mnd.
3. Satsen for utgiftsdekning og søskentillegg i beredskapshjem prisjusteres årlig

Følgende verbalvedtak foreslås at utgår i Tilleggsinnstillingen da det med henvisning til rapporteringen pr. 2.tertial 2026 er etablert praksis:

**Sosiale tjenester**
**Tilskudd til organisasjoner under kap. 315 (H62/2019)**
Byrådet bes sikre at etatens anbefaling og begrunnelse for forslag til tilskudd til organisasjoner under kap. 315 gjøres tilgjengelig i forbindelse med fremlegging av budsjett.

**Ulike og differensierte aktivitets- og arbeidstilbud til personer med rusavhengighet eller tilhørende utfordringer (H69/2019)**
Bystyret ber byrådet sørge for at det finnes ulike og differensierte aktivitets- og arbeidstilbud til personer med rusavhengighet eller tilhørende utfordringer, i tråd med målene i russtrategien. Både kommunale og ideelle aktører kan gi slike tilbud. Det bør vurderes hvordan lavterskel arbeids- og aktivitetstilbud kan etableres i bydelene innenfor rammen av desentraliserte tjenester.

**Transport ordning for personer med forflytningsvansker (S3/2018)**
Barn med TT-kort fritas fra å betale egenandel for transport til og fra barnehagen fra og med 01.01.2018.

# UTDANNING (UTD)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | Bosettingstilskudd år 2-5 år Utdanningsetaten | 37 403 | 0 | 0 | 0 |
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | Endring egenandel AFP | -21 719 | -21 719 | -21 719 | -21 719 |
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 857 | 857 | 857 | 857 |
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | Endring pensjon OPF økt sats | 26 212 | 26 212 | 26 212 | 26 212 |
| 203 | Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD) | Demografikompensasjon PPT | 300 | 300 | 500 | 900 |
| 203 | Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 536 | 536 | 536 | 536 |
| 208 | Avsetning husleier skoler (UTD) | Overføring fra kap 208 Avsetning husleie skoler til kap 210 Grunnskolen | -4 300 | -8 500 | -8 500 | -8 500 |
| 208 | Avsetning husleier skoler (UTD) | Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 294 Voksenopplæringen | -1 750 | -4 200 | -4 200 | -2 100 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Avvikling av plikt til leksehjelp, konsekvenser av statsbudsjettet | -38 000 | -91 000 | -91 000 | -91 000 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Bygdøy skole - festeavgift | 2 700 | 2 700 | 2 700 | 2 700 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Demografikompensasjon grunnskole | 5 500 | 9 100 | 16 300 | 26 600 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Dælenenga flerbrukshall – leie | 5 100 | 5 100 | 5 100 | 5 100 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 25 580 | 25 580 | 25 580 | 25 580 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Furuset bad | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Gevinster av tjenesten Tryggere digital læring | -300 | -300 | -300 | -300 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Innlemming av øremerkede tilskudd på skoleområdet i rammetilskuddet | 2 950 | 2 950 | 2 950 | 2 950 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Tilskudd skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme | 1 000 | 1 000 | 1 000 | 1 000 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Opprettholde leksehjelp | 38 000 | 38 000 | 38 000 | 38 000 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Oppsal/Vetland skole - arealutvidelse | 5 800 | 5 800 | 5 800 | 5 800 |

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Overføring fra kap 208 Avsetning husleie skoler til kap 210 Grunnskolen | 4 300 | 8 500 | 8 500 | 8 500 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Styrket rammefinansiering for elever med særskilte behov i grunnskolen | 10 000 | 10 000 | 10 000 | 10 000 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | Tøyenbadet flerbrukshall - leie | 6 400 | 6 400 | 6 400 | 6 400 |
| 211 | Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 742 | 1 742 | 1 742 | 1 742 |
| 211 | Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD) | Innlemming av øremerkede tilskudd på skoleområdet i rammetilskuddet | 2 150 | 2 150 | 2 150 | 2 150 |
| 230 | Videregående skoler (UTD) | Demografikompensasjon videregående opplæring | 9 600 | 6 700 | 8 800 | 12 600 |
| 230 | Videregående skoler (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 9 293 | 9 293 | 9 293 | 9 293 |
| 231 | Fagopplæring (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 528 | 528 | 528 | 528 |
| 250 | Fagskoleopplæring (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 6 820 | 6 820 | 6 820 | 6 820 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | Nominell videreføring av maksimalpris i barnehage | 14 600 | 14 600 | 14 600 | 14 600 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | Tilskudd til private barnehager | -19 500 | -19 500 | -19 500 | -19 500 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | Økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager | 13 000 | 13 000 | 13 000 | 13 000 |
| 294 | Voksenopplæring (UTD) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 080 | 1 080 | 1 080 | 1 080 |
| 294 | Voksenopplæring (UTD) | Oslo voksenopplæring Hovinbyen – utvidelse | 2 800 | 2 800 | 2 800 | 2 800 |
| 294 | Voksenopplæring (UTD) | Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 294 Voksenopplæringen | 1 750 | 4 200 | 4 200 | 2 100 |
| **Totalsum** | | | **153 432** | **60 729** | **70 229** | **84 729** |

## Bosettingstilskudd år 2-5 år Utdanningsetaten

Det settes av 37,4 mill. i bosettingstilskudd for flyktninger år 2-5 på kap. 200 Utdanningsetaten.

## Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Demografikompensasjon PPT

I Sak 1/2027 ble det lagt til grunn en reduksjon i elevtallet på 58 elever fra budsjettåret 2026 til 2027. Basert på faktiske elevtall fra 01.10.2026 og nye befolkningsframskrivinger fra

september 2026 er det anslått at elevtallet vil bli redusert med 46 elever fra 2026 til 2027. Demografikompensasjonen på kap. 203 i 2027 økes derfor med 0,3 mill. sammenlignet med Sak 1/2027.

## Overføring fra kap 208 Avsetning husleie skoler til kap 210 Grunnskolen

Det foreslås å overføre totalt 4,3 mill. i 2027 fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kap 210 Grunnskolen. For senere år foreslås det overføring fra kap 208 til kap. 210 Grunnskolen på 8,5 mill i 2028, 2029 og 2030.

## Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 294 Voksenopplæringen

Det foreslås korreksjon av tidligere vedtatt reduksjon på kap. 294 med 1,75 mill i 2027, 4,2 mill. i 2028 og 2029 og 2,1 mill i 2030. Gjelder Oslo voksenopplæring Skullerud avd. Adamstuen, hvor vedtaket var basert på en forutsetning om at anlegget måtte fraflyttes i 2027. Utdanningsetaten og Oslobygg er enige om en avtaleforlengelse frem til 2030.

## Avvikling av plikt til leksehjelp, konsekvenser av statsbudsjettet

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å oppheve plikten til å tilby leksehjelp i grunnskolen med virkning fra høsten 2027. Som følge av dette reduserer regjeringen rammetilskuddet til kommunene med 350 mill., som er høsteffekt av beregnede kostnader av plikten. Helårseffekten fra 2028 er 840 mill. Byrådet foreslår å redusere kap. 210 Grunnskolen tilsvarende som en konsekvens av statsbudsjettet, men foreslår samtidig 38 mill. fra 2027 for å opprettholde leksehjelptilbudet i Osloskolen (se eget forslag).

Regjeringen foreslår samtidig å lovfeste at kommunene skal bruke smågruppeundervisning i både lesing, skriving og regning i 1. og 2. klasse. I statsbudsjettet har regjeringen foreslått å bevilge 465 mill. kroner til dette i 2027 som en øremerket ordning. Hvis vi antar at tilskuddet vil bli fordelt etter elevtall, vil Utdanningsetaten få ca. 50 mill. i 2027 og 110 mill. fra 2028.

## Bygdøy skole - festeavgift

Det foreslås å øke kapittel 210 Grunnskolen med 2,7 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden 2027-2030 for å dekke ny festeavgift for Bygdøy skole.

## Demografikompensasjon grunnskole

I Sak 1/2027 ble det lagt til grunn en nedgang i elevtallet fra budsjettåret 2026 til 2027 på 606 elever. Basert på faktiske elevtall fra 01.10.2026 og nye befolkningsframskrivinger fra september 2026 er det nå anslått en litt mindre nedgang i elevtallet fra 2026 til 2027, summert til 566 elever. Demografikompensasjonen for grunnskolen i 2027 økes derfor med 5,5 mill. sammenlignet med Sak 1/2027.

## Dælenenga flerbrukshall – leie

Det foreslås å øke kapittel 210 Grunnskolen med 5,1 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden 2027-2030 for leieavtalen knyttet til den nye flerbrukshallen på Dælenenga.

## Furuset bad

Det settes av totalt 3 mill. i 2027 på kap. 210 Grunnskolen for å legge til rette for å inngå avtaler om bruk av Furuset bad.

## Gevinster av tjenesten Tryggere digital læring

I statsbudsjettet for 2027 er rammetilskuddet til kommunene foreslått redusert med 3 mill. grunnet gevinster av tjenesten Tryggere digital læring. Oslos andel er ca. 0,3 mill. Byrådet foreslår å redusere kap. 210 med 0,3 mill.

## Innlemming av øremerkede tilskudd på skoleområdet i rammetilskuddet

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2027 å innlemme tre øremerkede tilskudd på skoleområdet i rammetilskuddet til kommunene. Det gjelder tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme, tilskudd til kommuner for samarbeid mellom skolefritidsordning og kulturskole, idrettslag og andre frivillige organisasjoner og tilskudd til svømmeopplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever. Oslos samlede andel av disse tilskuddene utgjør om lag 5,1 mill. Byrådet foreslår å bevilge 2,95 mill. på kap. 210 Grunnskolen og 2,15 mill. på kap. 211 Aktivitetsskolen slik at tiltakene som har vært finansiert av tilskuddene, kan videreføres.

Byrådet ønsker å opprette en kommunal søknadsbasert tilskuddsordning til skoleturer i regi av Utdanningsetaten. Ordningen skal omfatte både kommunale og private skoler. Midlene til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme, 1,9 mill., gjøres derfor øremerkede og overførbare på kap. 210.

## Opprettholde leksehjelp

Byrådet ønsker å tilby leksehjelp i grunnskolen også etter regjeringen har kuttet i de statlige midlene til formålet. Byrådet foreslår å øke kap. 210 Grunnskolen med 38 mill. i økonomiplanperioden.

## Oppsal/Vetland skole - arealutvidelse

Det foreslås å øke kapittel 210 Grunnskolen med 5,8 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden 2027-2030 til dekning for leie av Statpeds tidligere arealer i Vetland sitt skoleanlegg.

## Styrket rammefinansiering for elever med særskilte behov i grunnskolen

Byrådet foreslår å styrke eksisterende ramme for særskilt elevpris med 10 mill. Dagens ordning er foreslått å utgå fra skoleåret 2027/28 og erstattes med en diagnoseuavhengig modell. Midlene kan for eksempel gå til en overgangsordning.

## Tøyenbadet flerbrukshall - leie

Det foreslås å øke kapittel 210 Grunnskolen med 6,4 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden 2027-2030 for å dekke leieavtalen knyttet til Tøyenbadet flerbrukshall.

## Demografikompensasjon videregående opplæring

I Sak 1/2027 ble det lagt til grunn en vekst i elevtallet fra budsjettåret 2026 til 2027 på 122 elever. Basert på faktiske elevtall fra 01.10.2026 og nye befolkningsframskrivinger fra september 2026 er det anslått en økning i elevtallet fra 2026 til 2027 med 181 elever. Demografikompensasjonen for videregående skole i 2027 økes som en følge av ovennevnte forhold med 9,6 mill. sammenlignet med Sak 1/2027.

## Nominell videreføring av maksimalpris i barnehage

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å videreføre maksimalprisen for en barnehageplass på 1 200 per mnd. nominelt i 2027. Byrådet foreslår samme maksimalgrense for foreldrebetaling i Oslo. Realreduksjon i maksimalprisen reduserer inntektene fra foreldrebetalingen i kommunale barnehager og øker tilskuddet til private barnehager på kap. 270. Byrådet foreslår derfor å øke kap. 270 med 14,6 mill.

## Tilskudd skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme

Byrådet foreslår 1 mill. for å legge bedre til rette for at elevene kan reise på skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme. Forslaget må ses i sammenheng med byrådets forslag om å etablere en søkbar kommunal tilskuddsordning for private og skoler. Midlene gjøres øremerkede og overførbare på kap. 210 Grunnskole (UTD).

## Tilskudd til private barnehager

Bevilgningen på kap. 270 foreslås redusert med 19,5 mill. årlig som følge av nye satser for tilskudd til ordinære barnehager i 2027.

## Økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager

Gjennom forliket om revidert nasjonalbudsjett 2026 ble det bevilget 96 mill. til kommunene som kompensasjon for økning av den øvre grensen for søknadsordningen for pensjonsutgifter i private barnehager fra 13 % til 16 %. Oslos andel utgjør 13 mill. Tiltaket medfører en økning i kommunens utbetaling av ekstra pensjonstilskudd til private barnehager med høye pensjonsutgifter. Byrådet foreslår derfor å sette av 13 mill. på kap. 270 Barnehagemyndigheten. Midlene øremerkes på prosjekt 22701000 og gjøres overførbare.

## Oslo voksenopplæring Hovinbyen – utvidelse

Det foreslås å overføre totalt 2,8 mill. per år i økonomiplanperioden 2027 - 2030 fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kap 294 Voksenopplæring for arealutvidelse av Oslo voksenopplæring Hovinbyen.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 200 | 125046 | Forprosjektmidler skoler | Nybygg | -80 000 | 0 | 0 | 0 |
| 200 | 126020 | Prosjekteringsmidler barnehage | Nybygg | -8 200 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 200** | | | | **-88 200** | **0** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **-88 200** | **0** | **0** | **0** |

## Forprosjektmidler skoler

Byrådet foreslo i Sak 1/2027 å sette av 80 mill. på investeringsprosjektet 12504600 Forprosjektmidler skoler på kap. 200 til planlagte forprosjekter på skoleområdet. Byrådet foreslår i Tilleggsinnstillingen å øke avsetningen med 22,7 mill. til totalt 102,7 mill. Midlene fordeler seg på følgende prosjekter:

| Prosjektnr. | Forprosjekt skoleprosjekter | Tall i 1000 |
|---|---|---|
| 12504601 | Bolteløkka skole | 2 500 |
| 12504604 | Ensjø - ny skole | 10 000 |
| 12504606 | Etterstad vgs | 10 000 |
| 12504608 | Haugerud - Trosterud (fleridrettshall og kulturstasjon) | 6 000 |
| 12504612 | Lambertseter skole | 9 200 |
| 12504616 | Refstad flerbrukshall | 7 000 |
| 12504619 | Smestad skole | 8 000 |
| 12504621 | Ulven skole | 6 000 |
| 12504624 | Karlsrud skole | 12 000 |
| 12504625 | Stovner vgs | 8 000 |
| 12504626 | Abildsø skole | 4 500 |
| 12504629 | Bjerke vgs - utvidelse | 3 500 |
| 12504633 | Lilleberg ungdomsskole | 10 000 |
| | Sogn skole | 5 000 |
| | Lofsrud skole | 500 |
| | Rehabilitering av Grünerløkka skole - kapasitetsbevarende tiltak | 500 |
| | **Totalt** | **102 700** |

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 80 mill. som har vært innarbeidet på kap. 200 Utdanningsetaten (UTD) til skoleprosjekter i 2027 til kap. 063 Oslobygg KF. I tillegg foreslås det i Tilleggsinnstillingen å øke kap. 063 Oslobygg KF med 22,7 mill. til forprosjekter på skoleområdet. Totalt er kap. 063 Oslobygg KF økt med 102,7 mill. i 2027.

## Prosjekteringsmidler barnehage

Byrådet foreslår øke forprosjektmidler til barnehageprosjekter med 8,7 mill. Det gjelder følgende prosjekter:

| Prosjektnr. | Forprosjekt barnehageprosjekter | Tall i 1000 |
|---|---|---|
| 12602001 | Fossumberget barnehage | 3 000 |
| 12602002 | Ole Brumm barnehage | 3 700 |
| 12602004 | Barnehage  Gunnulvs vei 38 - Smalvollveien | 1 000 |
| 12602005 | Barnehage Mortensrud felt 20 | 500 |
| | Barnehage Sognsveien 82 Komposttomten | 500 |
| | **Totalt** | **8 700** |

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 8,7 mill. som har vært innarbeidet på kap. 200 Utdanningsetaten (UTD) til barnehageprosjekter i 2027 til kap. 063 Oslobygg KF.

# ANNET

### Øremerkede overførbare midler:

Følgende prosjekter i driftsbudsjettet foreslås som øremerket og overførbare:

| Kapittel nr. | Kapittelnavn | Øremerkede og overførbare prosjekter | Inntil (beløp i tusen) |
|---|---|---|---|
| 210 | Grunnskole (UTD) | Tilskudd skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme | 2 900 |
| 210 | Grunnskole (UTD) | Sommeraktiviteter for ungdom | 1 500 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | Økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager | 13 000 |

Tilskudd skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme

Det vises til omtale under driftsbudsjettet, under tiltakene “Innlemme av øremerkede tilskudd på skoleområdet i rammetilskuddet” og tiltaket “Tilskudd skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme”.

Sommeraktiviteter for ungdom

Det vises til byrådets budsjettforslag Sak 1, der byrådet foreslår 1,5 mill. til sommeraktiviteter for ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Byrådet har tidligere økt kapasiteten på Guttas Campus for å motvirke ungt utenforskap og vil styrke slike tilbud.

Økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager

Det vises til omtale under driftsbudsjettet.

# BYUTVIKLING (BYU)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 400 | Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) | Dekning av driftsutgifter knyttet til overtakelse av forvalteransvar | 6 000 | 2 000 | 2 000 | 2 000 |
| 400 | Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) | Endring egenandel AFP | -786 | -786 | -786 | -786 |
| 400 | Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 203 | 203 | 203 | 203 |
| 400 | Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) | Endring pensjon OPF økt sats | 1 028 | 1 028 | 1 028 | 1 028 |
| 405 | Filipstad infrastruktur (BYU) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 28 | 28 | 28 | 28 |
| 520 | Byantikvaren (BYU) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 87 | 87 | 87 | 87 |
| 609 | Plan- og bygningsetaten (BYU) | Endring egenandel AFP | -2 600 | -2 600 | -2 600 | -2 600 |
| 609 | Plan- og bygningsetaten (BYU) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 044 | 1 044 | 1 044 | 1 044 |
| 609 | Plan- og bygningsetaten (BYU) | Endring pensjon OPF økt sats | 3 156 | 3 156 | 3 156 | 3 156 |
| **Totalsum** | | | **8 160** | **4 160** | **4 160** | **4 160** |

### Dekning av driftsutgifter knyttet til overtakelse av forvalteransvar

Som ledd i byrådets arbeid med å effektivisere og systematisere forvaltningen av ledige bygg foreslås det å overføre en avgrenset portefølje av eiendommer fra Oslobygg KF til Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

I forslag til sak 1 Budsjett 2027 ble det foreslått en teknisk justering for dekning av driftsutgifter i forbindelse med overføring av en seksjon i Millskvartalet fra Oslobygg KF til Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Tiltaket foreslås i tilleggsinnstillingen økt med 6 mill. i 2027 og 2 mill. årlig fra 2028 til etaten som kompensasjon for overtakelse av ytterligere portefølje ledige bygg fra foretaket.

### Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

### Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 179 | 126031 | Tilskudd til HLS-prosjekter | Andre overføringer til kommunale foretak | 45 000 | 0 | 0 | 0 |
| 179 | 126067 | Prosjekteringsmidler HLS | Andre overføringer til kommunale foretak | 60 714 | 0 | 0 | 0 |
| 179 | 126068 | Prosjekteringsmidler SET | Andre overføringer til kommunale foretak | 9 375 | 0 | 0 | 0 |
| 179 | 126069 | Prosjekteringsmidler UTD-skole | Andre overføringer til kommunale foretak | 102 700 | 0 | 0 | 0 |
| 179 | 126070 | Prosjekteringsmidler UTD-barnehage | Andre overføringer til kommunale foretak | 8 700 | 0 | 0 | 0 |
| 179 | 127032 | Tilskudd til boliger Østensjø/Enebakkveien | Andre overføringer til kommunale foretak | 0 | 0 | 32 300 | 0 |
| 179 | 127038 | Tilskudd til Omsorg+ boliger på Mortensrud | Andre overføringer til kommunale foretak | 0 | 0 | 0 | 378 468 |
| **Sum 179** | | | | **226 489** | **0** | **32 300** | **378 468** |
| **Totalsum** | | | | **226 489** | **0** | **32 300** | **378 468** |

## Tilskudd til HLS-prosjekter

**Sak 1**

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet 100 mill. årlig i økonomiplanperioden 2026-2029 til kjøp av tilpassede boliger i eksisterende private boligprosjekter eller mindre innkjøp i byggeprosjekter hos Boligbygg. Bykassen gir kommunalt tilskudd til kjøp av boliger med 45 %, tilsvarende 45,0 mill.

**Tilleggsinnstilingen**

Dette gjelder rebevilgning av tilskudd på 45 mill. som ble inndratt i 2026.

## Prosjekteringsmidler HLS

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 60,714 mill., som i Sak 1 er innarbeidet hos HLS, til kap. 063 Oslobygg KF.

## Prosjekteringsmidler SET

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 9,375 mill., som i Sak 1 er innarbeidet hos SET, til kap. 063 Oslobygg KF.

## Prosjekteringsmidler UTD-skole

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 102,7 mill., som i Sak 1 er innarbeidet hos UTD til skoleprosjekter, til kap. 063 Oslobygg KF.

## Prosjekteringsmidler UTD-barnehage

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 8,7 mill., som i Sak 1 er innarbeidet hos UTD til barnehageprosjekter, til kap. 063 Oslobygg KF.

## Tilskudd til boliger Østensjø/Enebakkveien

Det er foreslått innarbeidet midler i økonomiplanperioden til utbygging av 12 lokale omsorgsboliger med personalbase og dagsenter i Enebakkveien. Det kommunale tilskuddet på 25 % utgjør 32,2 mill. som foreslås innarbeidet i 2029. Byrådet vil øke tilskuddet til 28,8 % i forbindelse med neste års budsjettprosess.

## Tilskudd til Omsorg+ boliger på Mortensrud

Byrådet anbefaler gjennomføring av byggeprosjekt på Mortensrud på felt 10 fra 2027. Felt 10 omfatter bl.a. bygging av 40 Omsorg+-boliger.

Det er lagt til grunn kommunalt tilskudd på 64,3 % av Omsorg+-delen av prosjektet. Tilskuddet utgjør 378,5 mill. og foreslås innarbeidet i 2030. Tilskuddssatsen er nødvendig for å balansere foretakets utgifter og inntekter for Omsorg+ delen av prosjektet.

# ANNET

## Selvkost - plan- og byggesaker

Selvkostkalkylen for plan- og byggesaker for 2027-2030 viser et årlig underskudd på mellom 72,5 og 80,2 mill. Det innebærer at årlige gebyrinntekter dekker 75 % av årlige kostnader. Det følger av plan- og bygningsloven at brukerbetaling maksimalt kan dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning. Det følger av matrikkelloven at kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikkelbrev og annet arbeid etter regulativ fastsatt av kommunestyret selv. Gebyrene kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.

| | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| A) Direkte driftsutgifter | 318 708 | 329 544 | 340 748 | 352 334 |
| B) Henførbare indirekte driftsutgifter | 9 804 | 10 138 | 10 482 | 10 839 |
| C) Kalkulatoriske rentekostnader | 975 | 1 008 | 1 042 | 1 078 |
| D) Kalkulatoriske avskrivninger | 3 080 | 3 185 | 3 293 | 3 405 |
| E) Andre inntekter | 36 700 | 37 948 | 39 238 | 40 572 |
| **F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)** | **295 868** | **305 927** | **316 329** | **327 084** |
| G) Gebyrinntekter | 223 344 | 230 938 | 238 790 | 246 908 |
| **H) Årets finansielle resultat (G-F)** | **-72 524** | **-74 989** | **-77 539** | **-80 175** |
| I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd | 0 | 0 | 0 | 0 |
| J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **K) Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)** | **-72 524** | **-74 989** | **-77 539** | **-80 175** |
| L) Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret | 0 | 0 | 0 | 0 |
| M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **N) Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)** | **0** | **0** | **0** | **0** |
| O) Nøkkeltall | 0 | 0 | 0 | 0 |
| P) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100 | 75 % | 75 % | 75 % | 75 % |
| Q) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100 | **75 %** | **75 %** | **75 %** | **75 %** |

# KOMMUNALE FORETAK

## ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 055 | 125600 | Ufordelt avsetning til kjøp av boliger | Nybygg | 110 000 | 0 | 0 | 0 |
| 055 | 126600 | Kjøp av ferdige konsepter HLS | Nybygg | 100 000 | 0 | 0 | 0 |
| 055 | P-3-BBY | Finansiering Boligbygg Oslo KF | Overføringer fra egen eierkommune | -45 000 | 0 | 0 | 0 |
| 055 | P-3-BBY | Finansiering Boligbygg Oslo KF | Bruk av konserninterne lån | -165 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 055** | | | | **0** | **0** | **0** | **0** |
| 063 | 106520 | Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv. | Nybygg | 285 067 | 589 930 | 304 700 | 360 000 |
| 063 | 106720 | Kap.utvidelse/nybygg – barnehage | Nybygg | 9 785 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 109500 | Investering avsetn - ikke fordelt | Nybygg | -318 500 | -491 100 | -395 300 | -333 900 |
| 063 | 111710 | Ufordelt sykehjem | Nybygg | -175 008 | -600 000 | -600 000 | 0 |
| 063 | 111711 | Ufordelt Omsorg+ | Nybygg | 20 000 | -199 100 | -40 000 | 30 000 |
| 063 | 113605 | Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte | Nybygg | -19 500 | 50 000 | 10 000 | 0 |
| 063 | 114725 | Investeringer barnehager - ikke fordelt | Nybygg | -30 000 | -142 000 | 101 100 | 70 900 |
| 063 | 116503 | Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak | Nybygg | -132 000 | 0 | 20 000 | 0 |
| 063 | 116510 | Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter | Nybygg | 206 800 | -18 000 | 0 | 0 |
| 063 | 116810 | Idrettsanlegg - rehab/nybygg | Nybygg | 91 000 | -16 000 | 0 | 0 |
| 063 | 116820 | Idrettsanlegg - ufordelt | Nybygg | -23 400 | -295 000 | -453 700 | 0 |
| 063 | 117700 | Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger | Nybygg | -12 000 | -60 000 | -27 000 | 0 |
| 063 | 123405 | Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging | Nybygg | 3 000 | -3 000 | 0 | 0 |
| 063 | 125403 | Investeringsmidler ledige bygg | Nybygg | 35 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 125404 | Lokale omsorgsboliger | Nybygg | 37 100 | 72 500 | 25 600 | 0 |
| 063 | 126403 | Brannstasjon Oslo sør | Nybygg | -11 100 | -14 100 | 25 200 | 0 |
| 063 | 126404 | Aasta Hansteensvei O+ | Nybygg | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126405 | Nordåsveien (PU) | Nybygg | 1 700 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126406 | Åsbråten (PU) | Nybygg | 1 700 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126407 | Dælenggata (kognitiv svikt) | Nybygg | 1 800 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126408 | Enebakkveien (PU) | Nybygg | 714 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126409 | Stovnerbakken 187 omsorgsboliger | Nybygg | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126411 | Oppsal sykehjem ig Omsorg+ | Nybygg | 5 000 | 0 | 0 | 0 |

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 063 | 126412 | Mortensrud felt 10 - flerformålsprosjekt | Nybygg | 540 000 | 770 000 | 900 000 | 900 000 |
| 063 | 126413 | Traktorveien 7 omsorgsboliger | Nybygg | 2 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126414 | Paulus sykehjem | Nybygg | 10 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126415 | Silurveien helsehus | Nybygg | 10 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126416 | Rustadgrenda (PU) | Nybygg | 800 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126417 | Madserud sykehjem | Nybygg | 5 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126418 | Nordseterhjemmet | Nybygg | 5 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126419 | Bolteløkka skole | Nybygg | 2 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126420 | Ensjø - ny skole | Nybygg | 10 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126421 | Etterstad vgs | Nybygg | 10 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126422 | Haugerud - Trosterud (fleridrettshall og kulturstasjon) | Nybygg | 6 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126424 | Lambertseter skole | Nybygg | 9 200 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126428 | Refstad flerbrukshall | Nybygg | 7 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126430 | Smestad skole | Nybygg | 8 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126432 | Ulven skole | Nybygg | 6 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126433 | Karlsrud skole | Nybygg | 12 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126434 | Stovner vgs | Nybygg | 8 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126435 | Abildsø skole | Nybygg | 4 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126437 | Bjerke vgs - utvidelse | Nybygg | 3 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126438 | Lilleberg ungdomsskole | Nybygg | 10 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126439 | Fossumberget barnehage | Nybygg | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126440 | Ole Brumm barnehage | Nybygg | 3 700 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126441 | Barnehage Komposttomten - Sognsveien 82 | Nybygg | 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126442 | Barnehage Gunnulvs vei 38 - Smalvollveien | Nybygg | 1 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 126443 | Barnehage Mortensrud felt 20 | Nybygg | 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127401 | Søndre Nordstrand - samlokaliserte boliger | Nybygg | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127402 | Tomter Nedre Rommen/Økern | Nybygg | 8 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127403 | Sogn skole | Nybygg | 5 000 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127404 | Lofsrud skole | Nybygg | 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127405 | Rehabilitering av Grünerløkka skole - kapasitetsbevarende tiltak | Nybygg | 500 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127407 | Drammensveien 110 M - ROP | Nybygg | 1 875 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127408 | Husebybakken 21 og 23 - ROP | Nybygg | 1 875 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127409 | Ammerudveien - ROP | Nybygg | 1 875 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127410 | Traverveien - ROP | Nybygg | 1 875 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | 127411 | Mosseveien 199 - ROP | Nybygg | 1 875 | 0 | 0 | 0 |
| 063 | P-2-OBF | Finansiering Oslobygg KF | Kompensasjon for merverdiavgift | -80 492 | 56 583 | 25 710 | -163 293 |
| 063 | P-2-OBF | Finansiering Oslobygg KF | Overføringer fra egen eierkommune | -181 489 | 0 | -32 300 | -378 468 |
| 063 | P-2-OBF | Finansiering Oslobygg KF | Bruk av konserninterne lån | -425 752 | 299 287 | 135 990 | -485 239 |
| **Sum 063** | | | | **0** | **0** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **0** | **0** | **0** | **0** |

## Ufordelt avsetning til kjøp av boliger

*Prosjektnr. 125600* Ufordelt avsetning til kjøp av boliger

Endringen fra Sak 1 skyldes rebevilgning av 110 mill. som er inndratt i 2026 grunnet endret periodisering.

## Kjøp av ferdige konsepter HLS

Endringen fra Sak 1 skyldes rebevilgning av 100 mill. som er inndratt i 2026 grunnet endret periodisering.

## Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.

*Prosjektnr 106520*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2026, endret periodisering og følgende øvrige endringer:

*Midtstuen skole*

Midtstuen skole er i dag en ungdomsskole med seks klasserekker og skal utvides til en ungdomsskole med åtte klasserekker, byomfattende spesialavdeling for 16 elever og flerbrukshall. Dette skal løses med å rehabilitere deler av den gamle skolen, rive gammel gymsal og bygge nybygg, tilbygg og en frittstående flerbrukshall. Totalt vil den nye skolen ha plass til 736 elever. Fire nabotomter, som eies av Oslo kommune, blir inkludert i skoletomten for å realisere denne utvidelsen og ha tilstrekkelig utearealer for elevene. Samlet bygningsmasse vil være rundt 14 800 m2, hvorav ca 5 500 m2 er rehabiliterte arealer. I dag er det også utfartsparkering sammen med parkering for skolen, dette videreføres i noe redusert omfang. Prosjektet skal også regulere inn og legge til rette for barnehage. Bymiljøetatens tidligere verkstedhall på tomten er flyttet til Nordbergveien 115, gjennom et eget prosjekt, og ble ferdigstilt våren 2026.

KS2 er gjennomført og anbefaler en styringsramme (P50) på 1 785 mill. inkl. mva. og en kostnadsramme (P85) på 1 475 mill. inkl. mva. Forventet hovedoverlevering til Utdanningsetaten er desember 2030.

Prosjektert har tidligere fått tildelt 19 mill. inkl. mva. fortrinnsvis til rivearbeider før investeringsbeslutning for å kunne holde fremdriften og dette anslås fremdeles som tilstrekkelig.

Behov for investeringsmidler i 2027 er anslått til 182 mill. inkl. mva.

Byrådet anbefaler at kostnadsrammen (P85) for prosjektet Midtstuen skole settes til 1 785 mill. inkl. mva. og at styringsrammen (P50) settes til 1 475 mill. inkl. mva.

*Hovseter skole - spesialavdeling*

Hovseter skole fikk i revidert budsjett 2026 vedtatt en kostnadsramme (P85) på 206,5 mill. inkl. mva og en styringsramme (P50) på 182,7 mill. Det ble innarbeidet 30 mill. i 2026 og i tilleggsinnstillingen innarbeides totalt 162,7 mill. som også innbefatter rebevilgning av 10 mill. som har blitt inndratt i 2026.

Beløp i tusen

| Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg – kapasitets-utvidelse /rehab/ nybygg | Fer-dig-stil-lelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Edvard Munch vgs - utvidelse (Kunstindustri-museet) | 1-27 | 1 607 000 | 1 784 000 | 1 139 162 | 338 000 | 129 838 | - | - |
| Bjørvika skole ink klima-tilskudd | 3-28 | 2 152 152 | 2 612 152 | 1 292 551 | 550 000 | 260 000 | 49 601 | - |
| Økern ungdomsskole | 2-27 | 2 340 000 | 2 650 000 | 1 918 067 | 421 000 | 933 | - | - |
| Engebråten ungdomsskole utvidelse til U9 | 2-27 | 365 000 | 421 000 | 265 923 | 99 077 | - | - | - |
| Ellingsrud ungdomsskole | 3-27 | 634 000 | 753 000 | 444 079 | 189 921 | - | - | - |
| Gamlebyen skole - utvidelse skolegård | 2-27 | 50 331 | 57 731 | 24 993 | 25 338 | - | - | - |
| Bryn skole | 3-29 | 1 100 432 | 1 309 432 | 109 432 | 370 000 | 454 000 | 157 000 | 10 000 |
| Hovseter skole ny spesialavdeling | 4-28 | 182 700 | 206 500 | 20 000 | 84 000 | 78 000 | 700 | |
| Midtstuen skole | 4-30 | 1 475 000 | 1 785 000 | 19 000 | 182 000 | 405 000 | 430 000 | 360 000 |
| **Sum** | | **9 906 615** | **11 578 815** | **5 233 207** | **2 259 336** | **1 327 771** | **637 301** | **370 000** |

## Kap.utvidelse/nybygg - barnehager

*Prosjekt 106720*

Byrådet foreslår å gjenåpne Akersbakken barnehage slik at den kan tas i bruk i løpet av 2027. I opptaket til barnehageåret 2026/2027 har det vært flere barn fra bydel St. Hanshaugen, i likhet med de andre sentrumsbydelene, som har fått barnehageplass i en annen bydel eller andre områder med uhensiktsmessig reisevei. Akersbakken vil, med sin sentrale beliggenhet, være et attraktivt tilbud for familier i flere sentrumsbydeler.

Barnehagen fremstår i dag som nedslitt med et større vedlikeholdsbehov. Barnehagen har stått ubrukt siden 2022 og krever en helhetlig oppgradering av ute- og innemiljø for å sikre funksjonelle og trygge lokaler. Kostnadene ved gjenåpning av barnehagen er anslått til 9,785 mill. som foreslås innarbeidet i 2027. Endelige kostnader kan avvike dersom det avdekkes forhold som ikke er kjent på nåværende tidspunkt.

Byrådet vil vurdere om barnehagen skal drives i egen regi, eller om det finnes private aktører som ønsker å leie lokalene. Denne vurderingen skal ikke forsinke åpningen av barnehagen til barnehageåret 2027/2028.

Beløp i 1 000

| **Kap. 063, prosjektnr. 106720 Barnehager - kapasitetsutvidelse/nybygg** | **Ferdig-stillelse** | **Styrings-ramme P50** | **Kostnads-ramme P85** | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Akersbakken barnehage - gjenåpning | 2027 | | | | 9 785 | | | |
| **Sum** | | | | | **9 785** | | | |

## Investering avsetn - ikke fordelt

*Prosjekt 109500*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes endret periodisering, samt at det i tillegg er overført ca. 1,5 mrd. til prosjektnr. 106520. som gjelder prosjektene Midstuen skole og Hovseter skole.

## Ufordelt sykehjem

*Prosjektnr 111710*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes overføring av totalt 1,375 mrd. i perioden 2027-2029 til prosjekt 126412 Mortensrud felt 10.

## Ufordelt Omsorg+

*Prosjektnr. 111711*

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. I økonomiplanperioden foreslås en avsetning på om lag 1,08 mrd. til formålet, hvorav 70 mill. i 2027. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring, KS2, er gjennomført.

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes at avsetning til nye prosjektet er tatt ned med 179,1 mill. i økonomiplanperioden.

## Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte

*Prosj. nr. 113605*

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring, KS2, er gjennomført. Det er innarbeidet 48 mill. i 2027.

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes at avsetningen til nye prosjekter er økt fra 48 mill. i Sak 1 til 88,5 mill. i Tilleggsinnstillingen.

## Investeringer barnehager - ikke fordelt

*Prosjekt 114725*

Endringer fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes endret periodisering av midler.

## Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak

*Prosjekt 116503*
Enderingene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes endret periodisering, samt at det i tillegg er overført ca. 122 mill. til prosjektnr. 116510. som gjelder prosjektene Tøyen skole og Lambertseter skole.

## Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter

*Prosjektnr 116510*
Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2026, endret periodisering og følgende øvrige endringer:

*Tøyen skole - utvidelse av skolegård*
Prosjektet omfatter utvidelse av eksisterende skolegård på Tøyen skole ved å innlemme deler av Kolstadgata . Ekstern kvalitetssikring (KS2) er gjennomført og anbefaler en styringsramme (P50) på 98,8 mill. inkl. mva. og en kostnadsramme (P85) på 111,7 mill. inkl. mva. Prosjektet er estimert ferdigstilt innen 2. kv. 2028.

Behov for investeringsmidler i 2027 er anslått til 98,8 mill. inkl. mva.

Byrådet anbefaler at kostnadsrammen (P85) for prosjektet Tøyen skole settes til 98,8 mill. inkl. mva. og at styringsrammen (P50) settes til 111,7 mill. inkl. mva.

*Lambertseter skole*
Lambertseter skole skal utvides og rehabiliteres. Forprosjektet og KS2 pågår og det er planlagt med budsjettvedtak i juni 2027. Entreprenør til hovedentreprisen (NS 8405) planlegges kontrahert medio 2027 og med ferdigstillelse i 3. kvartal 2030. Prosjektet er tidligere 20 mill. inkl. mva. i oppstartsmidler. Det er behov for ytterligere 30 mill. inkl. mva. for arbeider som skal gjennomføres våren 2027 for å ikke miste unødvendig fremdrift.

| Beløp i tusen<br><br>**Kap. 063, prosjektnr. 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak** | **Ferdig-stillelse** | **Styrings-ramme P50** | **Kostnads -ramme P85** | **Bevilget tom 2026** | **2 027** | **2 028** | **2029** | **2030** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Klemetsrud barneskole - nybygg og rehabilitering | apr.26 | 481 000 | 550 000 | 438 000 | 43 000 | - | - | - |
| Lilleborg barneskole - totalrehabiliteing | apr.26 | 624 000 | 719 000 | 547 000 | 77 000 | - | - | - |
| Stovner skole - tilbygg | mar.27 | 600 000 | 760 000 | 396 926 | 203 074 | - | - | - |
| Ellingsrudåsen skole | feb.28 | 944 983 | 1 035 983 | 237 290 | 388 000 | 319 693 | - | - |
| Lambertseter skole - oppstartsmidler | | | | 20 000 | 30 000 | | | |
| Tøyen skole - utvidelse av skolegård | feb.28 | 98 800 | 111 700 | - | 98 800 | | | |
| **Sum** | | **2 748 783** | **3 176 683** | **1 639 216** | **839 874** | **319 693** | **-** | **-** |

## Idrettsanlegg - rehab/nybygg

*Prosjekt 116810*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2026 og endret periodisering av midler og følgende øvrige forhold:

*Campus Ekeberg*

Prosjektet omhandler planer for oppføring av en ny flerbrukshall på Ekeberg med to flerbrukshallflater, en skytehall, aktivitetssaler samt idretts- og servicefunksjoner som kontor, garderober, lager m.m.. I tillegg skal anlegget tilpasses paraidrett.

Kontrahering av entreprenør planlegges desember 2027, med fysisk prosjektoppstart januar 2028 og med overlevering til bestiller, BYM, våren 2030. For å sikre effektiv gjennomføring og redusere risiko knyttet til fremdrift og økonomi er det behov for oppstartmidler for å gjennomføre rivearbeider og forberede for installasjoner for utslippsfri byggeplass våren 2027. Byrådet tar sikte på å kunne legge fram prosjektet for beslutning om kostnadsramme (P85) i revidert budsjett 2027. Behov for oppstartsmidler i 2027 er 10 mill. inkl. mva.

Beløp i tusen

| **Kap. 063, prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg – rehab/nybygg** | **Ferdig-stillelse** | **Styrings-ramme P50** | **Kostnads-ramme P85** | **Bevilget tom 2026** | **2 027** | **2 028** | **2 029** | **2 030** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Frognerbadet rehabilitering | apr.27 | 387 865 | 458 865 | 106 865 | 245 000 | 36 000 | - | - |
| Campus Ekeberg - oppstartsmidler | | | | | 10 000 | | | |
| **Sum** | | **387 865** | **458 865** | **106 865** | **255 000** | **36 000** | **-** | **-** |

## Idrettsanlegg - ufordelt

*Prosjektnr. 116820*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes overføring av totalt 772,1 mrd. i perioden 2027-2029 til prosjekt 126412 Mortensrud felt 10.

## Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger

*Prosjektnr. 117700*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes at 99 mill. er overført prosjektnr. 125404. som gjelder prosjekt i Østensjø - Enebakkveien.

## Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging

*Prosjektnr. 123405*

Endringer fra Sak til Tilleggsinnstillingen skyldes endret periodisering av midler.

Beløp i tusen

| Kap. 063, prosjektnr. 123405 Villa Sorgenfri | Ferdig-stillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 | 2 028 | 2 029 | 2 030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Villa Sorgenfri - gjennoppbygging | apr.27 | 129 400 | 158 100 | 11 400 | 67 000 | 51 000 | | - |
| **Sum** | | **129 400** | **158 100** | **11 400** | **67 000** | **51 000** | | |

## Investeringsmidler ledige bygg

*Prosjekt 125403*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2026.

## Lokale omsorgsboliger

*Prosjektnr. 125404*

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes at det er innarbeidet midler til følgende prosjekt:

***Østensjø - Enebakkveien***

Prosjektet omhandler utbygging av 12 boliger for brukere med funksjonsnedsettelser og inkluderer også personalbase og dagsenter.  Det prosjekteres med utgangspunkt i en kombinasjon av Boligbyggs kravspesifikasjon, Husbankens veileder og SKOK.

Kalkyle fra usikkerhetsanalyse har en anbefalt styringsramme (P50) på 129,2 mill. inkl. mva. og kostnadsramme (P85) på 144,7 mill. inkl. mva. Forventet hovedoverlevering til bestiller er våren 2029.

Behov for investeringsmidler i 2027 er anslått til 31 mill. inkl. mva.

Byrådet anbefaler at kostnadsrammen (P85) for prosjektet Østensjø - Enebakkveien settes til 144,7 inkl. mva. og at styringsrammen (P50) settes til 129,2 mill. inkl. mva.

Beløp i tusen

| Kap. 063, prosjektnr. 125404 Lokale omsorgsboliger | Ferdig-stillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 | 2 028 | 2 029 | 2 030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Østensjø - Ulsrudveien 50-54 - rehab | jan.27 | 77 674 | 84 274 | 42 674 | 35 000 | | - | - |
| Østensjø - Enebakkveien | feb.29 | 129 200 | 144 700 | | 31 100 | 72 500 | 25 600 | |
| **Sum** | | **206 874** | **228 974** | **42 674** | **66 100** | **72 500** | **25 600** | **-** |

## Brannstasjon Oslo sør

*Prosjekt 126403*

Endringer fra Sak til Tilleggsinnstillingen skyldes endret periodisering av midler.

Beløp i tusen

| Kap. 063, prosjektnr. 126403 Brannstasjon Oslo sør | Ferdig-stillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 | 2 028 | 2 029 | 2 030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Brannstasjon Oslo sør | feb.29 | 359 200 | 414 200 | 25 000 | 88 900 | 150 100 | 95 200 | - |
| **Sum** | | **359 200** | **414 200** | **25 000** | **88 900** | **1 501 000** | **95 200** | **-** |

## Mortensrud felt 10 - flerformålsprosjekt

*Prosjekt 126412*

Byrådet anbefaler at det fastsettes kostnads- og styringsramme for felt 10, Generasjonstunet. Felt 10 omfatter bygging av sykehjem med 140 plasser, 40 omsorg+-boliger, fritidsklubb, frivillighetssentral, bibliotek og parkeringskjeller under terreng for inntil 64 bilparkeringsplasser. Bilparkeringsplasser i kjeller er dimensjonert for felt 10 og felt 11. Sykkelparkering bygges delvis på terreng og delvis i parkeringskjeller.

Byrådet anbefaler gjennomføring av byggeprosjekt på Mortensrud på felt 10 fra 2027. Kostnadsrammen (P85) fastsettes til 5,1 mrd. inkl. mva. og styringsrammen (P50) på 4,3 mill. inkl. mva. For beregning av P85 og P50 er det lagt til grunn alle kostnader for felles infrastruktur og regulering for Mortensrudprosjektene. Det er gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2) av forprosjekt for et helhetlig flerformålsprosjekt. Det er derfor heftet noe økt usikkerhet til kostnadsrammen for felt 10 og det kan bli behov for å komme tilbake med en justert kostnadsramme i senere budsjett.

Behov for investeringsmidler i 2027 er 540 mill. inkl. mva.

Det er lagt til grunn kommunalt tilskudd på 64,3 % av Omsorg+-delen av prosjektet. Tilskuddet utgjør 378,5 mill. Tilskuddssatsen er nødvendig for å balansere foretakets utgifter og inntekter for Omsorg+ delen av prosjektet.

Forventet ferdigstillelse og overlevering til bestiller forutsatt optimal fremdrift er 2031.

## Overføring av prosjekteringsmidler

Diverse prosjektnr.

Prosjekteringsmidler til investeringsprosjekter har hittil vært innarbeidet i investeringsbudsjettet hos bestilleravdelingene. Det legges nå opp til nye rutiner hvor prosjekteringsmidler skal innarbeides i investeringsbudsjett til Oslobygg KF. I den forbindelse overføres 181,489 mill., som i Sak 1 er innarbeidet hos HLS, SET og UTD, til kap. 063 Oslobygg KF.

# MILJØ OG SAMFERDSEL - MILJØ (MOS)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | Endring egenandel AFP | -2 673 | -2 673 | -2 673 | -2 673 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 2 412 | 2 412 | 2 412 | 2 412 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | Endring pensjon OPF økt sats | 4 811 | 4 811 | 4 811 | 4 811 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | Tilfluktsrom inntektsbortfall | 9 100 | 9 100 | 9 100 | 9 100 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | Tilrettelegging av Byleie.no | -2 600 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov | -9 600 | -9 600 | -9 600 | -9 600 |
| 543 | Bymiljøetaten - parkering (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | -86 | -86 | -86 | -86 |
| 647 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | -72 | -72 | -72 | -72 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | Endring egenandel AFP | -594 | -594 | -594 | -594 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 156 | 1 156 | 1 156 | 1 156 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | Endring pensjon OPF økt sats | 3 123 | 3 123 | 3 123 | 3 123 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | Styrking av Brann- og redningsetaten | 16 000 | 16 000 | 16 000 | 16 000 |
| 711 | Kjøp av transporttjenester (MOS) | Effektiviseringsuttak | -10 000 | -10 000 | -10 000 | -10 000 |
| 711 | Kjøp av transporttjenester (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 8 196 | 8 196 | 8 196 | 8 196 |
| 752 | Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 10 | 10 | 10 | 10 |
| 752 | Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS) | Reperiodisering av midler til RKL | 0 | 207 | 0 | 0 |
| 771 | Klimaetaten (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 117 | 117 | 117 | 117 |
| 771 | Klimaetaten (MOS) | Endring pensjon OPF økt sats | 359 | 359 | 359 | 359 |
| **Totalsum** | | | **19 659** | **22 466** | **22 259** | **22 259** |

## Endring egenandel AFP
Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring pensjon OPF økt sats
Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Tilfluktsrom inntektsbortfall
Ansvaret for Bymiljøetatens offentlige tilfluktsrom overføres fra 1.1.2027 til Oslobygg KF. I gjeldende budsjett har etaten en budsjettert leieinntekt på 9,1 mill. som i forbindelse med overføringen av ansvaret, utgår.

## Tilrettelegging av Byleie.no
Byrådet foreslo i Sak 1 2027 15 mill. i årlig rammeøkning for å bedre kvaliteten av driften og vedlikeholdet ved byens parker og møteplasser. Av dette skal 3 mill. i 2027 benyttes til tilpasning av Byleie.no til Oslometeren. Dette er et investeringsprosjekt, og byrådet foreslår derfor å redusere bevilgningen i 2027 med 2,6 mill. mot tilsvarende økning på investeringsbudsjettet.

## Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov
I 2027 blir det innført to ordninger som gir varig reduksjon i leieutgifter for næringslivet. Det er felles kommunale retningslinjer for utleie, og innføring av Oslometer. I bydelsrammen etableres det en særskilt tildeling på 16,39 mill. årlig som kompensasjon for varig reduksjon i leieinntekter. Bevilgingen dekkes gjennom omdisponering av midler som er avsatt til formålet på kapitlene 455, 542, samt ufordelte midler på kapittel 308.

## Styrking av Brann- og redningsetaten
I Sak 1 tilførte byrådet Byrådet Brann- og redningsetaten 10 mill. årlig til flere brannkonstabler og styrking av beredskapen i Oslo. Byrådet foreslår nå en ytterligere styrking av etatens beredskapsevne med 16 mill. årlig.

## Effektiviseringsuttak
Det foreslås et effektiviseringsuttak på 10 mill.

## Reperiodisering av midler til RKL
I budsjettet for 2026 og 2027 ligger det inne 207 000 kroner til et prosjekt for fangdammer i regi av Regionkontor Landbruk. Prosjektets framdrift tilsier at midlene i 2026 ikke kommer til anvendelse før 2028. Byrådet foreslår at midlene reduseres i 2026 i budsjettjusteringssaken og rebevilges i 2028.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 542 | 117002 | Levende Oslo/økt byliv | Nybygg | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | 117003 | Friluftsliv | Nybygg | 22 000 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | 117006 | Byutvikling | Nybygg | 0 | 20 000 | 10 000 | 0 |
| 542 | 119011 | Rehabiliteringsprosjekter | Nybygg | 15 200 | 46 800 | 5 500 | 0 |
| 542 | 121020 | BYM - Byutviklingsprosjekter | Nybygg | 0 | 0 | 0 | -8 390 |
| 542 | 125005 | Park, møteplasser og nærnatur | Nybygg | 45 000 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | 117002 | Levende Oslo/økt byliv | Kompensasjon for merverdiavgift | -400 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | 117003 | Friluftsliv | Kompensasjon for merverdiavgift | -3 575 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | 117006 | Byutvikling | Kompensasjon for merverdiavgift | 0 | -3 250 | -1 625 | 0 |
| 542 | 119011 | Rehabiliteringsprosjekter | Kompensasjon for merverdiavgift | -2 470 | -7 606 | -894 | 0 |
| 542 | 121020 | BYM - Byutviklingsprosjekter | Kompensasjon for merverdiavgift | 0 | 0 | 0 | 1 363 |
| 542 | 125005 | Park, møteplasser og nærnatur | Kompensasjon for merverdiavgift | -7 313 | 0 | 0 | 0 |
| 542 | 121020 | BYM - Byutviklingsprosjekter | Grunneierbidrag | 0 | 0 | 15 400 | 0 |
| **Sum 542** | | | | **71 442** | **55 944** | **28 381** | **-7 027** |
| 650 | 127035 | Nytt fagsystem for tilsyn Brann- og redningsetaten | Nybygg | 2 000 | 0 | 0 | 0 |
| 650 | 127035 | Nytt fagsystem for tilsyn Brann- og redningsetaten | Kompensasjon for merverdiavgift | -300 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 650** | | | | **1 700** | **0** | **0** | **0** |
| 711 | 123037 | Diakonhjemmet stasjon | Nybygg | 15 000 | -15 000 | 0 | 0 |
| **Sum 711** | | | | **15 000** | **-15 000** | **0** | **0** |
| 761 | 122042 | Gang og sykkelveier, sykkelparkering | Nybygg | -3 200 | -10 000 | -102 969 | -200 831 |
| 761 | 124025 | Bryn kollektivterminal | Nybygg | 11 000 | 23 154 | 230 000 | 495 871 |
| 761 | 127033 | Maridalen - tilrettelegging for myke trafikanter | Nybygg | 3 200 | 10 000 | 70 000 | 233 800 |
| 761 | 124025 | Bryn kollektivterminal | Tilskudd fra staten | -9 212 | -19 391 | -192 625 | -426 556 |
| 761 | 122042 | Gang og sykkelveier, sykkelparkering | Kompensasjon for merverdiavgift | 520 | 1 625 | 16 732 | 32 635 |
| 761 | 124025 | Bryn kollektivterminal | Kompensasjon for merverdiavgift | -1 788 | -3 763 | -37 375 | -69 315 |
| 761 | 127033 | Maridalen - tilrettelegging for myke trafikanter | Kompensasjon for merverdiavgift | -520 | -1 625 | -11 375 | -37 993 |

| Kapittelnr. Prosjektnr. Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|
| Sum 761 | | 0 | 0 | -27 612 | 27 611 |
| Totalsum | | 88 142 | 40 944 | 769 | 20 584 |

## Levende Oslo/økt byliv

Byrådet foreslo i Sak 1 2027 å benytte deler av avsetningen til økt kvalitet av byens parker og møteplasser til å tilpasse Byleie.no til Oslometeren, jf. omtale under driftsbudsjettet. Dette er et investeringsprosjekt, og byrådet foreslår derfor å øke investeringsbudsjettet med 2,6 mill. + mva.-refusjon, totalt 3 mill.

## Friluftsliv

Det er forsinket fremdrift blant annet i rehabilitering av utraste kyststier på Malmøya og Ormøya, riving og rehabilitering av brygger og erverv av turveiarealer. Det er behov for å reperiodisere 22 mill. til 2027.

## Byutvikling

Byutviklingsprosjekt Sinsenveien på Løren/Økern er blitt forsinket og det er behov for å reperiodisere 30 mill. til 2028 og 2029.

## Rehabiliteringsprosjekter

Etter varsel om erosjon ved Frysja er det gjennomført geologiske undersøkelser i området. Gjennomgangen viser at det for å redusere risikoen for skred og oppdemming langs Akerselva er behov for å gjennomføre sikringstiltak. Byrådet foreslår derfor en avsetning på 25 mill. over to år til formålet.

Bomveien ved Store Tryvannet raste ut i vannet i oktober 2025. Veien har etter dette vært stengt. Den er en viktig ferdselsåre i Nordmarka både for rekreativ bruk av Marka, så vel som for varelevering, renovasjon, beredskap og tømmertransport. For å sikre fremkommelighet i området, foreslår byrådet å sette av totalt 42,5 mill. til gjenoppbygging av veien.

## BYM - Byutviklingsprosjekter

Det er i Sak 1/2027 budsjettert med 8,390 mill. for mye i investeringsutgifter i 2030 og 15,4 mill. for mye i grunneierbidrag på prosjektnummer 121020 BYM - Byutviklingsprosjekter. Byrådet foreslår at dette korrigeres.

## Park, møteplasser og nærnatur

Arbeidet med Bestumkilen kystsi er påbegynt, men vil av hensyn til gytesesongen ikke bli ferdigstilt før i 2027. Det har også vært forsinket fremdrift i rehabilitering av lekeplasser og Hvervenbukta badeplass, men uten at det går ut over ferdigstillingen. Totalt foreslås 45 mill. reperiodisert til 2027.

## Nytt fagsystem for tilsyn Brann- og redningsetaten

Brann- og redningsetaten har behov for nytt fagsystem for tilsynsarbeid etter at nåværende avtale utløper 31.12.2027. Byrådet foreslår at det settes av 2 mill. til arbeidet med denne

anskaffelsen i 2027 og vil komme tilbake til driftsfølgevirkningene av anskaffelsen i budsjett 2028.

### Diakonhjemmet stasjon

Grunnet en oppdatert betalingsprofil som følge av fremdriften i prosjektet er det behov for å reperiodisere 15 mill. av Oslo kommunes bevilgning fra 2028 til 2027. Endringen gjelder kun tidspunktet for finansieringen og innebærer ikke økt samlet finansiering fra Oslo kommune.

### Gang og sykkelveier, sykkelparkering

Byrådet foreslår å skille ut Maridalen som et eget investeringsprosjekt, jf. egen omtale. Prosjektnummer 122042 reduseres tilsvarende.

### Bryn kollektivterminal

Det er i Handlingsprogram 2026–2029 for Byvekstavtalen for Oslo-området og Oslopakke 3 satt av midler til gjennomføring av Bryn kollektivknutepunkt. Byrådet foreslår at tiltaket vedtas med styringsramme P50 på 863 mill., og kostnadsramme P85 på 1001 mill., og gjennomføres 2027–2030. Prosjektet har så langt mottatt 85 mill. ekskl. mva over statsbudsjettet, som foreslås innarbeidet i denne sak.

### Maridalen - tilrettelegging for myke trafikanter

Langs Maridalsveien fra Brekke til Hammeren skal veiskulder på begge sider utvides til to meter. Denne skulderen skal fungere som et tryggere alternativ for myke trafikanter, som syklister og rulleskiløpere. Tiltaket vil øke rekreasjonsverdien av Maridalen og vil gi bedre og tryggere tilgang til Maridalens kultur- og naturverdier, i tillegg til en bedre og mer robust overvannsløsning. Prosjektet finansieres med en tilsvarende reduksjon av prosjektnummer 122042 Gang- sykkelveier, sykkelparkering.

## ANNET

**Forbruksbasert betaling for lading av elektriske kjøretøy**

Bystyret vedtok i møte 28.01.2026 ny modell for forbruksbasert betaling for lading av elektriske kjøretøy. Denne modellen består av tre komponenter:

1. strømforbruk
2. driftspåslag
3. parkeringsavgift

Bystyret vedtok samtidig at endringer i komponent 2 og 3 fastsettes av bystyret i årlig budsjettvedtak. Byrådet foreslår at følgende satser innarbeides:

Komponent 2:
Nedjusteres fra 0,81 i 2026 til 0,78 øre per kWt i 2027.

Komponent 3:
Følgende satser legges til grunn:

| Type | Avgift tom. 5. time | Avgift f.o.m. 6. time |
|---|---|---|
| **Indre by** | 12 kr/t | 24 kr/t |
| **Ytre by** | 10 kr/t | 10 kr/t |
| **Reserverte ladeplasser** | 0 kr/t | 0 kr/t |

Driftspåslaget i komponent 2 skal i henhold til bystyrets vedtak baseres på siste 12 måneders regnskapstall per 2. tertial, og eventuelt supplerende kostnader, fordelt på forrige års antall solgte kWt på ladeplassene. Nytt driftspåslag per kWt for 2027 er derfor beregnet med utgangspunkt i Bymiljøetatens regnskap per 09.2025 til og med 08.2026 og strømforbruk for år 2025. Etatens samlede kostnader for drift og vedlikehold av ladestolper i perioden var om lag 13 mill.

### Satser for vilkårsparkering og beboerparkering

På bakgrunn av at kommunal deflator i statsbudsjettet øker fra 3,4 % til 3,5 % forslås følgende satser for vilkårsparkering og beboerparkering:

| Takst-gruppe | Maks p-tid | Avgiftstid | Tidsenhet | 2026 Fossil | 2027 Fossil | 2026 Elektrisk | 2027 Elektrisk |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2012 | 2 timer | 13-20 | 1 time | 93 | 96 | 47 | 49 |
| 2012 | 2 timer | 13-20 | 2 timer | 219 | 227 | 110 | 114 |
| 2020 | 2 timer | 44075 | 1 time | 93 | 96 | 47 | 49 |
| 2020 | 2 timer | 44075 | 2 timer | 219 | 227 | 110 | 114 |
| 2040 | 8 timer | 00-24 | 1 time | 93 | 96 | Gratis | Gratis |
| 2040 | 8 timer | 00-24 | 2 timer | 219 | 227 | Gratis | Gratis |
| 2040 | 8 timer | 00-24 | Per påf. halvtime | 47 | 49 | Gratis | Gratis |
| 2200 | 2 timer | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2200 | 2 timer | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 3 timer | 208 | 215 | 105 | 109 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 4 timer | 277 | 287 | 139 | 144 |
| 2250 | Ubegr. | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2260 | 2 timer | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2260 | 2 timer | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 3 timer | 208 | 215 | 105 | 109 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 4 timer | 277 | 287 | 139 | 144 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 5-24 timer | 345 | 357 | 173 | 179 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 1 time | 41 | 42 | 21 | 22 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 2 timer | 84 | 87 | 42 | 43 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 3 timer | 126 | 130 | 63 | 65 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 4 timer | 169 | 175 | 85 | 88 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 5-24 timer | 211 | 218 | 106 | 110 |
| 2520 | 4 uker | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2520 | 4 uker | 44075 | 1 uke | 395 | 409 | 198 | 205 |
| 2520 | 4 uker | 44075 | 4 uker | 1 415 | 1 465 | 708 | 733 |
| 2600* | 2 timer | 44075 | 1 time | 41 | 42 | 21 | 22 |
| 2600* | 2 timer | 44075 | 2 timer | 88 | 91 | 45 | 47 |

| Takst-gruppe | Maks p-tid | Avgiftstid | Tidsenhet | 2026 Fossil | 2027 Fossil | 2026 Elektrisk | 2027 Elektrisk |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2650* | 4 uker | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 10 | 10 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 1 døgn | 95 | 98 | 48 | 50 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 1 uke | 245 | 254 | 123 | 127 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 4 uker | 884 | 915 | 442 | 457 |
| 2700* | Ubegr. | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 10 | 10 |
| 2850 | 1 døgn | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 10 | 10 |
| 2850 | 1 døgn | 44075 | 1 døgn | 95 | 98 | 58 | 60 |
| 2880 | Ubegr. | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 13 | 13 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 13 | 13 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 1 døgn | 95 | 98 | 58 | 60 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 1 uke | 245 | 254 | 123 | 127 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 4 uker | 884 | 915 | 442 | 457 |

| | 2026 Fossil | 2027 Fossil | 2026 Elektrisk | 2027 Elektrisk |
|---|---|---|---|---|
| **Ordinær beboerparkeringstillatelse indre by** | | | | |
| Bil | 3 850 | 3 985 | 1 300 | 1 346 |
| MC/moped | 1 925 | 1 992 | 650 | 673 |
| **Næringsdrivende** | | | | |
| Én bil | 8 620 | 8 922 | 2 160 | 2 236 |
| To biler | 18 680 | 19 334 | 4 680 | 4 844 |
| Tre biler | 30 190 | 31 247 | 7 560 | 7 825 |
| Fire biler | 43 130 | 44 640 | 10 800 | 11 178 |
| Fem biler | 57 510 | 59 523 | 14 400 | 14 904 |
| Økning per bil over fem | 14 375 | 14 878 | 3 600 | 3 726 |

## Fornebubanen

Det er i budsjettet for 2027 foreslått bevilget 4,75 mrd. til Fornebubanen. Det er usikkerhet i prosjektet, og det er fortsatt en risiko for økte kostnader og forsinkelser, slik at kostnadsrammen kan bli truet. Fornebubanen innhenter nå en ekstern vurdering av usikkerheten i prosjektet. Byrådet vil komme tilbake med en orientering til bystyret. Den pågående usikkerhetsanalysen forventes ikke å ha konsekvenser for budsjettet for 2027.

I investeringstabellen i Sak 1 for 2027 er kostnadsrammen (P85) for Fornebubanen feilaktig oppgitt til 31,5 mrd. Vedtatt kostnadsramme er 31,2 mrd., slik den har vært siden 2024.

# MILJØ OG SAMFERDSEL - SELVFINANSIERENDE (MOS)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | Endring egenandel AFP | -3 563 | -3 563 | -3 563 | -3 563 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | Endring gebyrinntekter etter Sak 1 B2027 | -150 211 | -163 671 | -163 454 | -167 214 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | Endring gebyrinntekter VAV - Tilleggsinnstillingen | -3 023 | -3 023 | -3 023 | -3 023 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 2 303 | 2 303 | 2 303 | 2 303 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | Endring pensjon OPF økt sats | 4 283 | 4 283 | 4 283 | 4 283 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | Endring egenandel AFP | -3 588 | -3 588 | -3 588 | -3 588 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | Endring gebyrinntekter etter Sak 1 B2027 | 55 554 | 55 480 | 56 407 | 56 407 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 388 | 1 388 | 1 388 | 1 388 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | Endring pensjon OPF økt sats | 3 454 | 3 454 | 3 454 | 3 454 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | Etterdrift gassdeponi på Rommen og Grønmo | 4 000 | 4 000 | 4 000 | 4 000 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | Inntekter fra levert avfall til materialgjenvinning | -39 500 | -31 500 | -31 500 | -31 500 |
| 651 | Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 13 | 13 | 13 | 13 |
| 770 | Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 119 | 119 | 119 | 119 |
| **Totalsum** | | | **-128 771** | **-134 305** | **-133 161** | **-136 921** |

## Endring egenandel AFP
Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring gebyrinntekter etter Sak 1 B2027
Byrådet foreslår justering av gebyrinntektene i tråd med gebyrberegningene.

## Endring pensjon OPF økt sats
Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Endring gebyrinntekter etter Sak 1 B2027
Byrådet foreslår justering av gebyrinntektene i tråd med gebyrberegningene.

## Etterdrift gassdeponi på Rommen og Grønmo
I revidert budsjett for 2026 ble det innarbeidet en teknisk justering på 4 mill. i både inntekter og utgifter for å dekke justerte kostnader fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten til etterdrift av de nedlagte avfallsdeponiene på Rommen og Grønmo (husholdningsandelen). Byrådet foreslår å videreføre utgiften til EBY. Det er ingen egne inntekter knyttet til tiltaket, og i tilleggsinnstillingen er inntekter på dette tiltaket fjernet samtidig som REGs gebyrinntekter er justert. Dette er en kostnad Renovasjons- og gjenvinningsetaten skal dekke i henhold til selvkostregelverket for husholdningsrenovasjon, og følges av tilsvarende økning i gebyrinntektene.

## Inntekter fra levert avfall til materialgjenvinning
Det er forventet at Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) får økte inntekter for innsamling og håndtering av avfallet som faller inn under nye bestemmelser i avfallsforskriften. Byrådet foreslår å legge inn en merinntekt på totalt 48,0 mill. i 2027 og 40 mill. per år i 2028-2030. Av dette er det til tilleggsinnstillingen lagt inn 39,5 mill. i 2027 og 31,5 mill. per år i 2028-2030.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 620 | 119059 | Ny vannforsyning Oslo | Nybygg | 493 000 | -458 000 | 0 | 0 |
| 620 | 122035 | Sikre vannforsyning Gulleråsveien | Nybygg | 400 | 25 400 | 0 | 0 |
| 620 | 122041 | Ekebergskråningen | Nybygg | -13 700 | 0 | 0 | 0 |
| 620 | 123016 | Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien | Nybygg | -45 000 | -10 000 | -10 000 | 1 075 |
| 620 | 124027 | Avlastning avløpsnett Kongsveien barnehage | Nybygg | 11 000 | 9 900 | 0 | 0 |
| 620 | 125009 | Ekebergsletta - Brannfjellveien vest og Røhrts vei vest | Nybygg | -21 800 | 0 | 0 | 0 |
| 620 | 125010 | Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg | Nybygg | -18 000 | 0 | 0 | 0 |
| 620 | 125019 | Briskeby - Tilpasning til SL18 | Nybygg | -11 500 | 0 | 0 | 0 |
| 620 | 125031 | Tiltak Årvollbassenget | Nybygg | 40 400 | 0 | 0 | 0 |
| 620 | 126030 | Dronning Blancas vei | Nybygg | -10 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 620** | | | | **424 800** | **-432 700** | **-10 000** | **1 075** |
| 648 | 117048 | Renovasjonsbiler | Nybygg | -20 000 | 20 000 | 0 | 0 |
| **Sum 648** | | | | **-20 000** | **20 000** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **404 800** | **-412 700** | **-10 000** | **1 075** |

### Ny vannforsyning Oslo

Bevilgningen for 2027 og 2028 er justert som følge av korrigering av en teknisk periodiseringsfeil, uten endring i prosjektets samlede ramme.

### Sikre vannforsyning Gulleråsveien

Eksisterende vannledninger har hatt flere brudd og det er identifisert tærehull. Området har dårlig brannvannsdekning. Det er behov for å tilføre prosjektet 0,4 mill. i 2027 og 25,4 mill. i 2028, og byrådet foreslår at styringsrammen P50 økes til 83 mill. og kostnadsrammen P85 til 88 mill.

### Ekebergskråningen

Bevilgningen for 2027 er justert som følge av korrigering av en teknisk periodiseringsfeil, uten endring i prosjektets samlede ramme.

## Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien

Tiltaket er en del av arbeidet med å sikre en trygg og robust vannforsyning i området gjennom fornyelse av gamle vannledninger med dårlig tilstand. Prosjektet omfatter i dag detaljprosjektering og utførelse av 1 145 meter fornyelse av vannledninger.

Flere perioder med kokeanbefaling i 2026 har synliggjort behovet for ytterligere tiltak i tilgrensende deler av ledningsnettet. Byrådet foreslår derfor å utvide prosjektet med fornyelse av om lag 670 meter vannledninger og gravefri rehabilitering av om lag 300 meter avløpsledninger. Med utvidelsen øker prosjektomfanget til totalt 1 815 meter ledningstrasé.

Utvidelsen er basert på tilleggsutredninger gjennomført etter hendelsene i 2026 og omfatter ledningsstrekninger innenfor området som var berørt av kokeanbefalingene. Tiltaket vil bidra til en mer helhetlig fornyelse av gamle vannledninger fra rundt 1910, redusere risikoen for nye ledningsbrudd, forurensning og kokeanbefalinger, og gi en hensiktsmessig gjennomføring i sammenheng med eksisterende prosjekt.

Byrådet foreslår styrings- og kostnadsramme på henholdsvis 157 mill. (P50) og 170 mill. (P85).

## Avlastning avløpsnett Kongsveien barnehage

Prosjektet omfatter ny overvannstunnel mellom Jomfrustien og Søndre Bekkelagskai med utløp til Oslofjorden. Tiltaket vil gi bedre kapasitet på avløpsnettet. Vedtatt styrings- og kostnadsramme er hhv. 81,6 mill. og 87,3 mill. Det er behov for å tilføre prosjektet 11 mill. i 2027 og 9,9 mill. i 2028, og byrådet foreslår at styringsrammen P50 økes til 102,5 mill. og kostnadsrammen P85 til 108 mill.

## Ekebergsletta - Brannfjellveien vest og Røhrts vei vest

Bevilgningen for 2027 er justert som følge av korrigering av en teknisk periodiseringsfeil, uten endring i prosjektets samlede ramme.

## Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg

Bevilgningen for 2027 er justert som følge av korrigering av en teknisk periodiseringsfeil, uten endring i prosjektets samlede ramme.

## Briskeby - Tilpasning til SL18

Bevilgningen for 2027 er justert som følge av korrigering av en teknisk periodiseringsfeil, uten endring i prosjektets samlede ramme.

## Tiltak Årvollbassenget

Tiltaket gjelder etablering av et omløp til dagens Årvollbasseng, og vil bidra til forsyningssikkerhet til Groruddalen og Oslo øst, både via Oset, som i dag, og fra Huseby i 2028 når Ny vannforsyning Oslo er satt i drift. Tiltaket gjør det i neste omgang mulig å rengjøre og rehabilitere Årvollbassenget. Vedtatt styrings- og kostnadsramme for prosjektet er hhv. 162,2 mill. og 202,6 mill. Det er behov for å tilføre prosjektet 40,4 mill. i 2027, og byrådet foreslår at styringsrammen P50 økes til 202,6 mill., tilsvarende kostnadsrammen for prosjektet.

### Dronning Blancas vei

Bevilgningen for 2027 er justert som følge av korrigering av en teknisk periodiseringsfeil, uten endring i prosjektets samlede ramme.

### Renovasjonsbiler

Det er forsinket leveranse på etatens innkjøp av nye renovasjonsbiler. Byrådet foreslår derfor reperiodisering av 20 mill. fra 2027 til 2028.

## ANNET

### Oppdatert beregningsgrunnlag for gebyrer

### Vann- og avløp

Tabell. Beregningsgrunnlag. Kalkulasjonsrente 5,7%. (Tall i tusen)

| **Beregningsgrunnlag for vann- og avløpsgebyrer** | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
| A) Direkte driftsutgifter* | 1 231 429 | 1 269 439 | 1 281 374 | 1 284 618 |
| B) Henførbare indirekte driftsutgifter | 214 634 | 189 524 | 186 489 | 180 945 |
| C) Kalkulatoriske rentekostnader | 2 793 498 | 2 953 941 | 3 021 320 | 3 059 273 |
| D) Kalkulatoriske avskrivninger | 553 904 | 920 001 | 952 753 | 967 815 |
| E) Andre inntekter | 195 078 | 195 078 | 195 078 | 195 078 |
| **F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)** | **4 598 386** | **5 137 827** | **5 246 857** | **5 297 572** |
| G) Gebyrinntekter | 4 865 355 | 5 454 063 | 5 623 139 | 5 752 471 |
| **H) Årets finansielle resultat (G-F)** | **266 969** | **316 236** | **376 282** | **454 899** |
| I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd | 266 969 | 316 236 | 376 282 | 454 899 |
| J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd | | | | |
| **K) Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)** | **0** | **0** | **0** | **0** |
| L) Saldo selvkostfond per 1.1 | -1 602 415 | -1 417 223 | -1 170 973 | -849 218 |
| M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd | -81 776 | -69 987 | -54 527 | -34 303 |
| **N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)** | **-1 417 223** | **-1 170 973** | **-849 218** | **-428 623** |
| O) Nøkkeltall: | | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| P) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100 | 106 | 106 | 107 | 109 |
| Q) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100 | 100 | 100 | 100 | 100 |

* Eksklusive driftsutgifter Veas (art 13750)

Forslaget til økonomiplan 2027-2030 innebærer at vann- og avløpsgebyrene samlet økes med 32,8 % i 2027, økes med 12,1 % i 2028, økes med 3,1 % i 2029 og økes med 2,3 % i 2030.

Dette innebærer følgende for vann- og avløpsgebyret i 2027:

Vanngebyret økes med 43,85 %

- Avløpsgebyret økes med 16,22 %
- Tilknytningsgebyr vann økes med 3,4 %
- Tilknytningsgebyr avløp økes med 3,4 %
- Abonnements- og vannmålergebyret økes med 3,4 %
- Gebyr for tømming av slam og mindre avløpsanlegg prisjusteres med kommunal deflator 3,4 %. Sats pr. m3 i 2027 settes til kr. 644 pr. m3 eks. mva.

Tabell. Vann- og avløpsgebyret vil for en bolig på hhv. 87 m2 og 120 m2 ha følgende utvikling eks. mva. i faste 2027 kroner:

| Boligstørrelse | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| **87 m2** | 9 653 | 10 778 | 11 113 | 11 375 |
| **120 m2** | 13 126 | 14 671 | 15 127 | 15 481 |

Tabell. Fondsutvikling (i tusen):

| År | IB selvkostfond | Avsetning til (+) eller bruk av fond (-) | UB selvkostfond |
|---|---|---|---|
| 2027 | -1 602 415 | 185 192 | -1 417 223 |
| 2028 | -1 417 223 | 246 250 | -1 170 973 |
| 2029 | -1 170 973 | 321 755 | -849 218 |
| 2030 | -849 218 | 420 595 | -428 623 |

Selvkostfondet ventes å ha en negativ beholdning på ca. 1 602 mill. ved inngangen til 2027 og en negativ beholdning på ca. 429 mill. ved utgangen av 2030.

Tabell. Beregningsgrunnlaget for de kalkulatoriske rentene (i mrd.)

| 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|
| 49 | 51,8 | 53 | 53,5 |

Kapitalkostnadene består av årlige avskrivninger samt en kalkulatorisk rente på de investeringer som ikke er avskrevet. For 2027 er beregningsgrunnlaget for de kalkulatoriske rentene 49 mrd. Dette er forventet å stige til 53,5 mrd. i 2030.

Tabell. Gebyroversikt ulike VA-gebyrer 2027:

| Gebyr i kr | 2026 | 2027 | Økning i % |
|---|---|---|---|
| Vannsgebyr - m³ | 43 | 62 | 43,8 % |
| Avløpsgebyr - m³ | 29 | 33 | 16,2 % |
| Sum | 72 | 96 | 32,8 % |
| Abonnementsgebyr - pr år | 481 | 497 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr - pr. år i kr | | | |
| Vannmålerdimensjon i mm | | | |
| Vannmålergebyr 13 mm - pr. år | 1 609 | 1 664 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 20 mm - pr. år | 2 476 | 2 560 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 25 mm - pr. år | 3 092 | 3 197 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 30 mm - pr. år | 3 712 | 3 838 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 40 mm - pr. år | 4 951 | 5 119 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 50 mm - pr. år | 6 191 | 6 401 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 65 mm - pr. år | 8 053 | 8 327 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 75 mm - pr. år | 9 292 | 9 608 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 80 mm - pr. år | 9 907 | 10 244 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 100 mm - pr. år | 12 391 | 12 812 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 150 mm - pr. år | 18 583 | 19 215 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 200 mm - pr. år | 24 778 | 25 620 | 3,4 % |
| Vannmålergebyr 250 mm - pr. år | 30 970 | 32 023 | 3,4 % |
| Tilknytningsgebyr | | | |
| Tilknytningsgebyr - vann - m² | 191 | 198 | 3,4 % |
| Tilknytningsgebyr - avløp - m² | 128 | 132 | 3,4 % |
| Gebyr for tømming av mindre avløpsanlegg | | | |
| Sats pr. m3 | 623 | 644 | 3,4 % |
| Inntil 3 m3 | 1 869 | 1 933 | 3,4 % |
| Inntil 4 m3 | 2 492 | 2 577 | 3,4 % |
| Inntil 5 m3 | 3 115 | 3 221 | 3,4 % |
| Inntil 6 m3 | 3 738 | 3 865 | 3,4 % |
| Inntil 7 m3 | 4 361 | 4 509 | 3,4 % |
| Inntil 8 m3 | 4 984 | 5 153 | 3,4 % |
| Over 8 m3 | 5 607 | 5 798 | 3,4 % |

### Gebyr for tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg

Bystyret har vedtatt forskrift om tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Oslo kommune. Bystyret behandlet saken i møte 05.09.2018, sak 249. Vedtaket betyr at Oslo kommune innførte kommunal tømmeordning av avløpsslam fra og med 01.01.2020. Anleggseierne skal betale et tømmegebyr som finansierer tjenesten (selvkost).

Satsene for tømmegebyret skal fastsettes årlig av bystyret.Satsene for tømmegebyret for 2027 prisjusteres fra 2026-nivå med satsen for kommunal deflator for 2027, som er på 3,4 %. Tømmegebyret for 2027 settes til 644 kroner pr. m3.

## Renovasjon

På grunn av endringer i felleskostnader fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen i økonomiplanperioden er det gjort en ny beregning av renovasjonsgebyret. Ny gebyrberegning er gjort for at avsetning til selvkostfond for renovasjon skal bli korrekt.

Gebyrsatsen på 0 % økning i hele økonomiplanperioden opprettholdes, men Selvkostfondet for renovasjon endres i forhold til Sak 1 med en mindre avsetning til fondet i økonomiplanperioden, dvs. totalt 5,824 mill. mindre ved utgangen av 2030.

Gebyrøkningen for renovasjon er endret fra en 2 % økning i 2027 i Sak 1 til 0 % økning i 2027 i Tilleggsinnstillingen. Pris på en 140 liters avfallsbeholder er uendret fra 2026-nivå.

Tabell. Beregningsgrunnlag for renovasjonsgebyr. (Tall i tusen)

| | **Beregningsgrunnlag for renovasjon** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
|---|---|---|---|---|---|
| A | Direkte driftsutgifter | 1 288 647 | 1 257 812 | 1 246 712 | 1 242 912 |
| B | Henførbare indirekte driftsutgifter | 2 194 | 2 194 | 2 194 | 2 194 |
| C | Kalkulatoriske rentekostnader | 82 428 | 84 123 | 78 772 | 73 505 |
| D | Kalkulatoriske avskrivninger | 168 528 | 194 452 | 197 643 | 156 478 |
| E | Andre inntekter | 196 825 | 188 819 | 188 825 | 188 825 |
| **F** | **Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)** | **1 344 660** | **1 349 423** | **1 336 129** | **1 285 980** |
| G | Gebyrinntekter | 1 362 751 | 1 363 678 | 1 364 605 | 1 365 643 |
| **H** | **Årets finansielle resultat (G-F)** | **18 119** | **14 310** | **28 559** | **79 663** |
| I | Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd | 18 119 | 14 310 | 28 559 | 79 663 |
| J | Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **K** | **Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)** | **0** | **0** | **0** | **0** |
| L | Saldo selvkostfond per 1.1 | 6 095 | 25 077 | 41 225 | 72 948 |
| M | Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd | 864 | 1 837 | 3 164 | 6 428 |
| **N** | **Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)** | **25 077** | **41 225** | **72 948** | **159 039** |
| O | Nøkkeltall: | 0 | 0 | 0 | 0 |
| P | Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100 | 101 % | 101 % | 102 % | 106 % |
| Q | Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100 | 100 % | 100 % | 100 % | 100 % |

| Gebyrendring | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| Gebyrgrunnlag pr innbygger | 1 833 | 1 827 | 1 797 | 1 717 |
| Gebyrsatsendring (Deler av G) | 0 % | 0 % | 0 % | 0 % |
| Endring i tømmevolum (Inngår i G) | 0,1 % | 0,1 % | 0,1 % | 0,1 % |

KOSTRA benytter sammenlikning med gebyret for en 140 liters avfallsbeholder for en husstand. Dette er ikke representativt for en gjennomsnittlig Osloboer. De fleste i Oslo bor i sameier og borettslag, med fellesløsninger for avfallsinnhentingen (beholdere, brønner eller avfallssug). Disse fellesløsningene har ulike priser avhengig av borettslaget/sameiets størrelse og fordeles videre på boenhetene. Gjennomsnittsgebyret per innbygger gir et bedre bilde av kostnaden, og presenteres derfor også. Kostnaden tilsvarer de samlete gebyrinntektene delt på antall innbyggere i Oslo.

Tabell. Fondsutvikling (i tusen):

| År | IB selvkostfond | Avsetning til (+) eller bruk av fond (-) | UB selvkostfond |
|---|---|---|---|
| 2027 | 6 095 | 18 983 | 25 077 |
| 2028 | 25 077 | 16 147 | 41 225 |
| 2029 | 41 225 | 31 723 | 72 948 |
| 2030 | 72 948 | 86 092 | 159 039 |

## Tilsyn med ildsted

Som følge av lønns- og prisjustering, endrede pensjonskostnader samt endringer i rentesats, er beregningsgrunnlaget for tilsynsgebyr for ildsted endret.

Tabell. Beregningsgrunnlag for tilsynsgebyr. (Tall i tusen)

| Beregningsgrunnlag for tilsynsgebyr | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 |
|---|---|---|---|---|
| Direkte driftsutgifter | 29 126 | 29 126 | 29 126 | 29 126 |
| Henførbar indirekte driftsutgifter | 1 910 | 1 910 | 1 910 | 1 910 |
| Kalkulatorisk rentekostnader | 261 | 201 | 141 | 90 |
| Kalkulatorisk avskrivninger | 971 | 971 | 971 | 626 |
| Andreinntekter og kostnader | -2 936 | -2 936 | -2 936 | -2 936 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)** | **29 332** | **29 272** | **29 212** | **28 816** |
| Gebyrinntekter | 32 346 | 32 144 | 29 212 | 28 816 |
| **Årets finansielle resultat (G-F)** | **3 015** | **2 872** | **0** | **0** |
| Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd | 3 015 | 2 837 | 0 | 0 |
| Bruk av selvkostfond og fremføring underskudd | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J) | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Saldo selvkostfond pr. 1.1. i rapporteringsår** | **-5 618** | **-2 805** | **0** | **0** |
| Alternativ kostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd | -202 | -67 | 0 | 0 |
| Saldo selvkostfond pr. 31.12. i rapporteringsår (L+M-J) | 2 805 | 0 | 0 | 0 |
| Årets finansielle dekningsgrad i % (G/f)*100 | 110 % | 110 % | 100 % | 100 % |
| Årets selvkostgrad/(F+I-J))*100 | 100 % | 100 % | 100 % | 100 % |

## Gebyrutvikling 2027-2030

| | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
|---|---|---|---|---|
| Tilsynsgebyr, antall | 131 000 | 130 142 | 129 031 | 128 015 |
| Tilsynsgebyr, per ildsted | 247 | 247 | 226 | 225 |

# KULTUR OG NÆRING (KON)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 455 | Næringsutvikling (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 159 | 159 | 159 | 159 |
| 455 | Næringsutvikling (KON) | Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov | -6 000 | -6 000 | -6 000 | -6 000 |
| 456 | Overføring av statlige næringsrettede midler (KON) | Overføring av statlige næringsrettede midler - Korrigering fra Sak 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 459 | Næringsetaten (KON) | Endring egenandel AFP | -230 | -230 | -230 | -230 |
| 459 | Næringsetaten (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 75 | 75 | 75 | 75 |
| 459 | Næringsetaten (KON) | Endring pensjon OPF økt sats | 323 | 323 | 323 | 323 |
| 500 | Kulturtilskudd m.m. (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 738 | 738 | 738 | 738 |
| 500 | Kulturtilskudd m.m. (KON) | Regionalt kulturfond 2027 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | Bydelsreform - Delprosjekt byarkivet, dokumentasjon og arkiv | 13 400 | 0 | 0 | 0 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | Endring egenandel AFP | -2 238 | -2 238 | -2 238 | -2 238 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 838 | 838 | 838 | 838 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | Endring pensjon OPF økt sats | 2 076 | 2 076 | 2 076 | 2 076 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | Kunstnerisk utsmykking | 1 600 | 0 | 600 | 100 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | Oslo som arrangementsby – én dør inn for bylivsaktører | 3 000 | 3 000 | 3 000 | 3 000 |
| 504 | Munchmuseet (KON) | Endring egenandel AFP | -329 | -329 | -329 | -329 |
| 504 | Munchmuseet (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 648 | 648 | 648 | 648 |
| 504 | Munchmuseet (KON) | Endring pensjon OPF økt sats | 1 355 | 1 355 | 1 355 | 1 355 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | Bibliotek Hovinområdet | 0 | 2 500 | 2 500 | 2 500 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | Endring egenandel AFP | -1 512 | -1 512 | -1 512 | -1 512 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 029 | 1 029 | 1 029 | 1 029 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | Endring pensjon OPF økt sats | 1 709 | 1 709 | 1 709 | 1 709 |
| 545 | Idrett (KON) | Endring egenandel AFP | -567 | -567 | -567 | -567 |
| 545 | Idrett (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 2 526 | 2 526 | 2 526 | 2 526 |
| 545 | Idrett (KON) | Endring pensjon OPF økt sats | 1 020 | 1 020 | 1 020 | 1 020 |
| 545 | Idrett (KON) | Korrigering av sak 1 for driftsmidler til nye idrettsanlegg | 11 200 | 17 300 | 17 300 | 17 300 |

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 581 | Tilskudd til Den norske kirke (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 111 | 111 | 111 | 111 |
| 590 | Gravplassetaten (KON) | Endring egenandel AFP | -1 783 | -1 783 | -1 783 | -1 783 |
| 590 | Gravplassetaten (KON) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 156 | 156 | 156 | 156 |
| 590 | Gravplassetaten (KON) | Endring pensjon OPF økt sats | 833 | 833 | 833 | 833 |
| **Totalsum** | | | **30 137** | **23 737** | **24 337** | **23 837** |

## Utleie av gategrunn i bydelene – samling av subsidiebehov

I 2027 blir det innført to ordninger som gir varig reduksjon i leieutgifter for næringslivet. Det er felles kommunale retningslinjer for utleie, og innføring av Oslometer. I bydelsrammen etableres det en særskilt tildeling på 16,39 mill. årlig som kompensasjon for varig reduksjon i leieinntekter. Bevilgingen dekkes gjennom omdisponering av midler som er avsatt til formålet på kapitlene 455, 542, samt ufordelte midler på kapittel 308.

## Overføring av statlige næringsrettede midler - Korrigering fra Sak 1

Oslo kommune har som Fylkeskommune oppdragsgiveransvaret for en rekke næringsrettede virkemidler i SIVA og Innovasjon Norge. Midlene forvaltes av kommunen og tildeles SIVA og Innovasjon Norge gjennom egne tilsagnsbrev.

Som følge av signalene gitt i statsbudsjettet vil dette for Oslo kommune utgjøre 18,6 mill. i 2027. Reduksjonen fra Sak1/2027 utgjør 6,014 mill.

## Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

## Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

## Regionalt kulturfond 2027

I Statsbudsjettet er det satt av 7,076 mill. til regionalt kulturfond i Oslo i 2027. Midlene fordeles etter retningslinjer forvaltet av Kulturetaten.

## Bydelsreform - Delprosjekt byarkivet, dokumentasjon og arkiv

Det foreslås 13,4 mill. til et delprosjekt for forberedelse av å ivareta dokumentasjon og arkiv i bydelsreformen.

## Kunstnerisk utsmykking

Kunstordningen for utsmykking av kommunale bygg og uterom innebærer at 0,4 % av kommunens samlede investeringsvolum, unntatt investeringer under MOS selvkost og Oslo Havn KF, går til utsmykking av kommunens bygg og uterom gjennom innkjøp av kunst. Avsetningen er et løpende prosjekt som skal benyttes til både temporære og permanente prosjekt i uterom, skoler, barnehager, sykehjem, osv. Ordningen administreres av Kulturetaten etter fastsatt regelverk. Investerings- og driftsvolum for ordningen i 2027 utgjør 59,2 mill., hvorav 14,8 mill. på drift og 44,4 mill. på investering.

## Oslo som arrangementsby – én dør inn for bylivsaktører

Det foreslås 3 mill. årlig til satsing på Oslo som arrangementsby, med digitale løsninger som gir "én dør inn". Dette vil å styrke koordinering, veiledning og digitale verktøy for å gjøre byliv og arrangementer enklere, grønnere og tryggere. I tillegg vil saksbehandlingen i kommunen effektiviseres.

## Bibliotek Hovinområdet

I tiltaket foreslått i Sak 1 er det pekt på at kostnadsbildet kan være upresist, og årsaker til dette. På bakgrunn av nye beregninger er det behov for en årlig økning på 2,5 mill. fra 2028 .

## Korrigering av sak 1 for driftsmidler til nye idrettsanlegg

Etter en feil i sak 1 foreslås det at det bevilges 11,2 mill i 2027 og 17,3 mill årlig fra 2028 til drift av nye idrettsanlegg på kap. 545.

# Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 502 | 119040 | Kunstnerisk utsmykking | Nybygg | 4 700 | -200 | 1 600 | 20 900 |
| **Sum 502** | | | | **4 700** | **-200** | **1 600** | **20 900** |
| 505 | 127011 | Bibliotek Hovinområdet | Nybygg | 3 150 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 505** | | | | **3 150** | **0** | **0** | **0** |
| 545 | 120013 | Rehabilitering av kunstgressbaner | Nybygg | 62 500 | 0 | 0 | 0 |
| 545 | 125014 | Kampen skoleidrettsplass | Nybygg | 20 700 | 0 | 0 | 0 |
| 545 | 127040 | Midlertidig hall på Mortensrud, Lofsrudveien 6 | Nybygg | 25 000 | 0 | 0 | 0 |
| 545 | 120013 | Rehabilitering av kunstgressbaner | Kompensasjon for merverdiavgift | -10 156 | 0 | 0 | 0 |
| 545 | 125014 | Kampen skoleidrettsplass | Kompensasjon for merverdiavgift | -3 364 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 545** | | | | **94 680** | **0** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **102 530** | **-200** | **1 600** | **20 900** |

## Kunstnerisk utsmykking

Kunstordningen for utsmykking av kommunale bygg og uterom innebærer at 0,4 % av kommunens samlede investeringsvolum, unntatt investeringer under MOS selvkost og Oslo Havn KF, går til utsmykking av kommunens bygg og uterom gjennom innkjøp av kunst. Avsetningen er et løpende prosjekt som skal benyttes til både temporære og permanente prosjekt i uterom, skoler, barnehager, sykehjem, osv. Ordningen administreres av Kulturetaten

etter fastsatt regelverk. Investerings- og driftsvolum for ordningen i 2027 utgjør 59,2 mill., hvorav 14,8 mill. på drift og 44,4 mill. på investering.

### Bibliotek Hovinområdet
I tiltaket foreslått i Sak 1 er det pekt på at kostnadsbildet kan være upresist. Det foreslås en økning på 3,15 mill. i 2027 på bakgrunn av nye beregninger.

### Rehabilitering av kunstgressbaner
På grunn av forsinket fremdrift er det behov for å reperiodisere 62,5 mill. til 2027.

### Kampen skoleidrettsplass
På grunn av prosjektendringen fra friplass til kunstgressbaner er det behov for å reperiodisere 20,7 mill. til 2027.

### Midlertidig hall på Mortensrud, Lofsrudveien 6
Det foreslås å bevilge 25 mill. til etablering av en ny midlertidig idrettshall på Mortensrud.

## ANNET
**Fullmakt til å vedta eierstrategi for Filmregion Oslo og Viken AS**
Oslo kommune, Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner, har vedtatt sammenslåing av Mediefabrikken, Oslo Filmfond AS og Viken filmsenter AS til Filmregion Oslo og Viken AS med virkning fra 1. januar 2027, jf. byrådssak 100/26 *Ny organisering av regionalt virkemiddelapparat innenfor film* vedtatt av bystyret 10.06.2026. Oslo kommune blir deleier i det nye selskapet med 37 % av aksjene, sammen med Akershus (37 %), Buskerud (13 %) og Østfold (13 %).

Som vedlegg til byrådssak 100/26 fulgte utkast til transaksjonsavtale og aksjonæravtale med vedtekter. Gjennom vedtakspunktene ga bystyret bl.a. byrådet fullmakt til å inngå avtalene på vegne av Oslo kommune, herunder å vedta mindre vesentlige endringer i aksjonæravtalen for Viken Filmsenter AS (FOV) og endringer i vedtektene, samt bidra til gjennomføringen av sammenslåingen som forutsatt i avtalene.

Kommuneloven kapittel 26 regulerer kommuners og fylkeskommuners ansvar for eierstyring, og pålegger i § 26-1 at det skal utarbeides en eierskapsmelding med prinsipper for eierstyring, oversikt over selskaper og formål med eierinteressene. For dette selskapet med fire offentlige eiere, skal det i tillegg til eiernes respektive eiermeldinger vedtas en egen eierstrategi, slik det indirekte også fremgår av aksjonæravtalen. Eierstrategien vil bl.a. uttrykke eiernes felles mål, forventninger og overordnede rammer for selskapet.

Bystyret har fullmakt til å vedta eierstrategi for selskaper på vegne av Oslo kommune. Byrådet ber bystyret om fullmakt til å vedta eierstrategien når denne foreligger.

**Forslag til nye takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser**
Forslag nr 12.33 i Sak 1/2027 Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder endres til:
Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,5 % til kr. 2 405 fra 01.01.2027.

Forslag nr 12.34 i Sak 1/2027 Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom endres til:
For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,5 % til kr. 3 608 fra 01.01.2027.

Forslag nr 12.35 i Sak 1/2027 Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole endres til:
Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,5 % til kr. 5 025 per elev fra 01.01.2027. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett. I tillegg gis byrådet fullmakt til å øke prisene for tilbud til voksne elever i Kulturskolen med inntil kr. 2 000 per semester.

## Synliggjøring av kulturskolens budsjett

I henhold til verbalvedtak i bystyret om å synliggjøre Kulturskolens budsjetter (RB/2026), presiseres kulturskolens del av Kulturetatens driftsramme på kap. 502, som i 2027 er beregnet til å være (tall i tusen):

| | |
|---|---|
| Kulturskolens budsjettramme innenfor kap. 502 | 164 610 |

## VM i skiskyting

Byrådet har tidligere bevilget 11 mill. til VM i skiskyting. Kommunen har mottatt søknad fra arrangør om ytterligere støtte til arrangementer i Oslos sentrum i forbindelse med VM. Byrådet ønsker å bidra til en folkefest i forbindelse med VM i skiskyting, men vil diskutere med arrangør størrelsen på støtten og forventninger til støtte fra andre bidragsytere. Byrådet kommer tilbake til bystyret på et senere tidspunkt med de budsjettmessige konsekvensene av dette.

# BYRÅDSLEDERENS KONTOR (BLK)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 115 | Medvirkningsrådene (BLK) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 21 | 21 | 21 | 21 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Endring egenandel AFP | -2 921 | -2 921 | -2 921 | -2 921 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 249 | 1 249 | 1 249 | 1 249 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Endring pensjon OPF økt sats | 3 141 | 3 141 | 3 141 | 3 141 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Koordinering av arbeid med samfunnsfloker knyttet til budsjettarbeid | 2 000 | 2 000 | 2 000 | 2 000 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Medvirkningstjenesten til DIG | -3 400 | -3 400 | -3 400 | -3 400 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Ny bydelsstatistikk | 1 000 | 0 | 0 | 0 |
| 140 | Kommuneadvokaten (BLK) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 91 | 91 | 91 | 91 |
| 150 | Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK) | Endring egenandel AFP | -394 | -394 | -394 | -394 |
| 150 | Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 224 | 224 | 224 | 224 |
| 150 | Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK) | Endring pensjon OPF økt sats | 488 | 488 | 488 | 488 |
| 184 | Beredskapsetaten (BLK) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 62 | 62 | 62 | 62 |
| 184 | Beredskapsetaten (BLK) | Tilfluktsrom | 6 470 | 2 070 | 2 070 | 2 070 |
| 184 | Beredskapsetaten (BLK) | Økt leieinntekt BER - bydelsreformen | 1 800 | 0 | 0 | 0 |
| **Totalsum** | | | **9 831** | **2 631** | **2 631** | **2 631** |

### Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

### Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

### Koordinering av arbeid med samfunnsfloker knyttet til budsjettarbeid

Byrådet foreslår å sette av 2 mill. til koordinering av arbeidet med samfunnsfloker.

### Medvirkningstjenesten til DIG

Medvirkningstjenesten ble etablert etter et pilotprosjekt i 2026 og drives av Digitaliseringsetaten (DIG) på oppdrag fra BLK. Etter etableringen er det hensiktsmessig at bevilgningen på 3,4 mill. overføres permanent til DIG og at de øremerkes.

### Ny bydelsstatistikk

Bydelsreformen med nye bydelsgrenser fra 01.01.2028 krever endringer på samtlige geografiske nivåer og en omlegging av all statistikk. Byrådet foreslår 1 mill. i 2027 som engangskostnad for at SSB etablerer tidsserier.

### Tilfluktsrom

Gitt dagens sikkerhetspolitiske situasjon og nye krav fra statlig hold, er det behov for en mer systematisk og helhetlig tilnærming til arbeidet med tilfluktsrom i kommunens eie, for slik å sikre riktig prioritering av området faglig, operativt og finansielt.

Byrådet har til Sak 1 foreslått investeringsmidler knyttet til tilfluktsrom for økonomiplanperioden. Det er i tillegg behov for driftsmidler til tilfluktsrom. Byrådet ber om 6,47 mill. til drift i 2027 og deretter 2,07 mill. årlig i økonomiplanperioden. Behovet for driftsmidler vil med stor sannsynlighet øke i økonomiplanperioden. BLK vil komme tilbake til dette i kommende budsjettprosesser.

## ANNET

| Kapittel | Kapittelnavn | Øremerkede og overførbare prosjekter | Inntil (Beløp i 1 000) |
|---|---|---|---|
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Utredning av forholdet til KS tariffområde | 3 000 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Utredningsmidler BYU-sektor - effektiviseringsgevinster | 2 000 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | 40823 MOVE21-Temaplan grønn mobilitet | 1 500 |

### Forslag til nye takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser

Forslag nr. 12.42 Betaling for vigsler endres til:

| Betaling for vigsel for innbyggere fra andre kommuner, innen vanlig tid og sted | Betaling for vigsel på lørdager i Oslo rådhus og Heftyevillaen | Betaling for vigsel på lørdager i leide lokaler | Betaling for vigsel etter brudeparets ønske utenfor kommunens vanlige tilbud om tid og sted |
|---|---|---|---|
| 3 299 | 3 618 | 4 738 | 7 286 |

# FINANS (FIN)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 122 | Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 162 | 162 | 162 | 162 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | Endring egenandel AFP | -3 917 | -3 917 | -3 917 | -3 917 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 009 | 1 009 | 1 009 | 1 009 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | Endring pensjon OPF økt sats | 2 777 | 2 777 | 2 777 | 2 777 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | IKT-tilpasninger i administrative fellessystemer som følge av bydelsreformen | 19 500 | 0 | 0 | 0 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | Ny taksering eiendomsskatt | 0 | 3 000 | 0 | 0 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | Endring egenandel AFP | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 1 625 | 1 625 | 1 625 | 1 625 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | Endring pensjon OPF økt sats | 2 282 | 2 282 | 2 282 | 2 282 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | IKT-kostnader som følge av bydelsreformen | 71 650 | 0 | 0 | 0 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | Medvirkningstjenesten fra kap. 120 | 3 400 | 3 400 | 3 400 | 3 400 |
| **Totalsum** | | | **98 490** | **10 340** | **7 340** | **7 340** |

### Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

### Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

### IKT-tilpasninger i administrative fellessystemer som følge av bydelsreformen

Bydelsreformen medfører behov for omfattende tilpasninger i kommunens administrative fellessystemer. Det skal blant annet etableres ny organisasjons-, person-, stillings- og

økonomistruktur for de nye bydelene. Tiltakene er nødvendige for å sikre korrekt lønns- og økonomiforvaltning, budsjettering, arbeidstidsplanlegging og tilgangsstyring, og for at de nye bydelene skal kunne være operative fra 1. januar 2028.

### IKT-kostnader som følge av bydelsreformen

Det er behov for tilpasninger i kommunens digitale løsninger og infrastruktur for å etablere de nye bydelene og avvikle dagens bydelsstruktur. Tiltakene skal bidra til en sikker og stabil overgang til ny organisering.

### Ny taksering eiendomsskatt

I budsjett 2025 ble det bevilget 3 mill. kroner i 2026 og 3 mill. kroner i 2027 til gjennomføring av ny alminnelig taksering. Hoveddelen av arbeidet med ny alminnelig taksering vil bli gjennomført i 2027 og 2028, slik at nye takster kan legges til grunn ved utskriving av eiendomsskatt fra 2028. Midlene periodiseres i samsvar med planlagt gjennomføring.

### Medvirkningstjenesten fra kap. 120

Medvirkningstjenesten ble etablert etter et pilotprosjekt i 2026 og drives av Digitaliseringsetaten (DIG) på oppdrag fra BLK. Etter etableringen er det hensiktsmessig at bevilgningen på 3,4 mill. overføres permanent til DIG og at de øremerkes.

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

### Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 128 | 127034 | Sentralisert livssyklusforvaltning av PC-er i bydelene | Nybygg | 24 125 | 29 625 | 11 125 | 8 875 |
| 128 | 127034 | Sentralisert livssyklusforvaltning av PC-er i bydelene | Kompensasjon for merverdiavgift | -4 825 | -5 925 | -2 225 | -1 775 |
| **Sum 128** | | | | **19 300** | **23 700** | **8 900** | **7 100** |
| **Totalsum** | | | | **19 300** | **23 700** | **8 900** | **7 100** |

### Sentralisert livssyklusforvaltning av PC-er i bydelene

Det foreslås å etablere en felles modell for sentralisert livssyklusforvaltning av PC-er i bydelene. Investeringen skal finansiere PC-er som Digitaliseringsetaten (DIG) kjøper inn og leier ut til bydelene, og legge til rette for bedre utnyttelse, lengre brukstid, økt ombruk og sikrere håndtering av kommunens IKT-utstyr.

# ANNET

| Kapittel | Kapittelnavn | Øremerkede og overførbare prosjekter | Inntil (Beløp i 1 000) |
|---|---|---|---|
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) | Ny taksering av eiendomsskatt | 6 000 |

# BYSTYRETS VIRKSOMHETER (BYS)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | Endring egenandel AFP | -534 | -534 | -534 | -534 |
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 328 | 328 | 328 | 328 |
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | Endring pensjon OPF økt sats | 410 | 410 | 410 | 410 |
| 109 | Kontrollutvalget (BYS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 12 | 12 | 12 | 12 |
| 110 | Kommunerevisjonen (BYS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 106 | 106 | 106 | 106 |
| 111 | Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS) | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 55 | 55 | 55 | 55 |
| 113 | Barnehage-, skole - og lærlingombud | Endring lønns- og prisomregning til 2027-nivå | 19 | 19 | 19 | 19 |
| 113 | Barnehage-, skole - og lærlingombud | Korrigering mellom arter | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Totalsum** | | | **396** | **396** | **396** | **396** |

### Endring egenandel AFP

Endring ramme egenandeler for tidligpensjon.

### Endring pensjon OPF økt sats

Økt pensjonskostnadssats til 18,6 %.

### Korrigering mellom arter

Teknisk korrigering fra drift til lønn for å samsvare med faktisk bruk.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 100 | 127039 | Samlokalisering av Bystyrets sekretariat | Nybygg | 58 875 | 0 | 0 | 0 |
| 100 | 127039 | Samlokalisering av Bystyrets sekretariat | Kompensasjon for merverdiavgift | -11 775 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 100** | | | | **47 100** | **0** | **0** | **0** |
| **Totalsum** | | | | **47 100** | **0** | **0** | **0** |

### Samlokalisering av Bystyrets sekretariat

Det settes av midler til ombygging av 1U vestre tårn i Rådhuset. Arbeidet må gjennomføres med vernehensyn og ivaretakelse av arkitektonisk uttrykk. Byantikvaren har gitt føringer på at originale dører og rådhuslamper bør restaureres og gjenbrukes sammen med eventuelt andre originale detaljer.

Byrådet viser til at Forretningsutvalget, på vegne av bystyret, har bedt byrådet legge inn midler til tiltaket. Byrådet er ikke enig i denne prioriteringen, men foreslår likevel et budsjett i tråd med Forretningsutvalgets innstilling. Byrådet vil anbefale bystyret å revurdere denne investeringen ifm. budsjettbehandlingen.

# AVSETNINGSKAPITLER (FIN)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 124 | Forsikringer (FIN) | Økning avsetning forsikringer | 2 503 | 2 503 | 2 503 | 2 503 |
| 192 | Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN) | Avsetning - drift av 3 nye sykehjem | -26 000 | 0 | 0 | 0 |
| 192 | Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN) | Avsetning - tilskudd til flytende sjøbad (Oslo badstuforening) | 3 000 | 0 | 0 | 0 |
| 192 | Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN) | Avsetning for IKT kostnader bydelsreformen (HLS-, KON-, FIN-sektor) | -150 000 | 0 | 0 | 0 |
| 192 | Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN) | Avsetning innlemming av øremerkede statlige tilskudd | -26 069 | -26 069 | -26 069 | -26 069 |
| 192 | Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN) | Sentral husleieavsetning sykehjem | 0 | 0 | 0 | 50 000 |
| 193 | Avsetning pensjon (FIN) | Endring avsetning pensjon | -25 173 | -25 173 | -25 173 | -25 173 |
| **Totalsum** | | | **-221 739** | **-48 739** | **-48 739** | **1 261** |

### Økning avsetning forsikringer

Det foreslås å øke rammen for avsetning til forsikringer med 2,5 mill. årlig.

### Avsetning - drift av 3 nye sykehjem

I Sak 1/2027 ble det satt av 26 mill. i 2027, økende til 114 mill. i 2030, til drift av 3 nye private sykehjem. På grunn av noe forsinkelser er det ikke behov for de 26 mill. som ble avsatt for 2027 og midlene foreslås derfor inndratt.

### Avsetning – tilskudd til flytende sjøbad (Oslo badstuforening)

Det foreslås en sentral avsetning på 3 mill. i 2027. Midlene vil bli flyttet når det er avklart hvilken virksomhet i kommunen som skal administrere ordningen. Det forutsettes at midler gis i tråd med reglene om offentlige anskaffelser og offentlig støtte.

### Avsetning for IKT-kostnader bydelsreformen (HLS-, KON-, FIN-sektor)

I Sak 1/2027 ble det avsatt 150 mill. sentralt på kap. 192 til IKT-kostnader i forbindelse Med

bydelsreformen. I Tilleggsinnstillingen foreslås midlene fordelt til Digitaliseringsetaten, Helseetaten og Økonomi- og forvaltningsetaten.

### Avsetning innlemming av øremerkede statlige tilskudd

En andel av tidligere statlige øremerkede midler er innlemmet i kommunens rammetilskudd fra staten. Ca. 26 mill. av midlene ble ikke fordelt i Sak1/2027 men ble midlertid avsatt på kap. 192. I Tilleggsinnstillingen foreslås avsetningen oppløst og fordelt til virksomhetene.

### Sentral husleieavsetning sykehjem

Det foreslås en avsetning på 50 mill. i 2030. Avsetningen må ses i sammenheng at byrådet foreslår å sette i gang utbygging på felt 10 på Mortensrud hvor det bl.a. skal bygges nytt sykehjem.

### Endring avsetning pensjon

Det foreslås en årlig netto reduksjon av pensjonsavsetningen på kap. 193 med 25,2 mill. Midlene fordeles til virksomheter med mer enn 50 ansatte og skal dekke endringer i egenandeler for tidligpensjon AFP 62-64 år og endring i pensjonskostnadssatsen. Det vises til egen omtale av disse endringene i pensjon i kapitelet

# FINANSPOSTER (FIN)

## ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

### Endring drift fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 840 | Rammetilskudd fra staten (FIN) | Rammetilskudd | -241 200 | -186 200 | -186 200 | -186 200 |
| 845 | Øvrige generelle statstilskudd (FIN) | Andre generelle driftsinntekter | 3 700 | 2 100 | 2 200 | 13 400 |
| 850 | Generelle statstilskudd vedr. flyktn. Mv. (SET) | Andre generelle driftsinntekter | 29 608 | 81 640 | 120 989 | 136 763 |
| 898 | Overføringer fra KF mv. (FIN) | OBF - Redusert overføringskrav - bortfall av husleieinntekter | 7 965 | 7 965 | 7 965 | 7 965 |
| 898 | Overføringer fra KF mv. (FIN) | OBF Økt overføringskrav - frigivelse av div. usikkerhetsavsetninger | -8 300 | -8 300 | -8 300 | -8 300 |
| 900 | Renter (FIN) | Konserninterne renteutgifter | -16 516 | 20 068 | -1 553 | -5 438 |
| 910 | Lån (FIN) | Konserninterne avdrag på lån | -17 121 | 21 148 | -1 501 | -3 922 |
| 950 | Bundne driftsfond (FIN) | Avsetning til bundne driftsfond | -48 211 | -40 853 | -45 277 | -46 909 |
| 950 | Bundne driftsfond (FIN) | Bruk av bundne driftsfond | -119 | -119 | -119 | -119 |

| Kapittel | Kapittel (T) | Tiltak | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 980 | Overføring mellom drift og investering (FIN) | Overføring til investering - fond | 10 000 | 0 | 0 | 0 |
| 980 | Overføring mellom drift og investering (FIN) | Overføring til investering - generell | 152 484 | 67 850 | 108 407 | 44 905 |
| **Totalsum** | | | **-127 710** | **-34 701** | **-3 389** | **-47 855** |

## Rammetilskudd

Rammetilskudd fra staten foreslås økt med 241,2 mill. i 2027 og økt med 186,2 mill. i 2028 og utover i økonomiplanperioden. Det vises til nærmere omtale i kapitlet om frie inntekter.

## Andre generelle driftsinntekter

Kap. 845 Øvrige generelle statstilskudd

Det foreslås å redusere inntekter fra den statlige rentekompensasjonsordningen for investeringer i skoler, sykehjem etc. med 3,7 mill. i 2027, 2,1 mill. i 2028, 2,2 mill. i 2029 og 13,4 mill. i 2030. Årsaken er at flere prosjekter når sluttdato for rentekompensasjon.

Kap. 850 Integreringstilskudd for flyktninger

Andre generelle statstilskudd reduseres med 29,6 mill. i 2027 og ytterligere reduksjon utover i økonomiplanperioden. Dette skyldes at Oslo kommune anmodes om å bosette færre flyktninger enn lagt til grunn i Sak 1/2027.

## OBF - Redusert overføringskrav - bortfall av husleieinntekter

Bortfall av husleieinntekter OBF

Overføringskravet til Oslobygg foreslås redusert med 7,965 mill. årlig i økonomiplanperioden for å kompensere foretaket for bortfall av husleieinntekter knyttet til Lambertseter skole.

## OBF Økt overføringskrav - frigivelse av div. usikkerhetsavsetninger

Oslobygg KF har i 2026 bedt om frigivelse av usikkerhetsavsetning med totalt 160,1 mill. Dette gjelder Klemetsrud skole (12,2 mill.), Sophies Minde barnehage og bydelshus (32,0 mill.), Refstad skole (83,2 mill.) og Ellingsrud skole (32,7 mill.). Frigivelse av usikkerhetsavsetningen er gjennomført ved å gi et tilskudd fra bykassa til foretaket på 160,1 mill. Dette innebærer at foretaket ikke vil ha behov for å finansiere de økte prosjektrammene ved låneopptak, men at det i stedet innarbeides et økt årlig overføringskrav fra foretaket til bykassa på 8,3 mill. fom. 2027.

## Konserninterne renteutgifter

Det foreslås en reduksjon i netto renter i 2027 med 16,5 mill. I 2028 foreslås det en økning med i 20,1 mill. og mindre endringer i 2029 og 2030. Årsaken til endringene er bl.a. endret periodisering av investeringer.

## Konserninterne avdrag på lån

Det foreslås å redusere avdrag på lån med 17,1 mill. i 2027. I 2028 foreslås det en økning på 21,1 mill. og mindre endringer i 2029 og 2030. Årsaken til endringene er bl.a. endret periodisering av investeringer.

## Avsetning til bundne driftsfond

*Selvkostfond Renovasjon*

Det foreslås redusert avsetning til selvkostfondet for renovasjon med 48,2 mill. i 2027 og en reduksjon på mellom 40,8 mill. og 46,9 mill. i 2028-2030.

*Klima- og energifondet*

Det foreslås å øke bruken av klima- og energifondet med 0,119 mill. årlig. Midlene skal dekke økte utgifter på kap 770 Tilskudd til klima- og energitiltak under MOS-sektor.

## Overføring mellom drift og investering

*Overføring til investering – fond*

Det foreslås overført 10 mill. fra utviklings- og kompetansefondet til investeringsbudsjettet i 2027 for å delfinansiere prosjektet ny elektronisk pasientjournal.

*Overføring til investering - generell*

Det foreslås å øke overføring fra drift til investering med 152,4 mill. i 2027, og mellom 44,9 mill. og 108,4 mill. i 2028 til 2030.

# ENDRING INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

## Endring investering fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen

*Beløp i 1000 kr*

| Kapittelnr. | Prosjektnr. | Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 926 | 124051 | Videreutlån - Førstegangsetablererordningen | Videreutlån | 200 000 | 0 | 0 | 0 |
| 926 | 124051 | Videreutlån - Førstegangsetablererordningen | Bruk av lån til videreutlån | -200 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 926** | | | | **0** | **0** | **0** | **0** |
| 959 | 117006 | Byutvikling | Avsetninger til bundet investeringsfond - grunneierbidrag | 0 | -16 750 | -8 375 | 0 |
| 959 | 121020 | BYM - Byutviklingsprosjekter | Bruk av bundet investeringsfond - grunneierbidrag | 0 | 0 | 15 400 | -7 027 |
| **Sum 959** | | | | **0** | **-16 750** | **7 025** | **-7 027** |
| 910 | | | Bruk av konserninterne lån | -771 688 | 438 856 | 37 863 | -397 445 |
| **Sum 910** | | | | **-771 688** | **438 856** | **37 863** | **-397 445** |
| 980 | | | Overføring fra drift, Bystyret | -152 484 | -67 850 | -108 407 | -44 905 |
| 980 | 127031 | Elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten | Overføring fra drift, Innovasjon- og kompetansefondet | -10 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Sum 980** | | | | **-162 484** | **-67 850** | **-108 407** | **-44 905** |

| Kapittelnr. Prosjektnr. Prosjekt | Art | Øk.plan 2027 | Øk.plan 2028 | Øk.plan 2029 | Øk.plan 2030 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Totalsum** | | **-934 172** | **354 256** | **-63 519** | **-449 377** |

Kap 926 Videreutlån
Sammenlignet med Sak 1/ 2027 foreslås samlet ramme for videreutlån av midler fra Husbanken økt med 200 mill. i til 2 250 mill. i 2027. Økningen på 200 mill. gjelder førstegangsetablererordningen. Økningen finansieres med et tilsvarende økt lån fra Husbanken.

Kap 959 Bundet investeringsfond
Avsetning til bundet investeringsfond foreslås redusert med 16,7 mill. i 2028 og med 8,4 mill. i 2029. Bruk av bundet investeringsfond foreslås redusert med 15,4 mill. i 2029 og økt med 7 mill. i 2030. Fonder gjelder grunneierbidrag til byutviklingsprosjekter i regi av Bymiljøetaten.

Kap 910 Bruk av lån
Bykassens bruk av lån fra lånefondet til investeringer foreslås økt med 771,7 mill. i 2027, redusert med 438,8 mill. og med 37,8 mill. i 2028 og 2029 og økt med 397,4 mill. i 2030.

Kap. 980 Overføring mellom drift og investering
*Overføring til investering – fond*
Det foreslås overført 10 mill. fra utviklings- og kompetansefondet til investeringsbudsjettet i 2027 for å delfinansiere prosjektet ny elektronisk pasientjournal.

*Overføring til investering - generell*
Det foreslås å øke overføring fra drift til investering med 152,4 mill. i 2027, og mellom 44,9 mill. og 108,4 mill. i 2028 til 2030.

# ENDRINGER I ØKONOMIREGLEMENTET

Byrådet har i Sak 1 foreslått at kapittel 185 Forskjellige utbedringstiltak avvikles. Under punkt 2.2 Justering av vedtatt investeringsbudsjett foreslås det derfor at punkt j) "Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 185 Forskjellige utbedringstiltak i tråd med de spesifikasjoner og formålsbeskrivelser bystyret knytter til bevilgningen" oppheves som følge av avviklingen.

# INNSTILLING TIL VEDTAK TILLEGGSINNSTILLINGEN B2027

## 1. Endring i lånevedtak

Pkt. 3a i Sak 1/2027 erstattes med:

Bykassens bruk av lån i 2027 fastsettes til 9 595,8 mill.

Lånebeløpet fordeler seg på følgende elementer:

- Lån i lånefondet med 7 345,8 mill. (budsjettkapittel 910)
- Lån i Husbanken til videreutlånsordningen med 2 250 mill. (budsjettkapittel 926)

Gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer i bykassen. For investeringer i VAR-sektor kan gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid være inntil 40 år med jevne årlige avsetninger/avdrag.

Pkt. 3b i Sak 1/2027 erstattes med:

Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:

- Oslobygg KF 4 333,5 mill.
- Boligbygg Oslo KF 602,0 mill.

Pkt. 3c i Sak 1/2027 erstattes med:

Innlån til lånefondet (budsjettkapittel 080), 17 469,4 mill., til nye låneopptak med 12 281,3 mill. og til refinansiering av eldre lån med 5 188,1 mill.

## 2. Tallbudsjett for bykassen

### 2.1 Driftsbudsjettet

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 001 | Bydel Gamle Oslo | utgift | økes med | 11 779 000 | til kr | 2 685 624 000 |
| 002 | Bydel Grünerløkka | utgift | økes med | 9 546 000 | til kr | 2 382 971 000 |
| 003 | Bydel Sagene | utgift | økes med | 8 546 000 | til kr | 1 888 681 000 |
| 004 | Bydel St. Hanshaugen | utgift | økes med | 9 184 000 | til kr | 1 304 659 000 |
| 005 | Bydel Frogner | utgift | økes med | 11 977 000 | til kr | 2 077 827 000 |
| 006 | Bydel Ullern | utgift | økes med | 5 282 000 | til kr | 1 509 634 000 |
| 007 | Bydel Vestre Aker | utgift | økes med | 7 546 000 | til kr | 1 968 210 000 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 008 | Bydel Nordre Aker | utgift | økes med | 7 130 000 | til kr | 2 079 119 000 |
| 009 | Bydel Bjerke | utgift | økes med | 6 470 000 | til kr | 1 744 003 000 |
| 010 | Bydel Grorud | utgift | økes med | 5 351 000 | til kr | 1 672 927 000 |
| 011 | Bydel Stovner | utgift | økes med | 7 672 000 | til kr | 2 186 864 000 |
| 012 | Bydel Alna | utgift | økes med | 9 010 000 | til kr | 2 782 853 000 |
| 013 | Bydel Østensjø | utgift | økes med | 9 293 000 | til kr | 2 519 989 000 |
| 014 | Bydel Nordstrand | utgift | økes med | 8 533 000 | til kr | 2 291 754 000 |
| 015 | Bydel Søndre Nordstrand | utgift | økes med | 7 221 000 | til kr | 2 216 112 000 |
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | utgift | økes med | 212 000 | til kr | 181 136 000 |
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | inntekt | økes med | 8 000 | til kr | 4 686 000 |
| 109 | Kontrollutvalget (BYS) | utgift | økes med | 12 000 | til kr | 5 515 000 |
| 110 | Kommunerevisjonen (BYS) | utgift | økes med | 152 000 | til kr | 78 636 000 |
| 110 | Kommunerevisjonen (BYS) | inntekt | økes med | 46 000 | til kr | 24 410 000 |
| 111 | Helse-, sosial- og eldreombudet | utgift | økes med | 58 000 | til kr | 31 017 000 |
| 111 | Helse-, sosial- og eldreombudet | inntekt | økes med | 3 000 | til kr | 10 734 000 |
| 113 | Barnehage-, skole - og lærlingombud | utgift | økes med | 19 000 | til kr | 9 011 000 |
| 115 | Medvirkningsrådene (BLK) | utgift | økes med | 21 000 | til kr | 10 984 000 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | utgift | økes med | 1 113 000 | til kr | 689 421 000 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | inntekt | økes med | 44 000 | til kr | 22 874 000 |
| 122 | Div. virksomheter og prosj. under FIN | utgift | økes med | 165 000 | til kr | 86 484 000 |
| 122 | Div. virksomheter og prosj. under FIN | inntekt | økes med | 3 000 | til kr | 1 956 000 |
| 124 | Forsikringer (FIN) | utgift | økes med | 2 503 000 | til kr | 197 306 000 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | utgift | økes med | 19 826 000 | til kr | 866 251 000 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | inntekt | økes med | 457 000 | til kr | 238 985 000 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | utgift | økes med | 79 751 000 | til kr | 1 361 614 000 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | inntekt | økes med | 792 000 | til kr | 414 222 000 |
| 140 | Kommuneadvokaten (BLK) | utgift | økes med | 116 000 | til kr | 60 235 000 |
| 140 | Kommuneadvokaten (BLK) | inntekt | økes med | 25 000 | til kr | 13 107 000 |
| 150 | Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK) | utgift | økes med | 380 000 | til kr | 152 676 000 |
| 150 | Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK) | inntekt | økes med | 62 000 | til kr | 32 151 000 |
| 184 | Beredskapsetaten (BLK) | utgift | økes med | 11 232 000 | til kr | 52 529 000 |
| 184 | Beredskapsetaten (BLK) | inntekt | økes med | 2 900 000 | til kr | 4 700 000 |
| 192 | Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter | utgift | reduseres med | 199 069 000 | til kr | 388 200 000 |
| 193 | Avsetning pensjon (FIN) | utgift | reduseres med | 25 173 000 | til kr | -4 398 000 |
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | utgift | økes med | 42 862 000 | til kr | 547 945 000 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | inntekt | økes med | 109 000 | til kr | 56 989 000 |
| 203 | Pedagogisk-psykologisk tjeneste | utgift | økes med | 875 000 | til kr | 298 665 000 |
| 203 | Pedagogisk-psykologisk tjeneste | inntekt | økes med | 39 000 | til kr | 19 625 000 |
| 208 | Avsetning husleier skoler (UTD) | utgift | reduseres med | 6 050 000 | til kr | 56 886 000 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | utgift | økes med | 73 673 000 | til kr | 14 391 345 000 |
| 210 | Grunnskolen (UTD) | inntekt | økes med | 1 643 000 | til kr | 859 574 000 |
| 211 | Aktivitetsskolen | utgift | økes med | 4 167 000 | til kr | 1 045 374 000 |
| 211 | Aktivitetsskolen | inntekt | økes med | 275 000 | til kr | 143 282 000 |
| 230 | Videregående skoler (UTD) | utgift | økes med | 19 387 000 | til kr | 5 143 698 000 |
| 230 | Videregående skoler (UTD) | inntekt | økes med | 494 000 | til kr | 257 453 000 |
| 231 | Fagopplæring (UTD) | utgift | økes med | 772 000 | til kr | 426 344 000 |
| 231 | Fagopplæring (UTD) | inntekt | økes med | 244 000 | til kr | 127 219 000 |
| 250 | Fagskoleopplæring (UTD) | utgift | økes med | 231 000 | til kr | 120 507 000 |
| 250 | Fagskoleopplæring (UTD) | inntekt | økes med | 231 000 | til kr | 103 895 000 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | utgift | økes med | 7 230 000 | til kr | 3 845 080 000 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | inntekt | reduseres med | 7 690 000 | til kr | 311 250 000 |
| 294 | Voksenopplæring (UTD) | utgift | økes med | 6 517 000 | til kr | 1 027 003 000 |
| 294 | Voksenopplæring (UTD) | inntekt | økes med | 887 000 | til kr | 464 352 000 |
| 302 | Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger | utgift | reduseres med | 86 625 000 | til kr | 59 920 000 |
| 305 | Bydelene - etablering av nye barnehager | utgift | økes med | 8 109 000 | til kr | 121 955 000 |
| 306 | Bydelene - diverse barnehagetiltak | utgift | økes med | 24 000 | til kr | 92 556 000 |
| 307 | Bydelene - avsetning sosiale tjenester | utgift | reduseres med | 3 471 000 | til kr | 126 392 000 |
| 308 | Bydelene - avsetning helse (HLS) | utgift | økes med | 6 227 000 | til kr | 86 752 000 |
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | utgift | reduseres med | 1 468 000 | til kr | 7 107 359 000 |
| 313 | Sykehjemsetaten (HLS) | inntekt | økes med | 3 008 000 | til kr | 5 239 957 000 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | utgift | økes med | 60 165 000 | til kr | 1 895 610 000 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | inntekt | økes med | 821 000 | til kr | 429 756 000 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | utgift | økes med | 8 739 000 | til kr | 1 849 249 000 |
| 315 | Velferdsetaten (SET) | inntekt | økes med | 1 674 000 | til kr | 875 746 000 |
| 316 | Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS) | utgift | økes med | 61 000 | til kr | 31 673 000 |
| 316 | Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS) | inntekt | økes med | 51 000 | til kr | 26 836 000 |
| 317 | Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS) | utgift | økes med | 34 493 000 | til kr | 814 044 000 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 317 | Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS) | inntekt | økes med | 64 000 | til kr | 32 890 000 |
| 319 | Tilskuddsordninger sosiale tjenester og fritidskort | utgift | økes med | 116 382 000 | til kr | 318 974 000 |
| 328 | Avsetning husleier sykehjem mv (HLS) | utgift | reduseres med | 5 500 000 | til kr | 0 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | utgift | økes med | 14 518 000 | til kr | 1 067 433 000 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | inntekt | økes med | 1 212 000 | til kr | 611 552 000 |
| 362 | Kriminalitetsforebygging blant ungdom | utgift | økes med | 14 000 | til kr | 7 161 000 |
| 371 | Byomf. - sosiale tjenester (SET) | utgift | reduseres med | 122 165 000 | til kr | 75 269 000 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | utgift | økes med | 9 415 000 | til kr | 131 702 000 |
| 374 | Prosjekteringsmidler helse (HLS) | utgift | økes med | 4 000 | til kr | 11 305 000 |
| 375 | Prosjekteringsmidler sosiale tjenester | utgift | økes med | 4 000 | til kr | 2 119 000 |
| 384 | Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune | utgift | økes med | 101 000 | til kr | 52 709 000 |
| 384 | Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune ( | inntekt | økes med | 6 000 | til kr | 2 533 000 |
| 400 | Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) | Utgift | økes med | 6 984 000 | til kr | 399 194 000 |
| 400 | Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) | inntekt | økes med | 539 000 | til kr | 286 024 000 |
| 405 | Filipstad infrastruktur (BYU) | utgift | økes med | 28 000 | til kr | 14 549 000 |
| 417 | Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET) | utgift | økes med | 106 000 | til kr | 56 134 000 |
| 428 | Bostøtte og boligtilskudd (SET) | utgift | økes med | 1 723 000 | til kr | 934 481 000 |
| 428 | Bostøtte og boligtilskudd (SET) | inntekt | økes med | 445 000 | til kr | 232 966 000 |
| 455 | Næringsutvikling (KON) | utgift | reduseres med | 5 841 000 | til kr | 76 677 000 |
| 456 | Overføring av statlige næringsrettede midler (KON) | utgift | reduseres med | 6 014 000 | til kr | 18 600 000 |
| 456 | Overføring av statlige næringsrettede midler (KON) | inntekt | reduseres med | 6 014 000 | til kr | 18 600 000 |
| 459 | Næringsetaten (KON) | utgift | økes med | 244 000 | til kr | 79 131 000 |
| 459 | Næringsetaten (KON) | inntekt | økes med | 76 000 | til kr | 39 863 000 |
| 500 | Kulturtilskudd m.m. (KON) | utgift | økes med | 7 829 000 | til kr | 412 754 000 |
| 500 | Kulturtilskudd m.m. (KON) | inntekt | økes med | 7 091 000 | til kr | 14 994 000 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | utgift | økes med | 18 929 000 | til kr | 600 076 000 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | inntekt | økes med | 253 000 | til kr | 132 481 000 |
| 504 | Munchmuseet (KON) | utgift | økes med | 2 018 000 | til kr | 519 625 000 |
| 504 | Munchmuseet (KON) | inntekt | økes med | 344 000 | til kr | 179 749 000 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | utgift | økes med | 1 302 000 | til kr | 589 874 000 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | inntekt | økes med | 76 000 | til kr | 39 831 000 |
| 520 | Byantikvaren (BYU) | utgift | økes med | 91 000 | til kr | 47 593 000 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 520 | Byantikvaren (BYU) | inntekt | økes med | 4 000 | til kr | 2 605 000 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | utgift | reduseres med | 6 063 000 | til kr | 2 142 843 000 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | inntekt | reduseres med | 7 513 000 | til kr | 806 921 000 |
| 543 | Bymiljøetaten - parkering (MOS) | utgift | økes med | 702 000 | til kr | 367 870 000 |
| 543 | Bymiljøetaten - parkering (MOS) | inntekt | økes med | 788 000 | til kr | 757 585 000 |
| 545 | Idrett (KON) | utgift | økes med | 14 469 000 | til kr | 1 505 257 000 |
| 545 | Idrett (KON) | inntekt | økes med | 290 000 | til kr | 147 050 000 |
| 581 | Tilskudd til Den norske kirke (KON) | utgift | økes med | 111 000 | til kr | 193 281 000 |
| 590 | Gravplassetaten (KON) | utgift | reduseres med | 583 000 | til kr | 187 628 000 |
| 590 | Gravplassetaten (KON) | inntekt | økes med | 211 000 | til kr | 111 251 000 |
| 609 | Plan- og bygningsetaten (BYU) | utgift | økes med | 1 989 000 | til kr | 753 483 000 |
| 609 | Plan- og bygningsetaten (BYU) | inntekt | økes med | 389 000 | til kr | 338 415 000 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | utgift | økes med | 3 323 000 | til kr | 1 558 880 000 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) | inntekt | økes med | 153 534 000 | til kr | 5 046 113 000 |
| 647 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS) | utgift | økes med | 189 000 | til kr | 93 106 000 |
| 647 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS) | inntekt | økes med | 261 000 | til kr | 134 795 000 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | utgift | økes med | 1 584 000 | til kr | 1 295 125 000 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | inntekt | reduseres med | 19 724 000 | til kr | 1 563 655 000 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | utgift | økes med | 20 017 000 | til kr | 812 613 000 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | inntekt | økes med | 332 000 | til kr | 173 083 000 |
| 651 | Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS) | utgift | økes med | 23 000 | til kr | 34 061 000 |
| 651 | Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS) | inntekt | økes med | 10 000 | til kr | 37 236 000 |
| 711 | Kjøp av transporttjenester (MOS) | utgift | økes med | -1 804 000 | til kr | 4 544 155 000 |
| 752 | Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS) | utgift | økes med | 10 000 | til kr | 4 651 000 |
| 770 | Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS) | utgift | økes med | 135 000 | til kr | 111 113 000 |
| 770 | Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS) | inntekt | økes med | 16 000 | til kr | 8 815 000 |
| 771 | Klimaetaten (MOS) | utgift | økes med | 490 000 | til kr | 69 350 000 |
| 771 | Klimaetaten (MOS) | inntekt | økes med | 14 000 | til kr | 7 022 000 |
| 840 | Rammetilskudd fra staten (FIN) | inntekt | økes med | 241 200 000 | til kr | 19 349 527 000 |
| 845 | Øvrige generelle statstilskudd (FIN) | inntekt | reduseres med | 3 700 000 | til kr | 61 030 000 |
| 850 | Generelle statstilskudd vedr. flyktn. Mv. | inntekt | reduseres med | 29 608 000 | til kr | 763 993 000 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 898 | Overføringer fra KF mv. (FIN) | inntekt | økes med | 335 000 | til kr | 1 623 537 000 |
| 900 | Renter (FIN) | utgift | reduseres med | 16 516 000 | til kr | 1 820 316 000 |
| 910 | Lån (FIN) | utgift | reduseres med | 17 121 000 | til kr | 2 190 800 000 |
| 950 | Bundne driftsfond (FIN) | utgift | reduseres med | 48 211 000 | til kr | 295 283 000 |
| 950 | Bundne driftsfond (FIN) | inntekt | økes med | 119 000 | til kr | 314 593 000 |
| 980 | Overføring mellom drift og investering | utgift | økes med | 162 484 000 | til kr | 775 000 000 |

## 2.2 Øremerkede overførbare

På følgende kapitler gjøres prosjekter i driftsbudsjettet øremerket og overførbare:

| Kapittel nr. | Kapittelnavn | Øremerkede og overførbare prosjekter | Inntil (beløp i tusen) |
|---|---|---|---|
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | Utredning av forholdet til KS tariffområde | 3 000 |
| 120 | Byråd/byrådsavdelingene (BLK) | 40823 MOVE21-Temaplan grønn mobilitet | 1 500 |
| 127 | Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) | Taksering eiendomsskatt | 3 000 |
| 210 | Grunnskole (UTD) | Tilskudd skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme | 2 900 |
| 210 | Grunnskole (UTD) | Sommeraktiviteter for ungdom | 1 500 |
| 270 | Barnehagemyndigheten (UTD) | Økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager | 13 000 |
| 314 | Helseetaten | Modernisering av fagsystem ved legevakten | 41 760 |
| 315 | Velferdsetaten | Eiendomsstrategi - tidligfaseutgifter (VEL) | 2 000 |

## 2.3 Øremerkede ikke overførbare midler:

| Kapittel nr. | Kapittelnavn | Øremerkede ikke overførbare prosjekter | Inntil (beløp i tusen) |
|---|---|---|---|
| A01 | Bydelene | Voldskoordinatorer - nye stillinger i bydelene | 5 000 |
| 319 | Tilskuddsordninger sosiale tjenester og fritidskort | Fritidskortet | 116 000 |
| 315 | Velferdsetaten | Styrket rettsikkerhet og raskere klagesaksbehandling vanskeligstilte (VEL) | 1 500 |

## 2.4 Investeringsbudsjettet

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | utgift | økes med | 58 875 000 | til kr | 58 875 000 |
| 100 | Bystyret m.v. (BYS) | inntekt | økes med | 11 775 000 | til kr | 11 775 000 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | utgift | økes med | 24 125 000 | til kr | 352 035 000 |
| 128 | Digitaliseringsetaten (FIN) | inntekt | økes med | 4 825 000 | til kr | 55 807 000 |
| 179 | Oslobygg KF - overføring (BYU) | utgift | økes med | 226 489 000 | til kr | 278 339 000 |
| 200 | Utdanningsetaten (UTD) | utgift | reduseres med | 88 200 000 | til kr | 174 600 000 |
| 307 | Bydelene - avsetning sosiale tjenester | utgift | økes med | 135 000 000 | til kr | 174 197 000 |
| 308 | Bydelene - avsetning helse (HLS) | utgift | reduseres med | 19 812 000 | til kr | 28 688 000 |
| 308 | Bydelene - avsetning helse (HLS) | inntekt | reduseres med | 3 962 000 | til kr | 1 738 000 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | utgift | økes med | 99 650 000 | til kr | 155 250 000 |
| 314 | Helseetaten (HLS) | inntekt | økes med | 7 100 000 | til kr | 18 220 000 |
| 360 | Barne- og familieetaten (SET) | utgift | økes med | 1 000 000 | til kr | 11 000 000 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | utgift | reduseres med | 14 500 000 | til kr | 27 300 000 |
| 372 | Byomf. - avsetn. Helse | inntekt | reduseres med | 2 900 000 | til kr | 5 460 000 |
| 374 | Prosjekteringsmidler helse (HLS) | utgift | reduseres med | 57 714 000 | til kr | 0 |
| 375 | Prosjekteringsmidler sosiale tjenester | utgift | reduseres med | 9 375 000 | til kr | 0 |
| 502 | Kulturetaten (KON) | utgift | økes med | 4 700 000 | til kr | 75 900 000 |
| 505 | Deichman bibliotek (KON) | utgift | økes med | 3 150 000 | til kr | 24 150 000 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | utgift | økes med | 85 200 000 | til kr | 770 470 000 |
| 542 | Bymiljøetaten (MOS) | inntekt | økes med | 13 758 000 | til kr | 484 658 000 |
| 545 | Idrett (KON) | utgift | økes med | 108 200 000 | til kr | 397 700 000 |
| 545 | Idrett (KON) | inntekt | økes med | 13 520 000 | til kr | 68 083 000 |
| 620 | Vann- og avløpsetaten - selvkost | utgift | økes med | 424 800 000 | til kr | 4 649 728 000 |
| 648 | Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) | utgift | reduseres med | 20 000 000 | til kr | 236 000 000 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | utgift | økes med | 2 000 000 | til kr | 43 500 000 |
| 650 | Brann- og redningsetaten (MOS) | inntekt | økes med | 300 000 | til kr | 9 255 000 |
| 711 | Kjøp av transporttjenester (MOS) | utgift | økes med | 15 000 000 | til kr | 65 000 000 |
| 761 | Grønn mobilitet (MOS) | utgift | økes med | 11 000 000 | til kr | 794 403 000 |
| 761 | Grønn mobilitet (MOS) | inntekt | økes med | 11 000 000 | til kr | 256 402 000 |
| 910 | Lån (FIN) | inntekt | økes med | 771 688 000 | til kr | 7 345 821 000 |
| 926 | Videreutlån (SET) | utgift | økes med | 200 000 000 | til kr | 2 256 000 000 |
| 926 | Videreutlån (SET) | inntekt | økes med | 200 000 000 | til kr | 2 250 000 000 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 980 | Overføring mellom drift og investering | inntekt | økes med | 162 484 000 | til kr | 775 000 000 |

Kostnadsramme (P85) for Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien fastsettes til 170 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 157 mill.
Kostnadsramme (P85) for Sikre vannforsyning Gulleråsveien fastsettes til 88 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 83 mill.
Kostnadsramme (P85) for Avlastning avløpsnettet Kongsveien barnehage fastsettes til 108 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 102,5 mill.
Kostnadsramme (P85) for Tiltak Årvollbassenget fastsettes til 202,6 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 202,6 mill.

## 3. Investeringsbudsjett med finansiering for 2027 for kommunale foretak vedtas slik:

### 3.1 Kapittel 055 Boligbygg Oslo KF

Vedtak i Sak 1/2027 pkt. 6.1 Kapittel 055 Boligbygg Oslo KF erstattes med følgende investeringsbudsjett med finansiering:

Beløp i tusen

| Prosjekt/art | | Budsjett 2027 |
|---|---|---|
| 106600 | Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter | 350 000 |
| 118605 | Fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte | 250 000 |
| 122600 | Klimatiltak | 15 000 |
| 125600 | Ufordelt avsetning til kjøp av Omsorg+ boliger | 110 000 |
| 126600 | Kjøp av ferdige konsepter HLS | 200 000 |
| | **Sum investeringsutgifter** | **925 000** |
| 06700 | Avgiftsfritt salg av tomter og grunn | -66 000 |
| 07290 | Kompensasjon for merverdiavgift | -42 500 |
| 08820 | Overføringer fra egen eierkommune | -214 500 |
| 09110 | Bruk av konserninterne lån | -602 000 |
| | **Sum finansiering** | **-925 000** |

### 3.2 Kapittel 063 Oslobygg KF

Vedtak i Sak 1/2027 pkt. 6.3 Kapittel 063 Oslobygg KF erstattes med følgende investeringsbudsjett med finansiering:

Beløp i tusen

| Prosjekt/art | | Budsjett 2027 |
|---|---|---|
| 106500 | Rehabilitering skoleanlegg | 550 000 |

| Prosjekt/art | | Budsjett 2027 |
|---|---|---|
| 106520 | Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg | 2 259 336 |
| 106720 | Kap.utvidelse/nybygg – barnehager | 9 785 |
| 106730 | Rehabilitering barnehager | 100 000 |
| 109500 | Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg | 5 000 |
| 109700 | Rehabilitering av sykehjem og omsorgsboliger | 90 000 |
| 111711 | Ufordelt Omsorg+ | 90 000 |
| 113605 | Ufordelt boliger vanskeligstilte | 28 500 |
| 115810 | Rehabilitering idrettsanlegg og kulturbygg | 72 600 |
| 116503 | Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak | 150 000 |
| 116510 | Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak | 839 874 |
| 116810 | Idrettsanlegg - rehab/nybygg | 255 000 |
| 116820 | Idrettsanlegg - ufordelt avsetning | 111 109 |
| 116830 | Biler og maskiner | 2 904 |
| 123403 | Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger | 22 000 |
| 123405 | Villa Sorgenfri - demontering/rehabilitering | 67 000 |
| 125403 | Investeringsmidler ledige bygg | 35 000 |
| 125404 | Lokale omsorgsboliger | 72 100 |
| 126401 | Briskeby brannstasjon | 68 000 |
| 126402 | Rehabilitering BFE og VEL | 20 000 |
| 126403 | Brannstasjon Oslo sør | 88 900 |
| 126404 | Aasta Hansteensvei O+ | 3 000 |
| 126405 | Nordåsveien (PU) | 1 700 |
| 126406 | Åsbråten (PU) | 1 700 |
| 126407 | Dælenggata (kognitiv svikt) | 1 800 |
| 126408 | Enebakkveien (PU) | 714 |
| 126409 | Stovnerbakken 187 omsorgsboliger | 3 000 |
| 126411 | Oppsal sykehjem og Omsorg+ | 5 000 |
| 126412 | Mortensrud felt 10 - flerformålsprosjekt | 540 000 |
| 126413 | Traktorveien 7 omsorgsboliger | 2 000 |
| 126414 | Paulus sykehjem | 10 000 |
| 126415 | Silurveien helsehus | 10 000 |

| Prosjekt/art | | Budsjett 2027 |
|---|---|---|
| 126416 | Rustadgrenda (PU) | 800 |
| 126417 | Madserud sykehjem | 5 000 |
| 126418 | Nordseterhjemmet | 5 000 |
| 126419 | Bolteløkka skole | 2 500 |
| 126420 | Ensjø - ny skole | 10 000 |
| 126421 | Etterstad vgs | 10 000 |
| 126422 | Haugerud - Trosterud (fleridrettshall og kulturstasjon) | 6 000 |
| 126424 | Lambertseter skole | 9 200 |
| 126428 | Refstad flerbrukshall | 7 000 |
| 126430 | Smestad skole | 8 000 |
| 126432 | Ulven skole | 6 000 |
| 126433 | Karlsrud skole | 12 000 |
| 126434 | Stovner vgs | 8 000 |
| 126435 | Abildsø skole | 4 500 |
| 126437 | Bjerke vgs - utvidelse | 3 500 |
| 126438 | Lilleberg ungdomsskole | 10 000 |
| 126439 | Fossumberget barnehage | 3 000 |
| 126440 | Ole Brumm barnehage | 3 700 |
| 126441 | Barnehage Komposttomten - Sognsveien 82 | 500 |
| 126442 | Barnehage Gunnulvs vei 38 - Smalvollveien | 1 000 |
| 126443 | Barnehage Mortensrud felt 20 | 500 |
| 127400 | Tilgjengelighetsmidler OBF | 24 500 |
| 127401 | Søndre Nordstrand - samlokaliserte boliger | 3 000 |
| 127402 | Tomter Nedre Rommen/Økern | 8 000 |
| 127403 | Sogn skole | 5 000 |
| 127404 | Lofsrud skole | 500 |
| 127405 | Rehabilitering av Grünerløkka skole - kapasitetsbevarende tiltak | 500 |
| 127407 | Drammensveien 110 - ROP | 1 875 |
| 127408 | Husebybakken 21 og 23 - ROP | 1 875 |
| 127409 | Ammerudveien - ROP | 1 875 |
| 127410 | Traverveien - ROP | 1 875 |

| Prosjekt/art | | Budsjett 2027 |
|---|---|---|
| 127411 | Mosseveien 199 - ROP | 1 875 |
| | **Sum investeringsutgift** | **5 683 087** |
| 07290 | Kompensasjon for merverdiavgift | -875 923 |
| 08199 | Andre statlige overføringer | -140 371 |
| 08820 | Overføringer fra egen eierkommune | -233 339 |
| 09110 | Bruk av konserninterne lån | -4 333 464 |
| 09750 | Overføring fra drift, virksomhetene | -100 000 |
| | **Sum finansiering** | **-5 683 087** |

Kostnadsramme (P85) for Mortensrud felt 10 fastsettes til 5 100 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 4 300 mill.
Kostnadsramme (P85) for Midtstuen skole fastsettes til 1 785 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 1 475 mill.
Kostnadsramme (P85) for Tøyen skole fastsettes til 111,7 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 98,8 mill.
Kostnadsramme (P85) for Østensjø - Enebakkveien - lokal omsorgsboliger fastsettes til 144,7 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 129,2 mill.

Prosjekt 106520 fordeles på følgende skoler:

Beløp i 1 000 kr

| Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg | Ferdigstillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Edvard Munch vgs - utvidelse (Kunstindustrimuseet) | 1-27 | 1 607 000 | 1 784 000 | 1 139 162 | 338 000 |
| Bjørvika skole ink. klimatilskudd | 3-28 | 2 152 152 | 2 612 152 | 1 292 551 | 550 000 |
| Økern ungdomsskole | 2-27 | 2 340 000 | 2 650 000 | 1 918 067 | 421 000 |
| Engebråten ungdomsskole - utvidelse til U9 | 2-27 | 365 000 | 421 000 | 265 923 | 99 077 |
| Ellingsrud ungdomsskole | 3-27 | 634 000 | 753 000 | 444 079 | 189 921 |
| Gamlebyen skole - utvidelse skolegård | 2-27 | 50 331 | 57 731 | 24 993 | 25 338 |
| Bryn skole | 3-29 | 1 100 432 | 1 309 432 | 109 432 | 370 000 |
| Hovseter skole - ny spesialavdeling | 4-28 | 182 700 | 206 500 | 20 000 | 84 000 |
| Midstuen skole - | 4-30 | 1 475 000 | 1 785 000 | 19 000 | 182 000 |
| **Sum** | | **9 906 615** | **11 578 815** | **5 233 207** | **2 259 336** |

Prosjekt 106720 fordeles på følgende barnehager:

Beløp i 1 000 kr

| Kap. 063, prosjektnr. 106720 Barnehager - kapasitetsutvidelse/nybygg | Ferdigstillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Akersbakken barnehage - gjenåpning | 2027 | | | | 9 785 |
| **Sum** | | | | | **9 785** |

Prosjekt 116510 fordeles på følgende skoler:

Beløp i 1 000 kr

| Kap. 063, prosjektnr. 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak | Ferdigstillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Klemetsrud barneskole - nybygg og rehabilitering | 4-26 | 481 000 | 550 000 | 438 000 | 43 000 |
| Lilleborg barneskole - totalrehabilitering | 4-26 | 624 000 | 719 000 | 547 000 | 77 000 |
| Stovner skole - tilbygg | 3-27 | 600 000 | 760 000 | 396 926 | 203 074 |
| Ellingsrudåsen skole | 2-28 | 944 983 | 1 035 983 | 237 290 | 388 000 |
| Lambertseter skole - oppstartsmidler | | | | 20 000 | 30 000 |
| Tøyen skole - utvidelse av skolegård | 2-28 | 98 800 | 111 700 | - | 98 800 |
| **Sum** | | **2 748 783** | **3 176 683** | **1 639 216** | **839 874** |

Prosjekt 116810 fordeles på følgende idrettsanlegg:

Beløp i 1 000 kr

| Kap. 063, prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg – rehab/nybygg | Ferdigstillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Frognerbadet rehabilitering | 4-27 | 387 865 | 458 865 | 106 865 | 245 000 |
| Campus Ekeberg - oppstartsmidler | | | | | 10 000 |
| **Sum** | | **387 865** | **458 865** | **106 865** | **255 000** |

Prosjekt 125404 fordeles på følgende lokale omsorgsboliger:

Beløp i 1 000 kr

| Kap. 063, prosjektnr. 125404 Lokale omsorgsboliger | Ferdigstillelse | Styrings-ramme P50 | Kostnads-ramme P85 | Bevilget tom 2026 | 2 027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Østensjø - Ulsrudveien 50-54 - rehab | 1-27 | 77 674 | 84 274 | 42 674 | 35 000 |
| Østensjø - Enebakkveien | 2-29 | 129 200 | 144 700 | | 31 100 |
| **Sum** | | **206 874** | **228 974** | **42 674** | **66 100** |

## 4. Forslag til nye takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser

Forslag nr 12.1 i Sak 1/2027 Månedlig oppholdsbetaling i barnehage endres til:
*Månedlig foreldrebetaling i barnehage 01.01.2027 – 31.12.2027*

For foresatte med årlig inntekt lik med eller over kr 220 000 gjelder følgende satser:

| | *Beløp i kroner* |
|---|---|
| 1. barn | 1 530 |
| 2. barn (70 %) | 1 170 |
| 3. barn (kun kostpenger) | 330 |

Kost i barnehage tilsvarer kr 330 per barn per måned og er inkludert i satsene.

Foresatte med årlig inntekt under kr 220 000 skal etter søknad betale en månedlig sats som på årsbasis tilsvarer 6 % av årlig inntekt. Kostpenger kommer i tillegg. Søskenmoderasjon gjelder også for denne gruppen.

Satsene gjelder fulltidsplass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer per uke eller mer. Bydelsutvalgene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Det gis fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke (gratis kjernetid) til alle barn i alderen 2 til 5 år i husholdninger med en samlet inntekt under kr 692 465 (kr 718 780 fra 01.08.2027). Tilsvarende gjelder for barn med utsatt skolestart. For fire- og femåringer i bydelene Alna, Stovner, Bjerke, Grorud og Søndre Nordstrand er inntektsgrensen for gratis kjernetid for barnehageåret 2026/2027 kr 807 100. Inntektsgrensen prisjusteres til kr 834 500 fra 01.08.2027.

Foreldrebetaling for en fulltidsplass i bydeler med gratis kjernetid utover nasjonal ordning, reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

Forslag nr. 12.5 i Sak 1/2027 Fastsetting av timepris ved salg av fysioterapitjenester endres til:
Pris for kjøp og salg av fysioterapitjenester mellom bydelene justeres i samsvar med bydelsdeflator, 4,5 % og settes i 2027 til kr 582 for 60 minutters behandling og kr 439 for 45 minutters behandling.

Forslag nr. 12.6 i Sak1/2027 Pris pr vektet sykehjemsplass 2027 endres til:
Prisen pr vektet sykehjemsplass i 2027 fastsettes til kr 1 233 915

Forslag nr. 12.15 Egenbetaling for praktisk bistand og opplæring endres til:
Maksimal egenandel per måned for hjemmetjenester i husholdninger med inntekt under 2G vedtas hvert år i statsbudsjettet. Egenandeler som foreslås i tilleggsinnstillingen:

Egenbetaling for praktisk bistand og opplæring.

| **Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag - i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester** *1)* | **Timesats i kroner** | **Utgiftstak i kroner pr. mnd./pr år (timer)** |
|---|---|---|
| Under kr 273 098 (under 2 G) *2)* | 41 | kr 250 pr. mnd. (6 timer) |
| Fra kr 273 098 (2-3 G) | 99 | kr 9 900 pr. år (100 timer) |
| Fra kr 409 647 (3-4 G) | 252 | kr 25 200 pr. år (100 timer) |
| Fra kr 546 196 (over 4 G) | 416 | Kr 41 600 pr. år (100 timer) |

*1) Alminnelig inntekt 2025 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.*
*2) Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 250 pr. måned i 2027. Jfr. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i statsbudsjettet som legges frem i oktober og vedtas i desember. Revidert utgiftstak for inntekter under 2 G legges derfor fram i tilleggsinnstillingen for budsjett 2027.*

Forslag nr. 12.16 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold endres til:
Veiledende norm for økonomisk sosialhjelp til livsopphold prisjusteres med 3,5 % (kommunal deflator) og fastsettes slik fra 1.1.2027:

| | **2027** |
|---|---|
| Enslig aleneboende | 9 735 |
| Ektepar/samboere | 15 277 |
| Enslig forsørgere | 11 361 |
| Mottakere i bofellesskap | 7 385 |
| Barn 0-5 år | 7 521 |
| Barn 6-10 år | 4 416 |
| Barn 11-17 år | 5 848 |
| Unge hjemmeboende 18-23 år | 5 848 |

Forslag nr. 12.17 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i rus-institusjoner/botiltak i rusomsorgen under Velferdsetaten endres til:
1. Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner/botiltak under Velferdsetaten prisjusteres med 4,6% og utgjør kr 1 305 pr. døgn pr. beboer.

2. For Svingen, Lassonløkken, Adamstuen, Bjørnerud og i forsterket bolig er bydelsbetalingen kr 2 264 pr. døgn pr. beboer.

3. Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer

Forslag nr. 12.18 i Sak 1/2027 Bydelsbetaling for øvrige institusjoner og botilbud under Velferdsetaten endres til:
Bydelsbetalingen justeres med 4,5 %.

Forslag nr. 12.19 Egenbetaling ved rusinstitusjoner og botilbud under Velferdsetaten endres

til:
1. For opphold i omsorgsinstitusjoner under Velferdsetaten med full forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Egenbetalingen kan maksimalt utgjøre kr. 10 580 pr. måned.

2. For opphold i øvrige institusjoner under Velferdsetaten med redusert forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (unntatt for akuttplasser og plasser ved Kirkens Bymisjon Holmen). Det er bydelene som beregner og krever inn egenbetalingen. Hvor mye egenbetaling som kan kreves vil variere som følge av ulik forpleining ved de ulike rehabiliteringsinstitusjonene.

Egenbetalingen ved den enkelte institusjon er prisjustert med 3,5 % og kan maksimalt utgjøre:

| | **Maks egenbetaling pr måned** |
|---|---|
| Bjørnerud | 7 600 |
| Bygdøy | 6 362 |
| Dalsbergstiens hus | 6 362 |
| Frelsesarmeen Fagerborg | 6 362 |
| Karlsborg | 7 929 |
| Lassonløkken | 8 094 |
| Liakollen | 7 600 |
| Marcus Thranes hus | 6 362 |
| Østensjøveien hus | 6 362 |
| Østensjøveien Svingen | 8 837 |

3. Byrådet gis fullmakt til å fastsette husleie for beboere i private og kommunale boligtiltak under Velferdsetaten

Forslag nr. 12.20 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud i Velferdsetaten endres til:
Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud i Velferdsetaten justeres med 4,5 % og settes til kr 1 570 pr. døgn.

Forslag nr. 12.21 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner endres til:
1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner justeres med 4,5 %.

2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

Forslag nr. 12.22 1/2027 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud endres til:
1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud justeres med 4,5 %.

2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

Forslag nr. 12.23 1/2027 Bydelsbetaling for hjelpetiltaket MST i Barne- og familieetaten endres til:
Bydelsbetaling for hjelpetiltaket MST justeres med 4,5 % og settes til kr 595 pr. døgn.

Forslag nr. 12.24 Bydelsbetaling for opphold ved Aline og Frydenberg familieavdeling endres til:
Bydelsbetaling for opphold ved Aline og Frydenberg familieavdeling justeres med 4,5 %.

Forslag nr. 12.26 Tilrettelagt transport: Egenandel for TT-reiser i Oslo endres til:
Egenandel for TT-reiser innenfor Oslos grenser prisjusteres med 3,5 % og settes til kr 60 for voksne og kr 30 for barn under 18 år.

Forslag nr. 12.33 i Sak 1/2027 Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder endres til:
Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,5 % til kr. 2 405 fra 01.01.2027.

Forslag nr. 12.34 i Sak 1/2027 Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom endres til:
For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,5 % til kr. 3 608 fra 01.01.2027.

Forslag nr. 12.35 i Sak 1/2027 Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole endres til:
Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,5 % til kr. 5 025 per elev fra 01.01.2027. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett. I tillegg gis byrådet fullmakt til å øke prisene for tilbud til voksne elever i Kulturskolen med inntil kr. 2 000 per semester.

Forslag nr. 12.36 i Sak 1/2027 Gebyr for vann- og avløp endres til:
Samlet gebyr for vann- og avløp økes med 32,8 % i 2027.

Vanngebyret øker med 43,85 % i 2027.
Avløpsgebyret øker med 16,22 % i 2027.
Tilknytningsgebyr vann økes 3,5 % i 2027.
Tilknytningsgebyr avløp økes 3,5 % i 2027.
Abonnements- og vannmålergebyret økes med 3,5 % i 2027.

Forslag nr. 12.37 i Sak 1/2027 Gebyr for tømming av slam og avløpsvann endres til:
Satsene for tømmegebyr prisjusteres med kommunal deflator på 3,5 %. Sats pr kubikkmeter i 2027 settes til kr 645 eks. mva.

Forslag nr. 12.38 i Sak 1/2027 Gebyr for husholdningsrenovasjon endres til:
Gebyr for renovasjon økes med 0 % i 2027.

Forslag nr. 12.40 i Sak 1/2027 Gebyr for unødig utrykning - Brann- og redningsetaten endres til:
Gebyr for unødig utrykning økes med kommunal deflator på 3,5 % og settes til kr 2 582 eks. mva.

Forslag nr. 12.41 i Sak 1/2027 Parkeringsavgift endres til:

**Satser for beboerparkering**

| | 2026 Fossil | 2027 Fossil | 2026 Elektrisk | 2027 Elektrisk |
|---|---|---|---|---|
| **Ordinær beboerparkeringstillatelse indre by** | | | | |
| Bil | 3 850 | 3 985 | 1 300 | 1 346 |
| MC/moped | 1 925 | 1 992 | 650 | 673 |
| **Næringsdrivende** | | | | |
| Én bil | 8 620 | 8 922 | 2 160 | 2 236 |
| To biler | 18 680 | 19 334 | 4 680 | 4 844 |
| Tre biler | 30 190 | 31 247 | 7 560 | 7 825 |
| Fire biler | 43 130 | 44 640 | 10 800 | 11 178 |
| Fem biler | 57 510 | 59 523 | 14 400 | 14 904 |
| Økning per bil over fem | 14 375 | 14 878 | 3 600 | 3 726 |

**Satser for parkeringsavgift**

| Takst-gruppe | Maks p-tid | Avgiftstid | Tidsenhet | 2026 Fossil | 2027 Fossil | 2026 Elektrisk | 2027 Elektrisk |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2012 | 2 timer | 13-20 | 1 time | 93 | 96 | 47 | 49 |
| 2012 | 2 timer | 13-20 | 2 timer | 219 | 227 | 110 | 114 |
| 2020 | 2 timer | 44075 | 1 time | 93 | 96 | 47 | 49 |
| 2020 | 2 timer | 44075 | 2 timer | 219 | 227 | 110 | 114 |
| 2040 | 8 timer | 00-24 | 1 time | 93 | 96 | Gratis | Gratis |
| 2040 | 8 timer | 00-24 | 2 timer | 219 | 227 | Gratis | Gratis |
| 2040 | 8 timer | 00-24 | Per påf. halvtime | 47 | 49 | Gratis | Gratis |
| 2200 | 2 timer | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2200 | 2 timer | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 3 timer | 208 | 215 | 105 | 109 |
| 2240 | 4 timer | 44075 | 4 timer | 277 | 287 | 139 | 144 |
| 2250 | Ubegr. | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2260 | 2 timer | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |

| Takst-gruppe | Maks p-tid | Avgiftstid | Tidsenhet | 2026 Fossil | 2027 Fossil | 2026 Elektrisk | 2027 Elektrisk |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2260 | 2 timer | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 2 timer | 141 | 146 | 70 | 72 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 3 timer | 208 | 215 | 105 | 109 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 4 timer | 277 | 287 | 139 | 144 |
| 2300 | Ubegr. | 44075 | 5-24 timer | 345 | 357 | 173 | 179 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 1 time | 41 | 42 | 21 | 22 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 2 timer | 84 | 87 | 42 | 43 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 3 timer | 126 | 130 | 63 | 65 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 4 timer | 169 | 175 | 85 | 88 |
| 2310* | Ubegr. | 44075 | 5-24 timer | 211 | 218 | 106 | 110 |
| 2520 | 4 uker | 44075 | 1 time | 71 | 73 | 36 | 37 |
| 2520 | 4 uker | 44075 | 1 uke | 395 | 409 | 198 | 205 |
| 2520 | 4 uker | 44075 | 4 uker | 1 415 | 1 465 | 708 | 733 |
| 2600* | 2 timer | 44075 | 1 time | 41 | 42 | 21 | 22 |
| 2600* | 2 timer | 44075 | 2 timer | 88 | 91 | 45 | 47 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 10 | 10 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 1 døgn | 95 | 98 | 48 | 50 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 1 uke | 245 | 254 | 123 | 127 |
| 2650* | 4 uker | 44075 | 4 uker | 884 | 915 | 442 | 457 |
| 2700* | Ubegr. | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 10 | 10 |
| 2850 | 1 døgn | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 10 | 10 |
| 2850 | 1 døgn | 44075 | 1 døgn | 95 | 98 | 58 | 60 |
| 2880 | Ubegr. | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 13 | 13 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 1 time | 21 | 22 | 13 | 13 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 1 døgn | 95 | 98 | 58 | 60 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 1 uke | 245 | 254 | 123 | 127 |
| 2960* | 4 uker | 44075 | 4 uker | 884 | 915 | 442 | 457 |

Forslag nr. 12.42 Betaling for vigsler endres til:

| Betaling for vigsel for innbyggere fra andre kommuner, innen vanlig tid og sted | Betaling for vigsel på lørdager i Oslo rådhus og Heftyevillaen | Betaling for vigsel på lørdager i leide lokaler | Betaling for vigsel etter brudeparets ønske utenfor kommunens vanlige tilbud om tid og sted |
|---|---|---|---|
| 3 299 | 3 618 | 4 738 | 7 286 |

## VERBALFORSLAG

## 5. Følgende bystyrevedtak foreslås opphevet

### 5.1 Kommunal bostøtte i Omsorg+

Bystyrets vedtak i sak 25/26 Privat forslag fra Siavash Mobasheri (R), Julianne Ofstad (F) og Attia Mirza Mehmood (SV) av 06.10.2025 - Kommunal bostøtte i Omsorg+ - (25/2015 - 3)

*1. Bystyret ber byrådet fremme en ferdig utarbeidet sak i forbindelse med revidert budsjett for 2026 om å innlemme beboere i Omsorg+ i Forskrift om kommunale bostøtter, slik at både Oslobostøtta og kommunal behovsprøvd bostøtte (BKB) gjelder for denne gruppen. Saken skal være fullstendig utredet og utformet slik at bystyret kan fatte endelig vedtak. Den skal:*
*a) fremme nødvendige forskriftsendringer*
*b) legge fram beregninger av budsjettkonsekvenser, fordelingsvirkninger og målgruppe, samt samordning med statlig bostøtte, og på bakgrunn av dette fremme forslag til finansiering basert på tidligere utredning justert etter oppdaterte tall*
*c) foreslå overgangsordning og plan for informasjon til beboerne*

*2. Bystyret ber byrådet årlig rapportere nøkkeltall fordelt på bydel for Omsorg+: søknader, tildelinger, avslag, husleienivå, bostøttebruk, botid og frafall, samt gjennomføre en evaluering etter to år av effekten av ordningen.*

*3. Bystyret ber byrådet sikre at Omsorg+ forblir et reelt tilbud for eldre med lav inntekt, og at ingen eldre skal måtte avstå fra eller miste bolig i Omsorg+ på grunn av husleienivået.*

Det foreslås at ovennevnte bystyrevedtak oppheves og erstattes med nytt verbalvedtak i *punkt 6.1 under*

## 6. Følgende verbalvedtak vedtas

### 6.1 Kommunal bostøtte i Omsorg+

1. Det innføres kommunal behovsprøvd bostøtte for beboere i Omsorg+
2. Byrådet fremmer nødvendige forskriftsendringer og gjennomfører nødvendige tekniske tilpasninger i systemet for bostøtte
3. Overgangsordningen som ble innført fra 1. juli 2026 gjelder inntil ny og permanent bostøtteordning er innført

4. I byrådets budsjettforslag for 2027 er det avsatt 21,1 mill. til bostøtteordning. Den forutsettes å dekke både
videreføring av overgangsordning og ny bostøtteordning.

**Sosiale tjenester**
**6.2 Godtgjøring til tilsynspersoner i fosterhjem**

1. Minstesats for tilsynsoppdrag i fosterhjem settes til kr 5 000 pr. barn pr. oppdrag fra 1.1 2027
2. Godtgjøring til tilsynspersoner i fosterhjem prisjusteres årlig

**6.3 Beredskapshjem barnevern – utgiftsdekning og søskentillegg**

1. Utgiftsdekningen for beredskapshjem utgjør kr 11 441 pr. mnd. fra 1.1.2027
2. Søskentillegget utgjør kr 1 076 pr. barn pr. mnd.
3. Satsen for utgiftsdekning og søskentillegg i beredskapshjem prisjusteres årlig

**Kultur og Næring**
**6.4 Fullmakt til å vedta eierstrategi for Filmregion Oslo og Viken AS**
Byrådet gis fullmakt til å vedta eierstrategi for Filmregion Oslo og Viken AS på vegne av Oslo kommune.

## 7. Følgende verbalvedtak foreslås opphevet

**Sosiale tjenester**
**7.2 Tilskudd til organisasjoner under kap. 315 (H62/2019)**
Byrådet bes sikre at etatens anbefaling og begrunnelse for forslag til tilskudd til organisasjoner under kap. 315 gjøres tilgjengelig i forbindelse med fremlegging av budsjett.

**7.3 Ulike og differensierte aktivitets- og arbeidstilbud til personer med rusavhengighet eller tilhørende utfordringer (H69/2019)**
Bystyret ber byrådet sørge for at det finnes ulike og differensierte aktivitets- og arbeidstilbud til personer med rusavhengighet eller tilhørende utfordringer, i tråd med målene i russtrategien. Både kommunale og ideelle aktører kan gi slike tilbud. Det bør vurderes hvordan lavterskel arbeids- og aktivitetstilbud kan etableres i bydelene innenfor rammen av desentraliserte tjenester.

**7.4 Transport ordning for personer med forflytningsvansker (S3/2018)**
Barn med TT-kort fritas fra å betale egenandel for transport til og fra barnehagen fra og med 01.01.2018.

## 8. Lånefondet

Lånefondets investeringsbudsjett for 2027 endres til følgende sammenlignet med Sak 1/2027 pkt. 7:

| **Lånefondets investeringsbudsjett** | **2027** |
|---|---|
| 520-529 Utlån | 12 281,3 |
| **Sum interne utlån** | **12 281,3** |
| 910-919 Bruk av lån | 12 281,3 |
| **Sum bruk av lån** | **12 281,3** |

Byrådet, den 12. november 2026

Eirik Lae Solberg Hallstein Bjercke

Vedlegg:

1. Grønt hefte 2027 - oppdatert etter tilleggsinnstillingen (excel)
2. Hovedoversikter
3. Endringer per kapittel
4. Endringer per sektor i økonomiplan
5. Endringer i økonomiplan
6. Fordeling til bydelene Tilleggsinnstillingen 2027
7. Investeringsplan for anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet
8. Tiltakslister under Miljø og samferdsel
9. Justert plan for fordeling av tilskudd til frivillige og ideelle organsiasjoner på helse-, sosial-, integrerings- og mangfoldsfeltet for 2027